

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Koprivnica

KLASA: 041-01/20-10/13
URBROJ: 613-08-21-97
Koprivnica, 4. studenoga 2021.

Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti

**Upravljanje komunalnom
infrastrukturuom u
jedinicama lokalne
samouprave na području
Virovitičko-podravske
županije**

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
UPRAVLJANJE KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM	7
Podaci o komunalnoj infrastrukturi	16
Grad Orahovica	21
Grad Slatina	36
Grad Virovitica	50
Općina Crnac	64
Općina Čačinci	76
Općina Čađavica	89
Općina Gradina	102
Općina Lukač	115
Općina Mikleuš	128
Općina Nova Bukovica	141
Općina Pitomača	155
Općina Sopje	168
Općina Suhopolje	182
Općina Špišić Bukovica	195
Općina Voćin	209
Općina Zdenci	223
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE	237
Prilog 1	241
Prilog 2	242
Prilog 3	243
Prilog 4	244
Prilog 5	245

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA
KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA
LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 8. srpnja 2020. do 4. studenoga 2021.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije je upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije. Prema odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), jedinice lokalne samouprave u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana i to osobito poslove koji se, između ostalog, odnose i na komunalno gospodarstvo. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20), komunalno gospodarstvo je cjelovit sustav obavljanja komunalnih djelatnosti, građenja i održavanja komunalne infrastrukture te održavanja komunalnog reda na području jedinica lokalne samouprave, a temelji se na načelima zaštite javnog interesa, solidarnosti, javne službe, neprofitnosti, univerzalnosti i jednakosti pristupa, kontinuiteta i kakvoće obavljanja komunalnih djelatnosti, ekonomičnosti i učinkovitosti, zaštite korisnika, prostora, okoliša i kulturnih dobara, sigurnosti, javnosti, prihvatljivosti cijene komunalnih usluga, zaštite ugroženih kategorija građana i drugim načelima.

Revizijom je obuhvaćena provedba aktivnosti iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave u vezi s vođenjem evidencija o komunalnoj infrastrukturi, normativnim uređenjem upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanjem komunalnom infrastrukturom te obavljanjem nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom u 2019. i 2020.

U svrhu ocjene učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom, utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu
- provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom
- provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima
- ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom
- ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije proučena je pravna regulativa kojom je uređeno komunalno gospodarstvo i stručne publikacije o komunalnom gospodarstvu te su analizirani podaci iz izvješća o prije obavljenim revizijama jedinica lokalne samouprave, podaci iz financijskih izvještaja jedinica lokalne samouprave i drugi dostupni podaci.

U postupku revizije:

- obavljen je uvid u unutarnje akte i dokumentaciju jedinica lokalne samouprave
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata
- analizirani su podaci prikupljeni putem upitnika
- pribavljena su obrazloženja od odgovornih osoba o aktivnostima u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te unutarnjih akata, kao i poduzetih aktivnosti jedinica lokalne samouprave u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- Upravlja li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom učinkovito?

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Imaju li jedinice lokalne samouprave cjelovite podatke o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu?
- Jesu li jedinice lokalne samouprave normativno uredile upravljanje komunalnom infrastrukturom?
- Upravlja li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima?
- Jesu li jedinice lokalne samouprave uspostavile učinkovit sustav nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te jesu li osigurale učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
1.	Evidentiranje komunalne infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi ○ odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi dostavljaju se nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige ○ jedinica lokalne samouprave pribavlja geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavlja nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi, radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru ○ jedinica lokalne samouprave ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži propisane podatke i akte ○ građevine komunalne infrastrukture evidentirane su u poslovnim knjigama jedinice lokalne samouprave i iskazane su im vrijednosti ○ građevine komunalne infrastrukture obuhvaćene su godišnjim popisom imovine i obveza na kraju 2019. te su im knjigovodstvena stanja usklađena sa stvarnim stanjima utvrđenim popisom ○ podaci o komunalnoj infrastrukturi u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji i evidenciji komunalne infrastrukture su usklađeni
2.	Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom	<ul style="list-style-type: none"> ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnim djelatnostima kojom su pobliže određeni poslovi koji se smatraju obavljanjem propisanih komunalnih djelatnosti i drugih djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na području jedinice lokalne samouprave te se smatraju komunalnim djelatnostima ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave pri povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti vlastitim trgovačkim društvima donijelo je propisane odluke s propisanim elementima ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave pri osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalnih djelatnosti donijelo je odluku o osnivanju koja sadrži propisane odredbe ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020., u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja, koji sadrže propisane elemente ○ doneseni programi objavljeni su u službenom glasilu ○ gradonačelnici odnosno općinski načelnici podnijeli su predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture odnosno programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ○ podnesena izvješća objavljena su u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnom doprinosu ○ odluka o komunalnom doprinosu objavljena je u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnoj naknadi ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom je određena vrijednost boda komunalne naknade ○ odluka o komunalnoj naknadi i odluka o vrijednosti boda komunalne naknade objavljene su u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnom redu

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
3.	Upravljanje komunalnom infrastrukturom	<ul style="list-style-type: none"> ○ komunalne djelatnosti obavljaju se na način utvrđen donesenim odlukama ○ opći uvjeti isporuke komunalnih usluga doneseni su uz suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga ○ jedinica lokalne samouprave osigurala je objavu općih uvjeta isporuke komunalnih usluga u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama ○ cjenik komunalnih usluga te njegove izmjene i dopune donesene su uz suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga ○ jedinica lokalne samouprave organizirala je zajedničko obavljanje komunalnih djelatnosti s drugim jedinicama lokalne samouprave radi smanjenja troškova upravljanja komunalnom infrastrukturom ○ je li u slučaju zajedničkog obavljanja komunalnih djelatnosti predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave o tome donijelo odluku te jesu li međusobna prava i obveze jedinica lokalne samouprave uređene ugovorom ○ jedinica lokalne samouprave koja ne može samostalno niti zajednički osigurati obavljanje komunalne djelatnosti na svom području te je djelatnosti povjerila drugoj jedinici lokalne samouprave ○ u slučaju povjeravanja komunalnih djelatnosti drugoj jedinici lokalne samouprave, međusobna prava i obveze jedinica lokalne samouprave uređene su ugovorom ○ jedinica lokalne samouprave ustrojila je zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara s drugim jedinicama lokalne samouprave radi smanjenja troškova održavanja komunalnog reda na svom području ○ u slučaju ustrojavanja zajedničkog obavljanja poslova komunalnih redara zaključen je ugovor
4.	Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo	<ul style="list-style-type: none"> ○ jedinica lokalne samouprave propisala je ovlasti i odgovornosti svojih zaposlenika u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom ○ jedinica lokalne samouprave analizira i vrednuje učinke upravljanja komunalnom infrastrukturom kako bi se osiguralo učinkovito zadovoljavanje javnih potreba građana u području komunalnog gospodarstva te poduzima mjere u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva ○ unutarnjim revizijama obuhvaćene su aktivnosti i procesi u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **učinkovitim**, ako jedinice lokalne samouprave imaju cjelovite podatke o komunalnoj infrastrukturi, ako su normativno uredile upravljanje komunalnom infrastrukturom, ako komunalnom infrastrukturom upravljaju pažnjom dobrog gospodara te ako je uspostavljen učinkovit sustav nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i ostvarena učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi s evidentiranjem i vođenjem podataka o komunalnoj infrastrukturi, normativnim uređenjem upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanjem komunalnom infrastrukturom te funkcioniranjem sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na evidentiranje i vođenje podataka o komunalnoj infrastrukturi, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanje komunalnom infrastrukturom te funkcioniranje sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i nije ostvarena učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

UPRAVLJANJE KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna infrastruktura je javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili osobe koja obavlja komunalnu djelatnost, a odnosi se na **nerazvrstane ceste** (ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na propisani način i pod propisanim uvjetima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste), **javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila** (trgovi, pločnici, javni prolazi, javne stube, prečaci, šetališta, uređene plaže, biciklističke i pješačke staze, pothodnici, podvožnjaci, nadvožnjaci, mostovi i tuneli, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste), **javna parkirališta** (uređene javne površine koje se koriste za parkiranje motornih vozila i/ili drugih cestovnih vozila s pripadajućom opremom na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave), **javne garaže** (podzemne i nadzemne građevine koje se koriste za parkiranje motornih vozila s pripadajućom opremom, čiji je investitor odnosno vlasnik jedinica lokalne samouprave ili osoba koja obavlja komunalnu djelatnost pružanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama), **javne zelene površine** (parkovi, drvoredi, živice, cvjetnjaci, travnjaci, skupine ili pojedinačna stabla, dječja igrališta s pripadajućom opremom, javni športski i rekreacijski prostori, zelene površine uz ceste i ulice, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste odnosno ulice i slično), **građevine i uređaje javne namjene** (nadstrešnice na stajalištima javnog prometa, javni zdenci, vodokoci, fontane, javni zahodi, javni satovi, ploče s planom naselja, oznake kulturnih dobara, zaštićenih dijelova prirode i sadržaja turističke namjene, spomenici i skulpture te druge građevine, uređaji i predmeti javne namjene lokalnog značaja), **javnu rasvjetu** (građevine i uređaji za rasvjetljavanje nerazvrstanih cesta, javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih cesta koje prolaze kroz naselje, javnih parkirališta, javnih zelenih površina te drugih javnih površina školskog, zdravstvenog i drugog društvenog značaja u vlasništvu jedinice lokalne samouprave), **grobља i krematorije na grobljima** (ograđena zemljišta na kojima se nalaze grobna mjesta, prostori i zgrade za obavljanje ispraćaja i pokopa umrlih, pješačke staze te uređaji, predmeti i oprema na površinama groblja) te na **građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza** (tramvajske pruge, građevine za smještaj i održavanje vozila kojima se obavlja djelatnost javnog prijevoza, građevine za prihvat i otpremanje vozila i putnika u javnom prijevozu te izgrađene i označene prometne površine određene za zaustavljanje vozila i siguran ulazak i izlazak putnika, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste). Osim navedenih građevina, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti i **druge građevine komunalne infrastrukture**, ako služe za obavljanje komunalne djelatnosti.

Komunalna infrastruktura može biti u pravnom prometu isključivo između jedinica lokalne samouprave i pravnih osoba koje obavljaju komunalne djelatnosti te druge osobe na toj infrastrukturi ne mogu stjecati stvarna prava, osim prava služnosti i prava građenja u skladu s odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Komunalna infrastruktura ne može biti predmet ovrhe ni stečaja. Evidentira se u katastru i upisuje u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao vlasništvo odnosno suvlasništvo jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, osim ako je izgrađena na pomorskom dobru i/ili na zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske. Jedinica lokalne samouprave odnosno javni isporučitelj koji upravlja komunalnom infrastrukturom pribavlja geodetski elaborat izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ga dostavlja nadležnom tijelu za katastar zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi radi njezina evidentiranja u katastru. Potvrda jedinice lokalne samouprave mora sadržavati katastarske i zemljišnoknjižne oznake zemljišta na kojem se komunalna infrastruktura nalazi i tvrdnju da se radi o komunalnoj infrastrukturi.

Odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i odluku o ukidanju tog statusa, ako je trajno prestala potreba za njezinim korištenjem, donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Navedene odluke, uz ostalo, moraju sadržavati naziv i vrstu komunalne infrastrukture, podatke o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se infrastruktura nalazi te nalog nadležnom sudu, kojem se odluka dostavlja, radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige odnosno brisanja tog statusa.

Jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se nalazi, o vlasniku i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture te aktima s tim u vezi. Spomenuti akti, uključujući projekte odnosno snimke izvedenog stanja, pohranjuju se u evidenciji komunalne infrastrukture. Podaci o komunalnoj infrastrukturi, kao i o drugoj imovini, evidentiraju se i u knjigovodstvu jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20).

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i uslužne djelatnosti kojima se pojedinačnim korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave. Propisano je osam komunalnih djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pet uslužnih komunalnih djelatnosti.

Komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture su **održavanje nerazvrstanih cesta** (skup mjera i radnji koje se obavljaju tijekom cijele godine na nerazvrstanim cestama, uključujući i svu opremu, uređaje i instalacije, sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i prometne sigurnosti na njima (redovito održavanje), kao i mjestimičnog poboljšanja elemenata ceste, osiguravanja sigurnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa (izvanredno održavanje)), **održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima** (održavanje i popravci navedenih površina kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost), **održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda** (upravljanje i održavanje građevina koje služe prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih voda iz građevina i površina javne namjene u građevinskom području, uključujući i građevine koje služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda, osim građevina u vlasništvu javnih isporučitelja vodnih usluga koje, prema posebnim propisima o vodama, služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda), **održavanje javnih zelenih površina** (košnja, obrezivanje i skupljanje biološkog otpada s javnih zelenih površina, obnova, održavanje i njega drveća, ukrasnog grmlja i drugog bilja, popločenih i nasipanih površina u parkovima, opreme na dječjim igralištima, fitosanitarna zaštita bilja i biljnog materijala za potrebe održavanja i drugi poslovi potrebni za održavanje tih površina), **održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene** (održavanje, popravci i čišćenje navedenih građevina, uređaja i predmeta), **održavanje groblja i krematorija unutar groblja** (održavanje prostora i zgrada za obavljanje ispraćaja i ukopa pokojnika te uređivanje putova, zelenih i drugih površina unutar groblja), **održavanje čistoće javnih površina** (čišćenje površina javne namjene, osim javnih cesta, koje obuhvaća ručno i strojno čišćenje i pranje javnih površina od otpada, snijega i leda, kao i postavljanje i čišćenje košarica za otpatke i uklanjanje otpada koje je nepoznata osoba odbacila na javnu površinu ili zemljište u vlasništvu jedinice lokalne samouprave) i **održavanje javne rasvjete** (upravljanje i održavanje instalacija javne rasvjete, uključujući podmirivanje troškova električne energije, za rasvjetljavanje površina javne namjene). U sklopu obavljanja navedenih djelatnosti može se osigurati i građenje komunalne infrastrukture.

Uslužne komunalne djelatnosti kojima se korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad su **usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama** (upravljanje uređenim javnim površinama za parkiranje i garažama u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, njihovo održavanje, naplata i kontrola naplate parkiranja i drugi poslovi s tim u vezi te obavljanje nadzora i premještanje parkiranih vozila na površinama javne namjene), **usluge javnih tržnica na malo** (upravljanje i održavanje prostora i zgrada izgrađenih na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u kojima se u skladu s tržišnim redom pružaju usluge obavljanja prometa živežnim namirnicama i drugim proizvodima), **usluge ukopa i kremiranje pokojnika u krematoriju unutar groblja** (ispraćaj, kremiranje i ukop unutar groblja u skladu s posebnim propisima), **komunalni linijski prijevoz putnika** (javni cestovni prijevoz putnika na linijama unutar zona koje utvrđuju jedinice lokalne samouprave na svojem području) i **obavljanje dimnjačarskih poslova** (čišćenje i kontrola dimnjaka, dimovoda i uređaja za loženje u građevinama). U sklopu obavljanja navedenih djelatnosti može se osigurati i građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture potrebne za njihovo obavljanje. Osim navedenih djelatnosti, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva. Također, može odlukom poblize odrediti poslove koji se smatraju obavljanjem propisanih komunalnih djelatnosti.

Obavljanje komunalne djelatnosti organizira se i obavlja na području jedinice lokalne samouprave, pri čemu više jedinica na području iste ili različitih županija može obavljanje komunalne djelatnosti organizirati zajednički, o čemu odluku donose predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave, a međusobna prava i obveze u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti uređuju se pisanim ugovorom. Jedinica lokalne samouprave koja ne može samostalno niti zajednički osigurati obavljanje komunalne djelatnosti može odlukom predstavničkog tijela obavljanje te djelatnosti povjeriti drugoj jedinici lokalne samouprave na području iste ili druge županije, ako na to pristane njezino predstavničko tijelo, pri čemu se međusobna prava i obveze također uređuju pisanim ugovorom. Komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo i javna ustanova koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno i koji imaju status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, služba odnosno vlastiti pogon koji osniva jedinica lokalne samouprave, koja u tom slučaju ima status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom jer vlastiti pogon nema svojstvo pravne osobe, te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. U prilogu broj 1 daju se podaci o broju komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije u 2019. i 2020., prema organizacijskim oblicima obavljanja

Trgovačko društvo obavlja komunalne djelatnosti na temelju odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti koju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno predstavnička tijela više jedinica lokalne samouprave u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti. Navedena odluka sadrži tvrtku društva kojem se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti, komunalne djelatnosti čije se obavljanje povjerava, rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti i obveze društva prema osnivaču. Obavljanje komunalnih djelatnosti može se povjeriti trgovačkom društvu u kojem jedinica lokalne samouprave, odnosno više jedinica lokalne samouprave u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti, ima sve dionice odnosno udjele.

Javna ustanova obavlja isključivo komunalnu djelatnost zbog čijeg je obavljanja osnovana i ne može istodobno obavljati drugu tržišnu gospodarsku djelatnost, a osnivačka prava u vezi s ustanovom u ime jedinice lokalne samouprave ostvaruje gradonačelnik odnosno općinski načelnik u skladu s posebnim zakonom, odnosno jedan ili više gradonačelnika odnosno općinskih načelnika u skladu s posebnim zakonom i ugovorom o međusobnim pravima i obvezama u slučaju zajedničkog osnivanja javne ustanove.

Jedinica lokalne samouprave osniva vlastiti pogon odlukom predstavničkog tijela koja sadrži odredbe o komunalnim djelatnostima koje obavlja vlastiti pogon, o području na kojem se obavljaju komunalne djelatnosti, o unutarnjem ustrojstvu, organiziranju poslovanja i poslovodstvu vlastitog pogona, o sredstvima potrebnim za početak rada vlastitog pogona te načinu njihova pribavljanja, o aktima poslovanja vlastitog pogona, o iskazivanju učinka poslovanja, o ograničenjima glede stjecanja, opterećivanja i otuđivanja nekretnina i druge vrste imovine jedinice lokalne samouprave na kojoj se odvija poslovanje vlastitog pogona, o načinu nadzora poslovanja vlastitog pogona od strane jedinice lokalne samouprave, o imenovanju i razrješenju upravitelja vlastitog pogona te o ukidanju vlastitog pogona.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom određuje komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije te je ujedno i davatelj koncesije. Koncesijom se može steći pravo obavljanja komunalnih djelatnosti i pravo korištenja komunalne infrastrukture radi pružanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, pružanja usluga javnih tržnica na malo, komunalnog linijskog prijevoza putnika, obavljanja dimnjačarskih poslova i održavanja javne rasvjete.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom određuje komunalne djelatnosti koje se na njezinu području mogu obavljati na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a radi se o djelatnostima koje se financiraju isključivo iz proračuna jedinice lokalne samouprave. Ugovor u ime jedinice lokalne samouprave zaključuje gradonačelnik ili općinski načelnik, a sadrži komunalne djelatnosti za koje se ugovor zaključuje, vrijeme na koje se ugovor zaključuje, vrstu i opseg komunalnih usluga, način određivanja cijene komunalnih usluga, način i rok plaćanja izvršenih usluga te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora. Postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti te zaključivanje, provedba i izmjene ugovora provode se prema propisima o javnoj nabavi.

Obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti financira se iz cijene komunalne usluge, iz proračuna jedinice lokalne samouprave, iz prihoda određenih posebnim zakonima te iz drugih prihoda. Isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge, kojima se utvrđuju uvjeti pružanja odnosno korištenja usluge, međusobna prava i obveze isporučitelja i korisnika usluge te način mjerenja, obračuna i plaćanja isporučene usluge, uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Isporučitelj je dužan pridržavati se općih uvjeta isporuke, a ugovor o isporuci komunalne usluge između isporučitelja i korisnika komunalne usluge zaključuje se u skladu s općim uvjetima isporuke komunalne usluge. Cijenu, način obračuna i plaćanja komunalne usluge određuje isporučitelj uzimajući u obzir izdatke potrebne za osiguranje dostupnosti komunalne usluge te za upravljanje i održavanje komunalne infrastrukture koja se koristi za obavljanje uslužne komunalne djelatnosti. Isporučitelj komunalne usluge dužan je za cjenik komunalnih usluga i za svaku njegovu izmjenu ili dopunu pribaviti prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Prijedlog za davanje suglasnosti za cjenik komunalnih usluga sadrži vrstu komunalne usluge i način obračuna i plaćanja usluge, strukturu cijene komunalne usluge te datum od kojega se primjenjuje cijena, a prijedlog za davanje suglasnosti za izmjenu ili dopunu cjenika komunalnih usluga, uz navedene podatke, sadrži i predloženu novu cijenu komunalne usluge i njezinu strukturu, postotak promjene cijene u odnosu na postojeću cijenu te razloge za promjenu cijene s detaljnim obrazloženjem i izračunom. Gradonačelnik odnosno općinski načelnik dužan je očitovati se na prijedlog za pribavljanje prethodne suglasnosti u roku od 60 dana, a ako to ne učini, smatra se da je suglasnost dana. Ako je obavljanje uslužne komunalne djelatnosti organiziralo više jedinica lokalne samouprave i ako gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedne ili više jedinica lokalne samouprave uskrati prethodnu suglasnost na cjenik komunalnih usluga odnosno na njegovu izmjenu ili dopunu, cjenik odnosno njegove izmjene ili dopune primjenjuju se ako suglasnost dađe gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedinice lokalne samouprave koja ima većinski dio dionica odnosno udjela u trgovačkom društvu odnosno većinska osnivačka prava u javnoj ustanovi. Isporučitelj komunalne usluge dužan je pridržavati se cjenika komunalnih usluga te ga objaviti na svojoj oglasnoj ploči i na svojim mrežnim stranicama. Gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga dužan je u roku od 15 dana od dana primjene nove cijene komunalne usluge o tome obavijestiti središnje tijelo državne uprave i upravno tijelo županije, nadležno za poslove gospodarstva. U prilogu broj 2 daju se podaci o obavljanju uslužnih komunalnih djelatnosti u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije u 2019. i 2020.

Građenje i održavanje komunalne infrastrukture obveza je jedinica lokalne samouprave odnosno osoba na koje je ta obveza prenesena. Građenje komunalne infrastrukture obuhvaća rješavanje imovinskopravnih odnosa na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture, uklanjanje i/ili izmještanje postojećih građevina na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture i radove na sanaciji tog zemljišta, pribavljanje projekata i druge dokumentacije potrebne za izdavanje dozvola i drugih akata za građenje i uporabu komunalne infrastrukture te građenje komunalne infrastrukture u smislu zakona kojim se uređuje gradnja građevina.

Komunalna infrastruktura gradi se i održava u skladu s programom građenja komunalne infrastrukture i programom održavanja komunalne infrastrukture koji se izrađuju u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja, a donosi ih predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za kalendarsku godinu istodobno s donošenjem proračuna te se objavljuju u službenom glasilu.

Program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, čija je izrada propisana odredbama Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19), i potrebama uređenja zemljišta planiranog prostornim planom i planom razvojnih programa te se njime određuju građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi izvan građevinskog područja, postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i način rekonstrukcije, građevine komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te druga pitanja u vezi s građenjem komunalne infrastrukture. Program građenja komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova projektiranja, revizije, građenja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja (dalje u tekstu: troškovi građenja) komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja, a iskazuju se odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja.

Troškovi građenja procjenjuju se na temelju troškova građenja usporedivih građevina komunalne infrastrukture u godini koja prethodi planskom razdoblju i zabilježenog indeksa povećanja odnosno smanjenja troškova građenja, a obuhvaćaju troškove zemljišta na kojem će se graditi, uklanjanja i izmještanja postojećih građevina i trajnih nasada, sanacije zemljišta, izrade projekata i druge dokumentacije, ishoda akata za izvlaštenje, građenje i uporabu građevina komunalne infrastrukture, građenja i stručnog nadzora građenja komunalne infrastrukture te evidentiranja u katastru i zemljišnim knjigama. Programom održavanja komunalne infrastrukture određuju se opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Prema odredbama članka 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19), sastavni dio programa građenja komunalne infrastrukture je i program građenja građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, koji sadrži opis poslova s procjenom troškova građenja građevina za gospodarenje otpadom i iskaz financijskih sredstava po razdobljima potrebnih za ostvarenje programa s naznakom izvora financiranja.

Gradonačelnik odnosno općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

U prilogu broj 3 daju se podaci o donošenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvještavanju o njihovu izvršenju u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravске županije.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, građenje i održavanje komunalne infrastrukture financira se sredstvima iz komunalnog doprinosa, iz komunalne naknade, iz cijene komunalne usluge, iz naknade za koncesiju, iz proračuna jedinice lokalne samouprave, iz fondova Europske unije, iz ugovora, naknada i drugih izvora propisanih posebnim zakonom te iz donacija, pri čemu je propisano da su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, s tim da se sredstva komunalne naknade mogu koristiti i za druge propisane namjene ako se time ne dovodi u pitanje građenje i održavanje komunalne infrastrukture, o čemu odluku donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Odredbama Zakona o šumama (Narodne novine 68/18, 115/18, 98/19, 32/20 i 145/20) propisano je da se sredstva šumskog doprinosa, koja se uplaćuju jedinicama lokalne samouprave područja na kojima se obavlja sječa šume, također koriste za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. U prilogu broj 4 daju se podaci o prihodima od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravске županije u 2019.

Komunalni doprinos je novčano javno davanje koje se plaća za korištenje komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave, prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi samo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, a plaća ga vlasnik zemljišta na kojem se gradi građevina ili se nalazi ozakonjena građevina odnosno investitor ako je na njega pisanim ugovorom prenesena obveza plaćanja komunalnog doprinosa. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnom doprinosu koja se objavljuje u službenom glasilu i kojom se određuju zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određuje se za pojedine zone tako da je vrijednost najviša za prvu zonu, a manja za svaku iduću zonu, pri čemu vrijednost za prvu zonu ne može biti viša od 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj u iznosu od 1.382,86 kn, koje je objavio ministar nadležan za graditeljstvo kao Podatak o prosječnim troškovima građenja kubnog metra (m^3) građevine u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 98/18).

Komunalni doprinos za zgrade obračunava se množenjem obujma zgrade izraženog u kubnim metrima (m^3) s jediničnom vrijednošću komunalnog doprinosa u pripadajućoj zoni, a za otvorene bazene i druge otvorene građevine te spremnike za naftu i druge tekućine s pokrovom čija se visina mijenja množenjem tlocrtne površine građevine izražene u četvornim metrima (m^2) s jediničnom vrijednošću komunalnog doprinosa u pripadajućoj zoni. Način utvrđivanja obujma i površine građevina u svrhu obračuna komunalnog doprinosa propisan je Pravilnikom o načinu utvrđivanja obujma i površine građevina u svrhu obračuna komunalnog doprinosa (Narodne novine 15/19).

Rješenje o komunalnom doprinosu donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za poslove komunalnog gospodarstva odnosno jedinstveni upravni odjel u skladu s odlukom o komunalnom doprinosu te sadrži podatke o obvezniku komunalnog doprinosa, iznos sredstava komunalnog doprinosa koji je obveznik dužan platiti, obvezu, način i rokove plaćanja komunalnog doprinosa i prikaz načina obračuna komunalnog doprinosa za građevinu koja se gradi ili je izgrađena s iskazom obujma odnosno površine građevine i jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa.

Komunalna naknada je novčano javno davanje koje se plaća za održavanje komunalne infrastrukture i prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se, na temelju odluke predstavničkog tijela, koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Plaća je vlasnik odnosno korisnik stambenog, garažnog i poslovnog prostora, građevinskog zemljišta koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta, koji se nalaze na području na kojem se obavljaju komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i javne rasvjete i koje je opremljeno pristupnom cestom, niskonaponskom električnom mrežom i vodom prema mjesnim prilikama te čini sastavni dio infrastrukture jedinice lokalne samouprave. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnoj naknadi koja se objavljuje u službenom glasilu i kojom se određuju područja zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone (K_z) za pojedine zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent namjene (K_n) za nekretnine za koje se plaća komunalna naknada, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za jedinicu lokalne samouprave koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Područja zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada određuju se s obzirom na uređenost i opremljenost komunalnom infrastrukturom, pri čemu je prva zona područje koje je najbolje uređeno i opremljeno komunalnom infrastrukturom te ima najviši koeficijent zone, koji iznosi 1,00. Koeficijent namjene za stambeni i garažni prostor te stambeni i poslovni prostor koji koriste neprofitne udruge građana iznosi 1,00, za poslovni prostor koji služi za proizvodne djelatnosti ne može biti manji od 1,00 ni veći od 5,00, za poslovni prostor koji služi za djelatnosti koje nisu proizvodne ne može biti manji od 1,00 ni veći od 10,00, za građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti može iznositi najviše 10,0 % koeficijenta namjene koji je određen za poslovni prostor, dok za neizgrađeno građevinsko zemljište iznosi 0,05.

Koeficijent namjene za poslovni prostor i građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti, kad se poslovna djelatnost ne obavlja više od šest mjeseci u kalendarskoj godini, umanjuje se za 50,0 %, ali ne može biti manji od koeficijenta namjene za stambeni prostor odnosno za neizgrađeno građevinsko zemljište, dok za hotele, apartmanska naselja i kampove visina godišnje komunalne naknade ne može biti veća od 1,5 % njihova ukupnog godišnjeg prihoda iz prethodne godine. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave također donosi odluku kojom određuje vrijednost boda komunalne naknade (B) u kunama po četvornome metru (m^2) korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Komunalna naknada obračunava se po četvornome metru (m^2) površine nekretnine množenjem koeficijenta zone (Kz), koeficijenta namjene (Kn) i vrijednosti boda komunalne naknade (B), i to za stambeni, poslovni i garažni prostor po jedinici korisne površine koja se utvrđuje na način propisan Uredbom o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje zaštićene najamnine (Narodne novine 40/97 i 117/05), a za građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađeno građevinsko zemljište po jedinici stvarne površine. Rješenjem o komunalnoj naknadi, koje donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave u skladu s odlukama o komunalnoj naknadi i vrijednosti boda komunalne naknade, utvrđuje se iznos komunalne naknade po četvornome metru (m^2) nekretnine, obračunska površina nekretnine, godišnji i mjesečni iznos komunalne naknade, odnosno iznos obroka ako se naknada ne plaća mjesečno te rok za plaćanje. Godišnji iznos komunalne naknade utvrđuje se množenjem površine nekretnine i iznosa komunalne naknade po četvornome metru (m^2) površine.

U prilogu broj 5 daju se podaci o jediničnoj vrijednosti komunalnog doprinosa i vrijednosti boda komunalne naknade u jedinicama lokalne samouprave Virovitičko-podravске županije koncem 2020.

Šumski doprinos plaćaju pravne i fizičke osobe koje obavljaju prodaju proizvoda iskorištavanja šuma (drvni sortimenti), osim malih šumoposjednika, u odnosu na prodajnu cijenu proizvoda na panju. Šumski doprinos u visini od 10,0 % plaća se jedinicama lokalne samouprave sa statusom potpomognutih područja i jedinicama lokalne samouprave u brdsko-planinskim područjima, dok se šumski doprinos ostalim jedinicama lokalne samouprave plaća u visini od 5,0 %. Sredstva šumskoga doprinosa uplaćuju se na račun jedinice lokalne samouprave područja na kojem je obavljena sječa šume i koriste se isključivo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

U svrhu uređenja naselja te uspostave i održavanja komunalnog reda u naselju predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi jednu ili više odluka o komunalnom redu kojima se propisuje: uređenje naselja, koje obuhvaća uređenje pročelja, okućnica i dvorišta zgrada u dijelu koji je vidljiv s površine javne namjene, te određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča na građevinama i druge urbane opreme, klimatizacijskih uređaja, dimovoda, zajedničkih antenskih sustava i drugih uređaja na tim zgradama koji se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta; način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola te održavanje reda na tim površinama; uvjete korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila; održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda. Poslove provedbe odluke o komunalnom redu obavlja nadležno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave, a odnose se na određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča i druge urbane opreme na zgradama, za korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, uključujući davanje na privremeno korištenje, i građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola, na nadzor nad provedbom odluke o komunalnom redu te na druge poslove određene odlukom o komunalnom redu. Odlukom o komunalnom redu propisuju se mjere za njezino provođenje, a odnose se na određivanje uvjeta i načina davanja u zakup površina javne namjene, mjere za održavanje komunalnog reda koje poduzima komunalni redar, obveze pravnih i fizičkih osoba te na prekršajne odredbe, pri čemu se mora osigurati korištenje površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Jedinice lokalne samouprave mogu ugovorom ustrojiti zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara.

Podaci o komunalnoj infrastrukturi

Prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture, jedinice lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, utvrđene odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), evidentirale su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) na svom području 11 601 građevinu i uređaja komunalne infrastrukture.

U tablici broj 2 daju se podaci o broju evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture jedinica lokalne samouprave u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 2

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
			Jedinice lokalne samouprave	Javno dobro (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	1 640	1 219	67	31	323
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	612	97	42	5	468
3.	Javna parkirališta	207	169	29	9	0
4.	Javne garaže	0	0	0	0	0
5.	Javne zelene površine	775	324	146	13	292
6.	Građevine i uređaji javne namjene	216	113	87	5	11
7.	Javna rasvjeta	7 921	4 049	1 223	189	2 460
8.	Groblja i krematoriji na grobljima	208	176	21	11	0
9.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	22	0	22	0	0
10.	Druge građevine komunalne infrastrukture	0	0	0	0	0
	Ukupno	11 601	6 147	1 637	263	3 554

Od ukupno 11 601 evidentirane građevine i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravске županije, 6 147 ili 53,0 % u vlasništvu je jedinica lokalne samouprave, 1 637 ili 14,1 % u javnom vlasništvu, 263 ili 2,3 % nalazi se na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili na zemljištu s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 3 554 ili 30,6 % građevina i uređaja podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture.

Najviše evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture odnosi se na javnu rasvjetu i nerazvrstane ceste. Građevine i uređaji javne rasvjete čine 68,3 %, nerazvrstane ceste 14,1 %, a sve ostale građevine i uređaji 17,6 % ukupnog broja evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

U tablici broj 3 daju se podaci o broju evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture po jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravске županije i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture jedinica lokalne samouprave u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 3

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture, po jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravске županije i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom							
			Jedinica lokalne samouprave		Javno dobro (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)		Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)		Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture	
			Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.	Grad Orahovica	1 799	1 793	99,7	0	0,0	0	0,0	6	0,3
2.	Grad Slatina	2 071	2 063	99,6	8	0,4	0	0,0	0	0,0
3.	Grad Virovitica	2 126	175	8,2	2	0,1	9	0,4	1 940	91,3
4.	Općina Crnac	33	22	66,7	10	30,3	1	3,0	0	0,0
5.	Općina Čačinci	102	32	31,4	16	15,7	0	0,0	54	52,9
6.	Općina Čađavica	44	24	54,5	19	43,2	1	2,3	0	0,0
7.	Općina Gradina	481	481	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
8.	Općina Lukač	1 459	357	24,5	1 096	75,1	6	0,4	0	0,0
9.	Općina Mikleuš	451	442	98,0	5	1,1	4	0,9	0	0,0
10.	Općina Nova Bukovica	456	33	7,3	219	48,0	204	44,7	0	0,0
11.	Općina Pitomača	1 995	248	12,4	190	9,5	34	1,8	1 523	76,3
12.	Općina Sopje	19	19	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
13.	Općina Suhopolje	69	49	71,0	18	26,1	2	2,9	0	0,0
14.	Općina Špišić Bukovica	65	58	89,2	7	10,8	0	0,0	0	0,0
15.	Općina Voćin	368	321	87,2	41	11,1	1	0,3	5	1,4
16.	Općina Zdenci	63	30	47,6	6	9,5	1	1,6	26	41,3
	Ukupno	11 601	6 147	53,0	1 637	14,1	263	2,3	3 554	30,6

Sve jedinice lokalne samouprave na području Virovitičko-podravске županije su ustrojile evidencije komunalne infrastrukture, ali pojedine evidencije nisu potpune. Gradovi Orahovica i Virovitica te općine Čačinci, Pitomača, Voćin i Zdenci za dio komunalne infrastrukture u evidenciju nisu unijeli podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom. Podaci o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom Grada Virovitice vidljivi su unutar aplikacije u kojoj se evidencija vodi, ali nisu javno dostupni.

Druge jedinice lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije započele su evidentiranje svih vrsta komunalne infrastrukture na svom području te u evidenciju komunalne infrastrukture unose podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom. Iz podataka o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom koji se unose u evidencije komunalne infrastrukture kod većine lokalnih jedinica nije vidljivo za koje je građevine komunalne infrastrukture završen postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema navedenim odredbama, jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Značajno veći broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture kod gradova Orahovica, Slatina i Virovitica te općina Lukač, Mikleuš, Nova Bukovica i Pitomača u odnosu na druge jedinice lokalne samouprave odnosi se na građevine i uređaje javne rasvjete, odnosno trafostanice te rasvjetne stupove i tijela. Grad Slatina evidentirao je 1 840, Grad Orahovica 1 592, Grad Virovitica 975, Općina Pitomača 1 411, Općina Lukač 1 241, Općina Mikleuš 414, a Općina Nova Bukovica 372 građevine i uređaja javne rasvjete na svom području.

U tablicama broj 4 i 5 daju se podaci o rashodima jedinica lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, prema podacima jedinica lokalne samouprave o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. Sve jedinice lokalne samouprave donijele su programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., a gradonačelnici i općinski načelnici podnijeli su predstavničkim tijelima izvješća o izvršenju navedenih programa.

Tablica broj 4

Rashodi jedinica lokalne samouprave Virovitičko-podravske županije, prema podacima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture za 2019.

u kn

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Grad Orahovica	2.961.917,00	2.299.702,00	77,6
2.	Grad Slatina	10.348.803,00	8.853.706,00	85,6
3.	Grad Virovitica	12.998.500,00	12.883.927,00	99,1
4.	Općina Crnac	5.443.394,00	852.486,00	15,7
5.	Općina Čačinci	1.787.500,00	1.724.462,00	96,5
6.	Općina Čađavica	5.557.500,00	4.628.390,00	83,3
7.	Općina Gradina	635.673,00	978.148,00	153,9
8.	Općina Lukač	1.223.637,00	1.149.701,00	94,0
9.	Općina Mikleuš	1.880.396,00	1.814.226,00	96,5
10.	Općina Nova Bukovica	2.397.000,00	2.284.281,00	95,3
11.	Općina Pitomača	2.215.000,00	1.723.410,00	77,8
12.	Općina Sopje	7.832.069,00	6.010.865,00	76,7
13.	Općina Suhopolje	4.399.476,00	2.038.805,00	46,3
14.	Općina Špišić Bukovica	6.970.000,00	4.649.605,00	66,7
15.	Općina Voćin	4.773.000,00	3.755.203,00	78,7
16.	Općina Zdenci	4.449.504,00	4.449.504,00	100,0
	Ukupno	75.873.369,00	60.096.421,00	79,2

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su u iznosu od 75.873.369,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 60.096.421,00 kn, što je 15.776.948,00 kn ili 20,8 % manje od plana. Većina jedinica lokalne samouprave u programima građenja komunalne infrastrukture planirala je i ostvarivala rashode koji se ne odnose na građenje komunalne infrastrukture, kao što su rashodi za građenje građevina za javnu vodoopskrbu, javnu odvodnju otpadnih voda i gospodarenje otpadom, upravnih zgrada, društvenih domova, dječjih vrtića i sportskih građevina, rashodi za prostorno i urbanističko planiranje i drugi rashodi. Rashodi koji se ne odnose na građenje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 19.299.694,00 kn i čine 32,1 % ukupno ostvarenih rashoda za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019.

Tablica broj 5

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, prema podacima o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019.

u kn

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Grad Orahovica	3.586.866,00	3.604.608,00	100,5
2.	Grad Slatina	6.874.176,00	7.218.306,00	105,0
3.	Grad Virovitica	11.780.000,00	10.373.176,00	88,1
4.	Općina Crnac	4.527.160,00	5.605.236,00	123,8
5.	Općina Čačinci	1.003.200,00	923.963,00	92,1
6.	Općina Čađavica	784.600,00	739.717,00	94,3
7.	Općina Gradina	2.471.239,00	2.439.105,00	98,7
8.	Općina Lukač	2.870.376,00	2.778.428,00	96,8
9.	Općina Mikleuš	594.374,00	590.205,00	99,3
10.	Općina Nova Bukovica	638.000,00	723.258,00	113,4

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
11.	Općina Pitomača	1.755.000,00	1.634.941,00	93,2
12.	Općina Sopje	1.343.358,00	1.236.171,00	92,0
13.	Općina Suhopolje	2.297.434,00	2.206.027,00	96,0
14.	Općina Špišić Bukovica	1.715.000,00	1.647.759,00	96,1
15.	Općina Voćin	1.134.500,00	855.323,00	75,4
16.	Općina Zdenci	1.009.007,00	864.399,00	85,7
	Ukupno	44.384.290,00	43.440.622,00	97,9

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Virovitičko-podravске županije za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su u iznosu od 44.384.290,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 43.440.622,00 kn, što je 943.668,00 kn ili 2,1 % manje od plana. Pojedine jedinice lokalne samouprave u programima održavanja komunalne infrastrukture planirale su i ostvarivale rashode koji se ne odnose na održavanje komunalne infrastrukture, kao što su rashodi za održavanje građevina za javnu vodoopskrbu, javnu odvodnju otpadnih voda, društvenih domova, upravnih zgrada, sportskih i drugih građevina te drugi rashodi. Rashodi koji se ne odnose na održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 3.445.320,00 kn i čine 7,9 % ukupno ostvarenih rashoda za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019.

Grad Orahovica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Orahovica utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina Grada je 123,67 km², a obuhvaća 13 naselja s 5 304 stanovnika.

U tablici broj 6 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Orahovici po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 6

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Orahovici po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Orahovica	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	74	74	0	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	3	3	0	0	0
		Uređene plaže	1	1	0	0	0
		Pješačke staze	52	52	0	0	0
		Mostovi	8	8	0	0	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	21	21	0	0	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	7	7	0	0	0
		Travnjaci	1	1	0	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	9	9	0	0	0
		Fontane	1	1	0	0	0
		Javni zahodi	1	1	0	0	0
		Javni satovi	1	1	0	0	0
		Ploče s planom naselja	1	1	0	0	0
		Oznaka sadržaja turističke namjene	3	3	0	0	0
Spomenici i skulpture	7	1	0	0	6		
6.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	744	744	0	0	0
		Rasvjetna tijela	848	848	0	0	0

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Orahovica	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	11	11	0	0	0
		Mrtvačnice	6	6	0	0	0
Ukupno			1 799	1 793	0	0	6

Grad Orahovica je do kolovoza 2020. u evidenciji komunalne infrastrukture evidentirao 1 799 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 1 793 ili 99,7 % građevina u vlasništvu Grada, dok za šest ili 0,3 % građevina podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Orahovica ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) u evidenciju su uneseni podaci za 1 799 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. Od podataka propisanih odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, u evidenciju su uneseni podaci o nazivu odnosno vrsti komunalne infrastrukture, katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi te dio podataka o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi (akti o gradnji i uporabi). Za dio komunalne infrastrukture evidencija sadrži podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja dok za dio spomenika i skulptura ne sadrži podatke o vlasništvu, a za javna parkirališta, javne zelene površine, dio građevina i uređaja javne namjene te groblja i mrtvačnice ne sadrži podatke o osobi koja njima upravlja.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi na način da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Orahovice, na području katastarske općine Orahovica u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.) u tijeku je postupak katastarskog izlaganja na javni uvid što će pridonijeti rješavanju i usklađivanju stanja u katastru i zemljišnim knjigama.

Prema obrazloženju Grada, Grad tijekom 2019. i 2020. nije poduzimao aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, odnosno nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju preporučuje, nakon postupka katastarskog izlaganja na javni uvid za područje katastarske općine Orahovica, poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Grada Orahovice u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi na način da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Orahovice, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U vezi s komunalnom infrastrukturom koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Grad Orahovica je postupio prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva lokalnih jedinica na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Grad je nadležnom ministarstvu dostavio zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za 19 građevina komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske a odnose se na sportsko-rekreacijske objekte, parkove, trgove, dječje igralište, spomenike i zgradu za obrazovne svrhe. Do kolovoza 2020. Gradu Orahovici tražene isprave nisu dostavljene te nije bilo moguće provesti upis u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Grada Orahovice.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka.

Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Orahovice evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. U glavnoj knjizi nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste, sve pješačke staze, sva javna parkirališta i sva javna rasvjeta. Prema obrazloženju Grada Orahovice, u poslovnim knjigama evidentirana je samo komunalna infrastruktura na kojoj je bilo ulaganja dok za komunalnu infrastrukturu na kojoj nije bilo ulaganja procjena vrijednosti komunalne infrastrukture nije obavljena niti je komunalna infrastruktura upisana u poslovne knjige. Rješavanje imovinskopravnih odnosa Grad Orahovica obavlja prema potrebi.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Orahovica je obavio popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste. Popisne liste su sastavljene na način da sadrže pojedinačne podatke o imovini u naturalnim izrazima, dok podaci o novčanim izrazima, odnosno pojedinačnim vrijednostima imovine, nisu navedeni. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljati popis imovine i obveza, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine kojeg su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Orahovica je u prosincu 2018. donio Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz jedanaest djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, odredio i drugih osam djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad Orahovicu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, skloništa za životinje, sakupljanje i zbrinjavanje lešina životinja s javnih površina, dekorativna rasvjeta i prigodna ukrašavanja Grada Orahovice, plakatiranje, geodetsko-katastarske usluge, sanacija divljih odlagališta i organizacija i naplata parkiranja u Gradu Orahovici i na izletištu „Jezero-Ružica grad“. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Orahovici.

U tablici broj 7 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Orahovici, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 7

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Orahovici, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Grad Orahovica
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Održavanje javne rasvjete	
8.	Usluge javnih tržnica na malo	

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
9.	Usluge ukopa pokojnika	
10.	Dekorativna rasvjeta i prigodna ukrašavanja Grada	
11.	Sanacija divljih odlagališta	
12.	Organizacija i naplata parkiranja u Gradu Orahovici i na Turističkom kompleksu „Jezero-Ružica grad“	
13.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
14.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
15.	Sklonište za životinje	
16.	Sakupljanje i zbrinjavanje lešina životinja s javnih površina	
17.	Plakatiranje	
18.	Geodetsko-katastarske usluge	
19.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	-

Odlukom o komunalnim djelatnostima određena je komunalna djelatnost održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene, ali nije određen organizacijski oblik njenog obavljanja. Tijekom 2019. održavanje spomenutih građevina, uređaja i predmeta javne namjene nije obavljano.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima utvrditi i organizacijski oblik obavljanja komunalne djelatnosti održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnim djelatnostima rok na koji je trgovačkom društvu u suvlasništvu Grada Orahovice povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti nije utvrđen. U slučaju da trgovačko društvo odnosno pravna ili fizička osoba kojoj je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti ne obavljaju povjerene im poslove na način kojim se štiti interes Grada i građana, zakonski predstavnik će pokrenuti postupak raskida ugovora o povjeravanju komunalnih djelatnosti odnosno postupak za izmjenu Odluke o komunalnim djelatnostima te oduzimanje prava obavljanja određene komunalne djelatnosti. Grad Orahovica je s trgovačkom društvom u suvlasništvu u siječnju 2019. zaključio ugovor o obavljanju poslova održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture na području grada za 2019. koji su utvrđeni godišnjim Programom održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture Grada Orahovice. Komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova uređena je Odlukom o obavljanju dimnjačarskih poslova na području Grada Orahovice iz prosinca 2018. Ugovor o koncesiji za obavljanje komunalne djelatnosti može se zaključiti najduže na pet, a ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti na temelju pisanog ugovora na četiri godine. Postupak davanja koncesije i obračun naknade za koncesiju provodi se prema propisima kojima se uređuju koncesije, a postupak odabira osobe kojoj se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti na temelju ugovora prema propisima o javnoj nabavi.

Grad Orahovica je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. te ih objavio u službenom glasilu kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U prosincu 2019. gradonačelnica je Gradskom vijeću podnijela Prijedlog proračuna za 2020. (uključivo i programe građenja i održavanja), međutim Gradsko vijeće spomenuti prijedlog, kao ni Odluku o privremenom financiranju, nije prihvatilo. Rješenjima Vlade Republike Hrvatske iz veljače 2020. Gradsko vijeće je raspušteno i imenovana je Povjerenica Vlade Republike Hrvatske za obavljanje poslova iz nadležnosti Gradskog vijeća.

Odluka o raspisivanju prijevremenih izbora donesena je u lipnju 2020., a novo Gradsko vijeće konstituirano je u kolovozu 2020. Proračun i programi građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2020. nisu doneseni. Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. sadrži opis poslova s procjenom troškova građenja s naznakom izvora financiranja.

Troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu te ukupno, ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj se troškovi građenja u programu građenja komunalne infrastrukture iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Također, nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati s načinom rekonstrukcije i građevine komunalne infrastrukture koje će se uklanjati, što nije u skladu s odredbama članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. sadrži opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa po pojedinim vrstama radova, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za kapitalne pomoći vlastitom komunalnom trgovačkom društvu za razvoj i upravljanje sustavom vodoopskrbe, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže program građenja komunalne infrastrukture donositi na način da sadrži sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te troškove građenja iskazivati odvojeno prema izvoru financiranja. Preporučuje se u programu građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprijeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Orahovica je u ožujku 2019. izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje od 2014. do 2018.

Gradonačelnica je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnijela izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. Izvješća o izvršenju programa objavljena su na mrežnim stranicama Grada Orahovice dok u službenom glasilu nisu objavljena, što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova.

Državni ured za reviziju nalaže izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture objavljivati u službenom glasniku Grada Orahovice, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Grad Orahovica je u prosincu 2018. donio odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi, a u studenome 2018. i siječnju 2019. odluke o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je šest zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način obračuna, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 18,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 13,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 8,00 kn/m³, četvrtu i petu zonu u iznosu od 6,00 kn/m³, a za šestu zonu u iznosu od 8,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 2,964 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Orahovica je u lipnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje, korištenje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, sanitarno – komunalne mjere, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kaznene odredbe za narušavanje komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, predlažu izdavanje obveznog prekršajnog naloga i naplaćuju novčane kazne na mjestu počinjenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Orahovice ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada organizirano je obavljanje 16 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području Grad Orahovica organizira samostalno.

Obavljanje 12 komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, groblja, čistoće javnih površina, javne rasvjete, usluge javnih tržnica na malo, ukop pokojnika, poslove dekorativne rasvjeta i prigodna ukrašavanja Grada, sanaciju divljih odlagališta, organizaciju i naplatu parkiranja u Gradu Orahovici i na Turističkom kompleksu „Jezero-Ružica grad“ povjerio je trgovačkom društvu čiji je suosnivač.

Obavljanje dimnjačarskih poslova povjerio je u siječnju 2013. na temelju ugovora o koncesiji koji je zaključen od siječnja 2013. do siječnja 2018. i dodatka ugovoru o koncesiji kojim je utvrđeno obavljanje dimnjačarskih poslova do zaključenja novog ugovora o koncesiji, uz ugovaranje godišnje naknade za koncesiju u iznosu od 5.000,00 kn. Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, skloništa za životinje te skupljanja i zbrinjavanja lešina životinja s javnih površina povjereno je na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Trgovačko društvo čiji je suosnivač Grad Orahovica kojem je povjereno obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti pružanja usluga ukopa pokojnika i javnih tržnica na malo donijelo je opće uvjete isporuke komunalnih usluga uz suglasnost Grada Orahovice, dok pravna osoba kojoj je povjereno obavljanje dimnjačarskih poslova opće uvjete isporuke nije donijela. Opći uvjeti isporuke komunalnih usluga ukopa pokojnika i javnih tržnica na malo objavljeni su u službenom glasilu te na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga, dok na mrežnim stranicama Grada Orahovice nisu objavljeni. Cjenik javnih tržnica na malo donesen je uz suglasnost Grada Orahovice, a cjenik obavljanja dimnjačarskih poslova donesen je uz suglasnost Grada Orahovice koja je pravnoj osobi dana prihvaćanjem ponude u postupku povjeravanja obavljanja navedene komunalne djelatnosti odabranom isporučitelju. Zahtjev za suglasnost na cjenik za obavljanje uslužne komunalne djelatnosti ukopa pokojnika Grad Orahovica nije zaprimio niti je isporučitelju komunalne usluge suglasnost dana. Cjenik komunalne usluge ukopa pokojnika je objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge a cjenici komunalnih usluga javnih tržnica na malo i dimnjačarskih poslova na mrežnim stranicama isporučitelja spomenutih komunalnih usluga nisu objavljeni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti i na mrežnim stranicama Grada Orahovice, te osigurati donošenje cjenika komunalne usluge ukopa pokojnika uz suglasnost Grada Orahovice i javno objavljivanje cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada Orahovice, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Orahovice za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 5.904.310,00 kn, od čega se 458.820,00 kn odnosi na kapitalne pomoći doznačene za razvoj i upravljanje sustavom vodoopskrbe, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture. Stoga, rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 5.445.490,00 kn.

Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajniji opći prihodi i primici, prihodi od povrata glavnice danih zajmova i pomoći. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Grad Orahovica je prihode od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u 2019. ostvario u iznosu od 2.651.300,00 kn, što čini 48,7 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Opći prihodi i primici korišteni su za financiranje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture u iznosu od 1.615.253,00 kn, pomoći u iznosu od 435.227,00 kn i prihodi od povrata glavnice danih zajmova za održavanje komunalne infrastrukture u iznosu od 676.476,00 kn.

U tablici broj 8 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Orahovice za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 8

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Grada Orahovice za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Kapitalna ulaganja u otkup zemljišta	130.000,00	0,00	0,0
2.	Nerazvrstane ceste	2.218.409,00	1.731.532,00	78,1
3.	Projekt TRC „Jezero-Hercegovac-Ružica grad“	60.813,00	15.918,00	26,2
4.	Javna rasvjeta	93.875,00	93.432,00	99,5
5.	Rashodi za kapitalne pomoći komunalnim trgovačkim društvima u javnom sektoru	458.820,00	458.820,00	100,0
	Ukupno	2.961.917,00	2.299.702,00	77,6

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture najvećim dijelom se odnose na izgradnju novih te rekonstrukciju i modernizaciju postojećih građevina komunalne infrastrukture (pješačke staze, ceste, prilazni put, javna rasvjeta) te na nadzor nad izgradnjom građevina komunalne infrastrukture. Rashodi su ostvareni za 662.215,00 kn ili 22,4 % manje od plana. Izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 9 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Orahovice za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 9

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Grada Orahovice za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Održavanje javne rasvjete	650.000,00	676.802,00	104,1
2.	Održavanje javnih površina	2.522.885,00	2.491.154,00	98,7
2.1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	347.820,00	324.890,00	93,4
2.2.	Održavanje kanala oborinske odvodnje	355.065,00	346.234,00	97,5
2.3.	Čišćenje grada, održavanje zelenih površina i ostale komunalne usluge	1.820.000,00	1.820.030,00	100,0
3.	Ostale komunalne usluge	68.931,00	91.602,00	132,9
4.	Javni radovi u okviru komunalnih djelatnosti	345.050,00	345.050,00	100,0
	Ukupno	3.586.866,00	3.604.608,00	100,5

Rashodi za održavanje javne rasvjete i za ostale komunalne usluge (božićno ukrašavanje grada, geodetsko-katastarske usluge i naknada za uređenje voda) planirani su u iznosu od 718.931,00 kn, a ostvareni u iznosu od 768.404,00 kn, što je 49.473,00 kn ili 6,9 % više od plana. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta planirani su u iznosu od 347.820,00 kn, a ostvareni u iznosu od 324.890,00 kn, što je 22.930,00 kn ili 6,6 % manje od plana. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje parkirališta, pješačkih mostova i groblja planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje kanala oborinske odvodnje te čišćenje grada, održavanje zelenih površina i ostale komunalne usluge. Planirani su u iznosu od 219.635,00 kn te ostvareni u iznosu od 223.517,00 kn. Osim toga, program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješće o izvršenju programa za 2019. ne sadrže planirane i ostvarene rashode za obavljanje komunalnih djelatnosti dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, skloništa za životinje i sakupljanje i zbrinjavanje lešina životinja s javnih površina koje su povjerene pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti za 2018. i 2019. odnosno za razdoblje od siječnja 2019. do prosinca 2022.

Državni ured za reviziju preporučuje održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i groblja planirati i u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti. Preporučuje u programu održavanja komunalne infrastrukture iskazivati sve rashode koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Orahovica ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o potrebama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, Grad Orahovica provodi aktivnosti u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom, organizira, financira i nadzire njeno održavanje i građenje. Poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se unutar Jedinog upravnog odjela, a ovlasti i odgovornosti zaposlenika Odjela propisane su Pravilnikom o unutarnjem redu Jedinog upravnog odjela. U skladu s odredbama navedenog Pravilnika ustrojen je Odsjek za komunalni sustav i prostorno uređenje u kojem se prati poslovanje vlastitog trgovačkog društva kojem je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti i provedba gradskih odluka u vezi s njihovim obavljanjem te se nadzire izvršenje ugovorenih obveza pravnih i fizičkih osoba kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovor o obavljanju komunalnih djelatnosti koje su povjerene trgovačkom društvu u suvlasništvu Grada Orahovice sadrži posebnu odredbu o nadzoru nad obavljanjem povjerenih komunalnih djelatnosti prema kojoj nadzor obavljaju komunalno-prometni redar i viši savjetnik za komunalne poslove i graditeljstvo jedinog upravnog odjela, ovisno o vrsti ugovorenih radova. Nadzor nad obavljanjem održavanja komunalne infrastrukture obavlja se u skladu s odredbama zaključenih ugovora, odnosno ovjeravaju se ispostavljeni računi za obavljene radove i usluge održavanja, uspoređuju se fakturirane s ugovorenim cijenama usluga te se ovjeravaju radni nalozi za obavljanje usluga.

Radi održavanja komunalnog reda na području Grada Orahovice provode se mjere propisane Odlukom o komunalnom redu, o čemu se fizičkim i pravnim osobama izdaju rješenja kojima se vlasnicima neuređenih parcela naređuje njihovo uređenje. Tijekom 2019. donesena su ukupno četiri rješenja, a naplate kazni nije bilo iz razloga što su fizičke osobe postupale po izdanim rješenjima. Grad Orahovica sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture, utjecajem upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanjem mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom ne provodi. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Orahovice te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Orahovici

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Orahovica ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donio odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnica podnijela predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na utvrđivanje organizacijskih oblika obavljanja komunalnih djelatnosti, na sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Orahovici **djelomično učinkovito** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Orahovice

Grad se očitovao na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, koji se odnosi na Grad Orahovicu, te prihvatio naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da je tijekom 2021. poduzimao aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru i zemljišnim knjigama za strateške projekte Grada Orahovice dok za ostalu komunalnu infrastrukturu čeka završetak katastarskog izlaganja, za nerazvrstane ceste odredio identifikacijske brojeve i evidentirao ih u poslovnim knjigama, a u programu građenja komunalne infrastrukture za 2021. troškove građenja iskazao odvojeno po vrstama građevina odnosno odvojeno prema izvorima financiranja. Navodi da su izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2020. objavljena u službenom glasniku. Također navodi, da će postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Grad Slatina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Slatina utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina Grada je 166,75 km², a obuhvaća 15 naselja s 13 686 stanovnika.

U tablici broj 10 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Slatini po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 10

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Slatini po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Slatina	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	97	97	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	2	2	0	0
		Pješačke staze	26	18	8	0
		Mostovi	1	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	18	18	0	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	7	7	0	0
		Dječja igrališta	13	13	0	0
		Zelene površine i cvjetni otoci	23	23	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Fontane	1	1	0	0
		Javni satovi	1	1	0	0
		Spomenici i skulpture	17	17	0	0
6.	Javna rasvjeta	Rasvjetna tijela	1 840	1 840	0	0
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	19	19	0	0
		Mrtvačnice	6	6	0	0
Ukupno			2 071	2 063	8	0

Grad Slatina je do kolovoza 2020. u evidenciji komunalne infrastrukture (registru nekretnina) evidentirao 2 071 građevinu komunalne infrastrukture, od čega je 2 063 ili 99,6 % građevina u vlasništvu Grada, a osam ili 0,4 % u javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Slatina je evidenciju komunalne infrastrukture ustrojio unutar Registra nekretnina koji je ustrojen i vodi se elektronički. U Registar nekretnina do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni su podaci za 2 071 građevinu i uređaj komunalne infrastrukture. Od podataka propisanih odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, evidencija komunalne infrastrukture (registar nekretnina) sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, broju čestice i nazivu katastarske općine u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, broju zemljišnoknjižne čestice te vlasništvu i osobi koja njome upravlja. Za dio komunalne infrastrukture Registar nekretnina ne sadrži podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Uz propisane podatke, ovisno o vrsti objekata i uređaja komunalne infrastrukture, sadrži i podatke o lokaciji, površini, duljini i širini, broju rasvjetnih tijela, broju parkirnih mjesta i druge podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi na način da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema obrazloženju Grada Slatine, do kolovoza 2020. nije bilo potrebe za donošenjem odluka o proglašenju komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi na temelju novog Zakona o komunalnom gospodarstvu, a upisi statusa javnog dobra za komunalnu infrastrukturu provedeni su na temelju odredbi Zakona o cestama. Zemljišnoknjižnom odjelu nadležnog suda Grad Slatina je dostavljao potvrde o statusu nerazvrstanih cesta te je zatražen upis statusa javnog dobra u općoj uporabi o čemu je sud donosio rješenja. Upisan je status javnog dobra za deset zemljišnoknjižnih čestica, a za dvije nerazvrstane ceste obavljeno je usklađenje izvedenog stanja sa stanjem u katastru i zemljišnim knjigama. Geodetski elaborati katastru su dostavljani putem ovlaštenog geodete koji ih je izradio, o čemu Grad Slatina nema dokumentaciju. Geodetski elaborat izvedenog stanja za jednu nerazvrstanu cestu u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.) je u postupku izrade. Prema obrazloženju Grada Slatine, svi izrađeni elaborati su provedeni u katastru i zemljišnoj knjizi, a sva komunalna infrastruktura (osim javne rasvjete) upisana je u zemljišnim knjigama kao vlasništvo Grada Slatine, ali za svu komunalnu infrastrukturu nije upisan status komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi zbog značajnih troškova i problema kod ustupanja poslova ovlaštenim osobama. Osim putem geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture, Grad Slatina status postojeće komunalne infrastrukture rješava i temeljem propisa o pretvorbi društvenog vlasništva.

Državni ured za reviziju preporučuje i dalje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Grada Slatine u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi na način da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Slatine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Slatine evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiv datum nabave, nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. U glavnoj knjizi nije evidentirana komunalna infrastruktura koja se odnosi na mrtvačnicu na gradskom groblju u Slatini te dio spomenika i spomen ploča, javne rasvjete, pješačkih staza, trgova i zelenih površina koja je evidentirana u Registru nekretnina. Podaci o nerazvrstanim cestama i javnoj rasvjeti u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji i registru nekretnina nisu usklađeni, a podaci o pojedinoj komunalnoj infrastrukturi, primjerice: jedna mrtvačnica, mostovi, koševi, klupe i dio pješačkih staza, sadržani u glavnoj knjizi nisu evidentirani u evidenciji komunalne infrastrukture (Registru nekretnina). Prema obrazloženju Grada Slatine, do neusklađenosti podataka došlo je zbog toga što se upis nekretnina u Registar obavljao na temelju podataka iz evidencije nekretnina koju je vodio Odsjek za prostorno uređenje, dok se evidentiranje u poslovnim knjigama obavlja na način da se nekretnina u poslovnim knjigama evidentira u više oblika (zgrada, građevinsko i poljoprivredno zemljište, pomoćni objekti i drugo). S obzirom da se evidentiranje nekretnina u Registru obavlja u skladu s odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, koji definira pojam nekretnine, prednost pri evidentiranju u Registru imala je evidencija nekretnina Odsjeka za prostorno uređenje koja je identična sa zemljišnoknjižnom i katastarskom evidencijom pojedine nekretnine, što je bitno za utvrđivanje imovinskopravnog statusa i izdavanje potvrda o statusu nekretnina. Osim toga, aplikacija Registar nekretnina za jednu nekretninu evidentira jedan inventurni broj, dok evidencija dugotrajne imovine nekretninu razlaže na više inventurnih brojeva.

Inventurni brojevi koje Registar nekretnina nije evidentirao upisuju se u napomenu kod prikaza nekretnine, ali evidentiranje vrijednosti iz evidencije dugotrajne imovine nije moguće. U svrhu evidentiranja neevidentirane imovine, gradonačelnik je imenovao povjerenstvo za procjenu vrijednosti nekretnina te je predviđeno obavljanje poslova procjene tijekom 2021. Evidentiranje i rješavanje imovinskopravnih odnosa obavlja se kontinuirano, odnosno prema potrebi, a način rješavanja vlasničkog statusa komunalne infrastrukture te evidentiranje u Registru nekretnina opisan je u godišnjem Planu upravljanja nekretninama u vlasništvu Grada Slatine.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Slatina je obavio popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste. U izvještaju o popisu, prema skupinama računa, navedeno je na koju vrstu se imovina odnosi te njezina nabavna i sadašnja vrijednost. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine kojeg su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Slatina je u ožujku 2016. donio Odluku o komunalnim djelatnostima i načinu njihovog obavljanja na području grada Slatine, u prosincu 2017. Odluku o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti na području Grada Slatine, u lipnju 2018. Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati temeljem ugovora o povjeravanju komunalnih poslova na području Grada Slatine i Odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju koncesije i u ožujku 2020. Odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati temeljem ugovora o povjeravanju komunalnih poslova na području Grada Slatine kojima su, uz osam djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad Slatinu, a odnose se na opskrbu pitkom vodom, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, odlaganje komunalnog otpada, djelatnost sistemske preventivne deratizacije, djelatnost skloništa za životinje, prigodno ukrašavanje naselja, sanaciju divljih odlagališta otpada, održavanje odlagališta građevinskog otpada i svi drugi komunalni poslovi koji nisu povjereni drugim subjektima u skladu sa zakonom, drugim propisom i/ili odlukom Gradskog vijeća. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Slatini.

U tablici broj 11 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Slatini, prema Odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 11

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Slatini, prema Odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje čistoće	Trgovačka društva čiji je osnivač ili suosnivač Grad Slatina
2.	Odlaganje komunalnog otpada	
3.	Održavanje javnih površina	
4.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
5.	Organizacija, naplata i nadzor parkiranja	
6.	Održavanje groblja	
7.	Tržnice na malo	
8.	Sanacija divljih odlagališta otpada	
9.	Održavanje odlagališta građevinskog otpada	
10.	Održavanje javne rasvjete	
11.	Prigodno ukrašavanje naselja	
12.	Svi drugi komunalni poslovi koji nisu povjereni drugim subjektima u skladu sa zakonom, drugim propisom i/ili odlukom Gradskog vijeća	
13.	Opskrba pitkom vodom	
14.	Odvodnja i pročišćavanje	
15.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
16.	Djelatnost sistemske preventivne deratizacije	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
17.	Djelatnost skloništa za životinje	

Odlukom o komunalnim djelatnostima i načinu njihovog obavljanja na području Grada Slatine utvrđena je komunalna djelatnost održavanja javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih zelenih površina, građevina javne odvodnje oborinskih voda i javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima koje su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti. U okviru komunalne djelatnosti održavanja groblja predviđeno je i pružanje usluga ukopa pokojnika, koja je odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu također utvrđena kao zasebna uslužna komunalna djelatnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnim djelatnostima utvrditi komunalne djelatnosti i organizacijske oblike njihova obavljanja, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Grad Slatina je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programom građenja komunalne infrastrukture za 2019. određeno je koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati s načinom rekonstrukcije i građevine komunalne infrastrukture koje će se uklanjati, dok Programom građenja komunalne infrastrukture za 2020. navedeno nije određeno, što nije u skladu s odredbom članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. planirani su rashodi za razvoj telekomunikacijske infrastrukture, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije komunalna infrastruktura.

Državni ured za reviziju nalaže program građenja komunalne infrastrukture donositi na način da sadrži sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati. Preporučuje u programu građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Slatina je u studenome 2020. izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje od 2015. do 2019. Izvješće o stanju u prostoru prihvatilo je predstavničko tijelo Grada Slatine u prosincu 2020.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima financiranja. Predstavničko tijelo je prihvatilo programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019.

Grad Slatina je u veljači 2019. donio Odluku o komunalnom doprinosu, a u studenome 2018. odluke o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je šest zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način obračuna, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 30,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 24,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 20,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 16,00 kn/m³, za petu zonu u iznosu od 12,00 kn/m³, a za šestu zonu u iznosu od 5,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 2,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja pet zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade i drugo. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,96 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Slatina je u prosincu 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanja površina javne namjene, uklanjanje snijega i leda, sanitarno komunalne mjere, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provedbu komunalnog reda i kaznene odredbe za narušavanje komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo.

U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju obvezni prekršajni nalog, naplaćuju novčane kazne na mjestu počinjenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda i predlažu pokretanje prekršajnog postupka. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Slatine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada organizirano je obavljanje 15 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima i načinu njihovog obavljanja na području Grada Slatine, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području Grad Slatina organizira samostalno. Obavljanje 12 komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje čistoće, javnih površina, nerazvrstanih cesta, groblja, javne rasvjete, odlaganje komunalnog otpada, organizaciju, naplatu i nadzor parkiranja, tržnice na malo, sanaciju divljih odlagališta otpada, prigodno ukrašavanje naselja, opskrbu pitkom vodom i odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda povjerio je trgovačkim društvima čiji je osnivač odnosno suosnivač. Obavljanje dimnjačarskih poslova povjerio je trgovačkom društvu čiji je osnivač i pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Obavljanje komunalnih djelatnosti sistemske preventivne deratizacije i skloništa za životinje povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Slatina kojem je povjereno obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti pružanja usluga javnih tržnica na malo, organizacije, naplate i nadzora parkiranja, obavljanja dijela dimnjačarskih poslova i pogrebnih poslova te pravna osoba kojoj je povjereno obavljanje dijela dimnjačarskih poslova nisu donijeli opće uvjete isporuke komunalnih usluga. Cjenici obavljanja dimnjačarskih i pogrebnih poslova doneseni su uz suglasnost Grada Slatine, a cjenici usluga tržnica na malo i organizacije, naplate i nadzora parkiranja bez suglasnosti Grada Slatine. Cjenici komunalnih usluga organizacije, naplate i nadzora parkiranja, pogrebnih usluga i dijela dimnjačarskih poslova povjerenih trgovačkom društvu objavljeni su na stranicama isporučitelja, a cjenici usluge tržnica na malo i dijela dimnjačarskih poslova povjerenih pravnoj osobi na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga nisu objavljeni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti uz suglasnost Grada Slatine te javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada Slatine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Slatine za građenje i održavanje komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su u iznosu od 16.072.012,00 kn, od čega se 274.919,00 kn odnosi na rashode za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, a 184.336,00 kn na rashode za razvoj telekomunikacijske infrastrukture koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu ulaganja u komunalnu infrastrukturu. Stoga, rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture za 2019. iznose 15.612.757,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajniji opći prihodi i prihodi od pomoći. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u 2019. ostvareni su u iznosu od 7.895.268,00 kn, što čini 50,6 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Opći prihodi i prihodi od pomoći korišteni su za financiranje programa građenja komunalne infrastrukture u iznosu od 5.627.876,00 kn, od čega se na opće prihode odnosi 3.653.683,00 kn i na pomoći 1.974.193,00 kn.

U tablici broj 12 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Slatine za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 12

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Grada Slatine za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	6.593.200,00	5.721.188,00	86,8
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	377.000,00	376.279,00	99,8
3.	Javna rasvjeta	1.052.170,00	1.036.019,00	98,5
4.	Groblja	50.000,00	0,00	0,0
5.	Komunalna infrastruktura poduzetničkih zona	1.230.875,00	890.840,00	72,4
6.	Turističko – rekreacijski kompleks jezero Javorica	450.000,00	370.125,00	82,3
7.	Razvoj širokopojasne infrastrukture na području Grada	185.000,00	184.336,00	99,6
8.	Program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom	410.558,00	274.919,00	67,0
Ukupno		10.348.803,00	8.853.706,00	85,6

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvaren je za 1.495.097,00 kn ili 14,4 % manje od plana. Izvješće o izvršenju programa sadrži opis pojedinih realiziranih projekata, opseg poslova te troškove izgradnje i izvore financiranja ali ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana iako za većinu građenja iznosi ostvarenih rashoda znatno odstupaju od plana.

U tablici broj 13 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Slatine za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 13

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Grada Slatine za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	2.842.000,00	2.913.606,00	102,5
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	300.000,00	301.214,00	100,4
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	206.426,00	225.722,00	109,3
4.	Održavanje javnih zelenih površina	820.000,00	1.051.458,00	128,2
5.	Održavanje građevina i uređaja javne namjene	261.750,00	239.061,00	91,3
6.	Održavanje groblja i zgrada unutar groblja	30.000,00	0,00	0,0
7.	Održavanje čistoće javnih površina	300.000,00	328.394,00	109,5
8.	Održavanje javne rasvjete	1.450.000,00	1.519.360,00	104,8
9.	Higijeničarsko-komunalne usluge	664.000,00	639.491,00	96,3
	Ukupno	6.874.176,00	7.218.306,00	105,0

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, čistoće javnih površina i javne rasvjete planirani su u iznosu od 5.918.426,00 kn, a ostvareni u iznosu od 6.339.754,00 kn, što je 421.328,00 kn više od plana. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za obavljanje usluga systemske preventivne deratizacije, prigodnog ukrašavanja naselja i djelatnosti skloništa za životinje planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje uređaja i građevina javne namjene i higijeničarsko komunalnih usluga, iako su odredbama odluke o komunalnim djelatnostima i načinu njihovog obavljanja na području Grada utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje usluga systemske preventivne deratizacije, prigodnog ukrašavanja naselja i djelatnost skloništa za životinje planirati i u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Slatina ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o potrebama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, Grad Slatina provodi aktivnosti u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom te organizira, financira i nadzire njeno građenje i održavanje. Poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se unutar Upravnog odjela za razvoj Grada Slatine, a ovlasti i odgovornosti zaposlenika propisane su Odlukom o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Grada Slatine te Pravilnikom o unutarnjem redu. U skladu s odredbama navedenog Pravilnika ustrojen je Odsjek za komunalni sustav u kojem se prati rad i poslovanje trgovačkih društava u vlasništvu i suvlasništvu Grada Slatine kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti i provedba gradskih odluka u vezi s njihovim obavljanjem te se nadzire izvršenje ugovorenih obveza pravnih i fizičkih osoba kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovori o koncesiji i ugovori o obavljanju komunalnih djelatnosti sadrže posebne odredbe o nadzoru nad obavljanjem povjerenih komunalnih djelatnosti, odnosno nad provedbom ugovora. Prema obrazloženju Grada Slatine, pri nadzoru održavanja nerazvrstanih cesta te makadamskih i poljskih puteva i radova na održavanju odvodnje oborinskih voda s javnih površina, obavlja se pregled i ovjera građevinske knjige uz obvezan pregled obavljenih radova na terenu radi utvrđivanja količina utrošenog materijala za održavanje i obavljenih radova na održavanju. Također se pregledavaju i ovjeravaju situacije izvedenih radova i ispostavljeni računi za obavljeno održavanje. Izvoditelji uz ispostavljene račune prilažu i dnevnik rada koje ovjeravaju predstavnici Grada zaduženi za nadzor. Kod obavljanja poslova održavanja koji nisu obuhvaćeni godišnjim ugovorima nadzor obavljaju komunalni redar ili djelatnici Odsjeka za komunalni sustav ovjerom računa, a u slučajevima većih poslova održavanja ugovara se stručni nadzor nad obavljanjem radova koji obavljaju ovlaštene osobe. Nadzor nad izvršenjem poslova komunalne djelatnosti systemske preventivne deratizacije i skloništa za životinje Grad obavlja pregledom izvješća o obavljenim uslugama koje pravne osobe dostavljaju Gradu te izvješća o provedenom stručnom nadzoru Zavoda za javno zdravstvo Virovitičko-podravske županije.

Radi održavanja komunalnog reda na području Grada Slatine provode se mjere propisane Odlukom o komunalnom redu. U svrhu provođenja mjera komunalni redar je građane koji nisu poštivali spomenutu Odluku upozoravao usmeno te putem pisanih obavijesti i upozorenja. U slučajevima kada građani nisu postupali prema nalogima komunalnog redara, izdavana su rješenja ili obvezni prekršajni nalozi. Grad Slatina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture, utjecajem upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanjem mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Prema obrazloženju Grada Slatine, učinci upravljanja komunalnom infrastrukturom su djelomično vidljivi kroz usvajanja izvješća o građenju odnosno održavanju komunalne infrastrukture, a koja se analiziraju unutar ustrojstvenih jedinica Grada Slatine odnosno radnih tijela Gradskog vijeća nadležnih za problematiku komunalne infrastrukture. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Slatine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Slatini

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Slatina ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na sadržaj propisanih podataka u evidenciji komunalne infrastrukture, na utvrđivanje komunalnih djelatnosti i organizacijskih oblika njihovog obavljanja, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na donošenje suglasnosti na cjenike komunalnih usluga te donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika za sve uslužne komunalne djelatnosti, te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Slatini **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Grada Slatine

Grad se očitovao na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravске županije, koji se odnosi na Grad Slatinu, te prihvatio naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi, u vezi s podacima o izdanim dozvolama za uređenje, građenje ili uporabu komunalne infrastrukture odnosno radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopравnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture koji nedostaju u Registru nekretnina, da za dio komunalne infrastrukture nije bilo potrebno ishođenje građevinske dozvole ukoliko se ista gradila ili rekonstruirala prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima. Navodi da se obrazloženja kod značajnijih odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane daju pri razmatranju istih na nadležnim odborima ili povjerenstvima odnosno prilikom usvajanja izvješća od strane gradskog vijeća. Također navodi, da će postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Grad Virovitica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Virovitica utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravске županije. Površina Grada je 178,49 km², a obuhvaća deset naselja s 21 291 stanovnikom.

U tablici broj 14 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Virovitici po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 14

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Virovitici po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Virovitica	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	209	0	0	0	209
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Pješačko biciklističke staze	467	0	0	0	467
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	110	101	2	7	0
4.	Javne zelene površine	Klupe	182	2	0	0	180
		Koševi	94	3	0	0	91
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	26	25	0	1	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Javni satovi	2	2	0	0	0
		Javni zahod	1	0	0	1	0
		Fontane	4	4	0	0	0
		Javni zdenac	2	2	0	0	0
		Spomenici i skulpture	16	16	0	0	0
		Ploča s planom naselja	1	1	0	0	0
		Oznaka kulturnog dobra	3	3	0	0	0
Drugo	16	16	0	0	0		
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	18	0	0	0	18
		Rasvjetni stupovi	583	0	0	0	583
		Rasvjetna tijela	392	0	0	0	392
Ukupno			2 126	175	2	9	1 940

Grad Virovitica je do kolovoza 2020. evidentirao 2 126 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 175 ili 8,2 % građevina u vlasništvu Grada, dvije ili 0,1 % u javnom vlasništvu, devet ili 0,4 % u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 1 940 ili 91,3 % građevina komunalne infrastrukture podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture. Podaci o vlasništvu vidljivi su unutar aplikacije u kojoj se evidencija vodi, ali nisu javno dostupni.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Virovitica ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, međutim evidencija nije potpuna. U vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidencija komunalne infrastrukture u fazi je implementiranja pojedinih modula unutar programa i popunjavanja podataka o objektima i uređajima komunalne infrastrukture. Navedene poslove obavljaju dva djelatnika Upravnog odjela za komunalne poslove, prostorno uređenje i graditeljstvo i voditelj Odsjeka za komunalne poslove i graditeljstvo. U evidenciju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 2 126 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. Od podataka propisanih odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, evidencija sadrži podatke o vrsti i nazivu komunalne infrastrukture, za dio objekata i uređaja komunalne infrastrukture sadrži podatke o katastarskoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, vlasništvu komunalne infrastrukture i osobi koja njome upravlja. Ne sadrži podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Uz propisane podatke, ovisno o vrsti objekata i uređaja komunalne infrastrukture, spomenuta evidencija sadrži i podatke o lokaciji, podlozi, namjeni, površini i duljini. U programu za vođenje evidencije komunalne infrastrukture većina podataka o objektima i uređajima komunalne infrastrukture na katastarskoj podlozi označena je na način da se odabirom pojedinog objekta ili uređaja komunalne infrastrukture mogu dobiti podaci o njihovom vlasništvu (pridružena je poveznica s gruntovnicom).

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi na način da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema obrazloženju Grada Virovitice, u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.) u provedbi je katastarska izmjera za katastarsku općinu Virovitica – grad koja obuhvaća veći dio naselja Virovitica te je upis javnog dobra u tijeku. Evidentiranje komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Grada u drugim katastarskim općinama obavlja se kontinuirano u skladu s prioritetima i financijskim mogućnostima. Do kolovoza 2020. radi upisa javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Grada Virovitice, provedeni su postupci evidentiranja devet nerazvrstanih cesta, dok je u tijeku priprema geodetskih elaborata za još dvije nerazvrstane ceste. Osim toga, doneseno je jedanaest odluka o brisanju odnosno ukidanju javnog dobra u općoj uporabi, koje su dostavljene nadležnom tijelu za katastar te nadležnom sudu radi provedbe. Komunalna infrastruktura proglašena je javnim dobrom u općoj uporabi temeljem Odluke o komunalnim djelatnostima.

Državni ured za reviziju preporučuje, nakon postupka katastarske izmjere za područje katastarske općine Virovitica – grad, i dalje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru za ostale katastarske općine, koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi na način da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Virovitice, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U vezi s komunalnom infrastrukturom koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Grad Virovitica je postupio prema Odluci Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva lokalnih jedinica na određenim nekretninama, koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Grad je nadležnom ministarstvu dostavio zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za dva zemljišta koja se odnose na jednu javnu zelenu površinu (javni športski rekreacijski prostor) koji se nalazi izvan obuhvata provedbe katastarske izmjere. Tražene isprave do vremena obavljanja revizije nisu dobivene.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Virovitice evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

S obzirom da je evidencija komunalne infrastrukture u izradi, odnosno u fazi implementiranja pojedinih modula unutar programa i popunjavanja s podacima o objektima i uređajima komunalne infrastrukture, potpuna usporedba podataka navedenih u evidenciji s podacima u glavnoj knjizi nije moguća, osim za nerazvrstane ceste za koje je usporedba podataka omogućena putem oznake pojedine nerazvrstane ceste.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Virovitica je obavio popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste, koje sadrže podatke o količinama i vrijednostima pojedine imovine. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine kojeg su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Virovitica je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnim djelatnostima i u rujnu 2020. Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o komunalnim djelatnostima kojima su, uz 12 djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i druge četiri djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarskih poslova, održavanje dekorativne rasvjete i prigodna ukrašavanja grada i održavanje mjesnih domova. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Virovitici.

U tablici broj 15 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Virovitici, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 15

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Virovitici, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih zelenih površina	Trgovačka društva čiji je osnivač Grad Virovitica
2.	Održavanje groblja	
3.	Usluge ukopa pokojnika	
4.	Održavanje čistoće javnih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama	
7.	Usluge javnih tržnica na malo	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Održavanje dekorativne rasvjete i prigodna ukrašavanja grada	
10.	Održavanje mjesnih domova	
11.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
12.	Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
13.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
14.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
15.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	
16.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	

U skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima obavljanje većine komunalnih djelatnosti povjereno je trgovačkim društvima čiji je osnivač odnosno suosnivač Grad Virovitica (javni isporučitelji usluga) na 99 godina. Gradu Virovitici jednom godišnje podnose izvješća o poslovanju. Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti mogu se zaključiti najduže na vrijeme od četiri godine. Postupak davanja koncesije i obračun naknade za koncesiju provodi se prema propisima kojima se uređuju koncesije, a postupak odabira osobe kojoj se povjera obavljanje komunalne djelatnosti na temelju ugovora prema propisima o javnoj nabavi.

Grad Virovitica je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programima građenja komunalne infrastrukture određene su građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i način rekonstrukcije te građevine komunalne infrastrukture koje će se uklanjati, kako je propisano odredbom članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa po pojedinim vrstama radova, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Virovitica je u rujnu 2018. izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje od 2013. do 2017.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova. O prihvaćanju podnesenih izvješća zaključke je u svibnju 2020. donijelo Gradsko vijeće.

Grad Virovitica je u prosincu 2018. donio Odluku o komunalnom doprinosu, a u studenome 2018. odluke o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način obračuna, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 60,00 kn/m³, drugu zonu u iznosu od 50,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 40,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 4,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 6,60 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Virovitica je u lipnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada Virovitice za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, paljenje vatre, držanje životinja, prikupljanje, odvoz i postupanje s prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda s površina javne namjene i uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, novčane kazne za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Poslove provedbe Odluke o komunalnom redu obavlja upravni odjel nadležan za poslove komunalnog gospodarstva, odnosno komunalni redari na način da donose rješenja o mjerama za održavanje komunalnog reda, predlažu izdavanje optužnih prijedloga i naplaćuju novčane kazne za počinjene prekršaje protiv komunalnog reda. Osim toga, upozoravaju i opominju građane, zabranjuju obavljanje radova te naređuju uklanjanje protupravno postavljenih predmeta i vraćanje javnih površina u prvobitno stanje. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Virovitice ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada organizirano je obavljanje 15 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su četiri uslužne komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području Grad Virovitica organizira samostalno. Obavljanje devet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih zelenih površina, groblja, čistoće javnih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, javne rasvjete, dekorativne rasvjete i prigodna ukrašavanja grada, usluge ukopa pokojnika, parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama i usluge javnih tržnica na malo povjerio je trgovačkim društvima čiji je osnivač. Obavljanje dimnjačarskih i veterinarsko-higijeničarskih poslova povjerio je pravnim osobama na temelju ugovora o koncesiji. Obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina javne odvodnje oborinskih voda i poslove dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije povjerio je pravnim osobama na temelju ugovora o povjeravanju komunalne djelatnosti. Prema obrazloženju Grada Virovitice, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i građevina javne odvodnje oborinskih voda obavljano je na temelju višegodišnjeg ugovora o redovnom održavanju cesta na području Grada.

Ugovor o redovnom održavanju cesta na području Grada ističe tijekom 2021. te je planirano odvojeno ugovaranje održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Trgovačka društva čiji je osnivač odnosno suosnivač Grad Virovitica kojima je povjereno obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti parkiranja na uređenim javnim površinama i javnim garažama, javnih tržnica na malo i ukopa pokojnika te dvije pravne osobe kojima je povjereno obavljanje dimnjačarskih poslova donijeli su opće uvjete isporuke komunalnih usluga i cjenike komunalnih usluga uz suglasnost Grada Virovitice. Opći uvjeti isporuke i cjenici navedenih komunalnih usluga objavljeni su u službenom glasilu, na mrežnim stranicama Grada Virovitice, mrežnim stranicama trgovačkih društava i pravnih osoba kojima je povjereno obavljanje dimnjačarskih poslova.

U siječnju 2019. isporučitelj komunalne usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i javnim garažama donio je izmjene i dopune cjenika navedene komunalne usluge uz suglasnost gradonačelnika Grada Virovitice. O primjeni novih cijena komunalne usluge Grad Virovitica je dostavio obavijest središnjem tijelu državne uprave i upravnom tijelu županije, nadležnom za poslove gospodarstva.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Grad Virovitica je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošio 23.257.103,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajniji prihodi iz fondova Europske unije i iz Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Grad Virovitica je prihode od sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao vrijednosno najznačajnijih izvora za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvario u iznosu od 16.622.165,00 kn, što čini 71,5 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Na temelju Zakona o cestama i Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila (Narodne novine 130/12), Grad Virovitica je u 2019. ostvario i sredstva naknade za uporabu javnih cesta u iznosu od 1.146.393,00 kn, koja se raspoređuju velikim gradovima, a koriste se isključivo za financiranje građenja i održavanja nerazvrstanih cesta. Tako je Grad Virovitica sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa i naknade za uporabu javnih cesta ostvario u iznosu od 17.768.558,00 kn, što čini 76,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Sredstva iz fondova Europske unije u iznosu od 4.165.653,00 kn i sredstva Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske u iznosu od 2.500.000,00 kn, korištena su za financiranje programa građenja komunalne infrastrukture.

U tablici broj 16 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Virovitice za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 16

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Virovitice za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	11.420.000,00	11.416.480,00	100,0
2.	Javna parkirališta	250.000,00	246.322,00	98,5
3.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	445.000,00	422.520,00	94,9
4.	Javne zelene površine	455.000,00	416.817,00	91,6
5.	Javna rasvjeta	330.000,00	329.715,00	99,9
6.	Groblja	98.500,00	52.073,00	52,9
	Ukupno	12.998.500,00	12.883.927,00	99,1

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture odnose se na građenje građevina komunalne infrastrukture radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja, izvan građevinskog područja te na rekonstrukciju postojećih građevina komunalne infrastrukture, od čega se vrijednosno najznačajniji rashodi odnose na rekonstrukciju postojećih građevina komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, nogostupe, biciklističke staze, trgove, javne zelene površine, javnu rasvjetu i groblja) u ukupnom iznosu od 11.517.628,00 kn ili 89,4 % ukupno ostvarenih rashoda za građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 17 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Virovitice za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 17

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Virovitice za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	3.800.000,00	2.791.503,00	73,5
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	370.000,00	188.892,00	51,1
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	10.000,00	1.750,00	17,5
4.	Održavanje javnih zelenih površina	2.440.000,00	2.415.363,00	99,0
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	300.000,00	105.805,00	35,3
6.	Održavanje groblja	600.000,00	493.000,00	82,2
7.	Održavanje čistoće javnih površina	1.140.000,00	1.201.129,00	105,4
8.	Održavanje javne rasvjete	2.120.000,00	2.244.294,00	105,9
9.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	420.000,00	411.440,00	98,0
10.	Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova	580.000,00	520.000,00	89,7
	Ukupno	11.780.000,00	10.373.176,00	88,1

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su 1.406.824,00 kn ili 11,9 % manje od plana. U svrhu potpune obaviještenosti predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom izvješće gradonačelnika o izvršenju programa održavanja sadrži i obrazloženje odstupanja od plana prema vrstama održavanja. Prema navedenom izvješću, najznačajnija ušteda ostvarena je kod održavanja županijskih i lokalnih cesta prenesenih na održavanje Gradu sukladno Zakonu o cestama koje su u dobrom stanju i kod čijeg održavanja ne postoji potreba za jačim održavanjem te na zimskom održavanju cesta i javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, koje je zbog povoljnijih zimskih uvjeta tijekom 2019. bilo smanjeno. Rashodi za održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene u odnosu na plan značajno su smanjeni u dijelu održavanja fontana jer nova fontana u parku tijekom 2019. nije bila u funkciji. Osim toga, programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. i Izvješće o izvršenju programa za 2019. ne sadrže planirane i ostvarene rashode za obavljanje komunalne djelatnosti održavanja dekorativne rasvjete i prigodnog ukrašavanja grada koja je povjerena trgovačkom društvu u suvlasništvu grada. Prema obrazloženju Grada Virovitice, navedene djelatnosti nalazile su se izvan Programa održavanja komunalne infrastrukture kao zasebne aktivnosti, a izvješća o provedenim aktivnostima razmatralo je predstavničko tijelo Grada u okviru rasprave o Izvješću o poslovanju trgovačkog društva.

Državni ured za reviziju preporučuje u programu održavanja komunalne infrastrukture planirati i u izvješćima o izvršenju programa iskazivati sve rashode koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Virovitica ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o potrebama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, Grad Virovitica organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području. Poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se u Upravnom odjelu za komunalne poslove, prostorno uređenje i graditeljstvo nadležnom za poslove komunalnog gospodarstva, odnosno Odsjeku za komunalne poslove i graditeljstvo. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika Odjela propisane su Pravilnikom o unutarnjem redu Odjela. Grad izvršenje ugovorenih obveza vlastitih trgovačkih društava kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti te pravnih i fizičkih osoba kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti nadzire putem izvješća o radu, koja trgovačka društva i pravne i fizičke osobe, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima i zaključenih ugovora dostavljaju Gradu.

Dostavljena izvješća razmatra nadležni Upravni odjel, gradonačelnik i/ili Gradsko vijeće, ovisno o vrsti poslova održavanja komunalne infrastrukture, odnosno odredbama zaključenih ugovora, a gradonačelnik odnosno Gradsko vijeće donosi odluke o prihvaćanju ili neprihvaćanju dostavljenih izvješća. Kontrola nad izvođenjem radova i usluga održavanja komunalne infrastrukture obavlja se na terenu, provjerom Građevinskih knjiga i građevinskih dnevnika te potpisivanjem građevinskog dnevnika ispisanog za pojedinu vrstu posla održavanja cesta od strane pravne osobe kojoj je povjereno održavanje cesta te potpisom građevinske knjige i obračunske situacije od strane stručnih suradnika upravnog tijela koji obavljaju kontrolu održavanja cesta. Računska kontrola obavlja se pri predaji obračunske situacije u smislu provjere cijena i količina usklađenih s podacima iz građevinske dokumentacije. Stvarna kontrola radova na terenu obavlja se svakodnevno od strane djelatnika zaduženih za obavljanje poslova nadzora održavanja cesta. Osim toga, ugovor o obavljanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sadrži odredbe o obvezi pravne osobe koja obavlja komunalnu djelatnost da o vlastitom trošku obavi poslove otklanjanja nedostataka koji su posljedica nekvalitetno izvedenih radova ili nekvalitetnog ugrađenog materijala, u primjerenom roku koji mu odredi Grad.

Radi održavanja komunalnog reda na području Grada Virovitice provode se mjere propisane Odlukom o komunalnom redu. U siječnju 2020. Upravni odjel za komunalne poslove, prostorno uređenje i graditeljstvo sastavio je Informaciju o provođenju odluke o komunalnom redu te je dostavio gradonačelniku. Zaključak o prihvaćanju navedene Informacije donijelo je Gradsko vijeće u veljači 2020. Informacijom su obuhvaćena postupanja komunalnog redarstva u vezi s korištenjem javnih površina, nezakonitog građenja, odbacivanja otpada, zaštitu životinja i drugo. Prema donesenoj Informaciji, tijekom 2019., između ostalog, pokrenuta su 33 postupka prema vlasnicima neuređenih parcela, a u slučajevima kada vlasnici nisu postupili po nalogu komunalnog redara ispostavljeni su obvezni prekršajni nalozi. Grad Virovitica ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Virovitice te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada. Podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Grad Virovitica, kao obveznik uspostave unutarnje revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19), unutarnjim revizijama obavljenim tijekom 2019. i 2020. nije obuhvatio aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Virovitici

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Virovitica ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Utvrđeni propusti odnose se na sadržaj propisanih podataka u evidenciji komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti, na iskazivanje svih rashoda u Programu održavanja komunalne infrastrukture koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Virovitici **učinkovito**, a Gradu su dani nalozi i preporuke radi otklanjanja utvrđenih propusta.

Očitovanje grada Virovitice

Grad se očitovao na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, koji se odnosi na Grad Viroviticu, te prihvatio naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi, u vezi s osiguranjem mogućnosti korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, da vodi računa o kretanju osoba smanjene pokretljivosti pri korištenju površina javne namjene sukladno Pravilniku o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti. Navodi da će u svrhu boljeg informiranja građana opće uvjete i cjenike komunalne usluge objaviti i na mrežnim stranicama Grada. Također navodi, da će postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Crnac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Crnac utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina Općine je 79,13 km², a obuhvaća deset naselja s 1 456 stanovnika.

U tablici broj 18 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Crnac po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 18

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Crnac po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Crnac	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	9	9	0	0
2.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	5	4	0	1
3.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	8	8	0	0
		Kuća oproštaja	1	1	0	0
4.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Autobusna stajališta	10	0	10	0
Ukupno			33	22	10	1

Općina Crnac je u evidenciji komunalne infrastrukture do kolovoza 2020. evidentirala 33 građevine komunalne infrastrukture, od čega je 22 ili 66,7 % građevina u vlasništvu Općine, 10 ili 30,3 % u javnom vlasništvu, a jedno dječje igralište ili 3,0 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Crnac ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, međutim evidencija nije potpuna. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) u evidenciju su uneseni podaci za 33 građevine komunalne infrastrukture. Od podataka propisanih odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, u evidenciju su uneseni podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja.

Evidencija ne sadrži podatke o zemljišnoknjižnoj čestici te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Osim uređaja i građevina komunalne infrastrukture iz tablice broj 18, u evidenciji je evidentirano postojanje javne rasvjete, međutim evidentirana javna rasvjeta ne sadrži podatke o vrsti i broju građevina i uređaja javne rasvjete.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi na način da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu uključujući i objekte i uređaje javne rasvjete, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Crnac, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Crnac u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi na način da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Crnac, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Crnac evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Podaci o pojedinoj komunalnoj infrastrukturi, primjerice: dio cesta, parkirališta, park, nadstrešnice na autobusnim stajalištima i nogostupi, sadržani u glavnoj knjizi nisu evidentirani u evidenciji komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Crnac je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste. Popisne liste dugotrajne nefinancijske imovine sadrže naturalne izraze dok novčane izraze ne sadrže. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljati popis imovine i obveza, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine kojeg su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Crnac je tijekom 2015. donijela Odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti na području Općine Crnac te u 2016. izmjene i dopune Odluke o komunalnim djelatnostima. U rujnu 2020. donijela je Odluku o komunalnim djelatnostima na području Općine Crnac, kojom je odluka iz prijašnjih godina stavljena izvan snage te je Odlukom o komunalnim djelatnostima, uz šest djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, odredila i druge četiri djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova, održavanje dekorativne rasvjete i prigodna ukrašavanja općine i obavljanje poslova zimske službe. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Crnac.

U tablici broj 19 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Crnac, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 19

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Crnac, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
3.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
4.	Održavanje groblja	
5.	Održavanje javne rasvjete	
6.	Usluge ukopa pokojnika	
7.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	
8.	Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova	
9.	Održavanje dekorativne rasvjete i prigodna ukrašavanja općine	
10.	Obavljanje poslova zimske službe	

Općina Crnac je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja. Troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu te ukupno, ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj se troškovi građenja u programu građenja komunalne infrastrukture iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja.

Također, nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije, što nije u skladu s odredbama članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa po pojedinim vrstama radova, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture planirani su izdatci za povrat kredita, rashodi za energetska obnova doma u Crncu, izgradnju dječjeg vrtića u Velikom Rastovcu, izradu projektne dokumentacije za kanalizacijsku mrežu, nabavu opreme za društvene domove, rekonstrukciju i izgradnju društvenih domova, izgradnju polivalentnog centra i širokopojasni Internet, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje program građenja komunalne infrastrukture donositi na način da sadrži sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati. Preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Crnac nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova. O prihvaćanju podnesenih izvješća zaključke je u ožujku 2020. donijelo predstavničko tijelo Općine Crnac.

Općina Crnac je u veljači 2019. donijela odluke o komunalnom doprinosu i komunalnoj naknadi i u studenome 2018. i veljači 2019. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedna zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa u zoni, način obračuna, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 1,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje jedne zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 6,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Crnac je u listopadu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, paljenje vatre, držanje životinja, prikupljanje, odvoz i postupanje s prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda s površina javne namjene i uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, novčane kazne za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar. U obavljanju nadzora komunalni redar, između ostalog, donosi rješenja o mjerama za održavanje komunalnog reda i predlaže izdavanje optužnih prijedloga koje izdaje jedinstveni upravni odjel za počinjene prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Crnac ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine organizirano je obavljanje osam komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području Općina Crnac organizira samostalno. Obavljanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Komunalnu djelatnost zimske službe obavljala je pravna osoba koja obavlja održavanje nerazvrstanih cesta, a poslove prigodnog ukrašavanja naselja pravna osoba koja obavlja održavanje javne rasvjete na temelju narudžbenica. Obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja javnih površina i groblja nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nego ih je obavljao komunalni radnik Jedinstvenog upravnog odjela.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 33. stavak 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojim je propisano da komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više lokalnih jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Poslove održavanja javnih površina i groblja obavljale su i osobe zaposlene na programu javnih radova.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljati komunalne djelatnosti održavanja javnih površina i groblja u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Crnac je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošila 6.457.722,00 kn, od čega se 2.800.000,00 kn odnosi na izdatke za povrat kredita, 457.984,00 kn na rashode za energetska obnova doma u Crncu, 382.002,00 kn za izgradnju dječjeg vrtića u Velikom Rastovcu, 67.140,00 kn za kamate na kredit i 12.500,00 kn za izradu projektne dokumentacije za kanalizacijsku mrežu, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Stoga, rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.738.096,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajniji opći prihodi i primici. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Općina Crnac je prihode od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u 2019. ostvarila u iznosu od 627.605,00 kn, što čini 22,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Opći prihodi i primici korišteni su za financiranje programa održavanja komunalne infrastrukture u iznosu od 1.385.298,00 kn.

U tablici broj 20 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Crnac za 2019, prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 20

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Crnac za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja dječjeg vrtića u Velikom Rastovcu	2.133.749,00	382.002,00	17,9
2.	Energetska obnova doma u Crncu	748.838,00	457.984,00	61,2
3.	Izrada projektne dokumentacije za kanalizacijsku mrežu	183.487,00	12.500,00	6,8
4.	Oprema za dječja igrališta	50.000,00	0,00	0,0
5.	Rekonstrukcija doma u Suhoj Mlaci	50.000,00	0,00	0,0
6.	Izgradnja doma u Milanovcu	50.000,00	0,00	0,0
7.	Nabava opreme za košenje javnih površina	10.000,00	0,00	0,0
8.	Popravak objekata u vlasništvu Općine	90.000,00	0,00	0,0
9.	Nabava opreme za društvene domove	18.000,00	0,00	0,0
10.	Asfaltiranje mostova i parkirališta	551.918,00	0,00	0,0
11.	Izgradnja staza	902.725,00	0,00	0,0
12.	Uređaji javne rasvjete	80.000,00	0,00	0,0

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
13.	Oprema za komunalni otpad	10.000,00	0,00	0,0
14.	Nabava sitnog inventara	18.000,00	0,00	0,0
15.	Asfaltiranje ceste Suha Mlaka - Zvonimirovac	546.677,00	0,00	0,0
	Ukupno	5.443.394,00	852.486,00	15,7

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su 4.590.908,00 kn ili 84,3 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Rashodi za izgradnju staza u iznosu od 669.582,00 kn, asfaltiranje ceste Suha Mlaka – Zvonimirovac u iznosu od 546.676,00 kn, asfaltiranje mostova u iznosu od 444.272,00 kn i dodatna ulaganja u nefinancijsku imovinu u iznosu od 113.660,00 kn, koji su planirani Programom građenja komunalne infrastrukture, su ostvareni u ukupnom iznosu od 1.774.190,00 kn, ali nisu obuhvaćeni izvješćem o izvršenju navedenog Programa nego izvješćem o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture. Osim toga, asfaltiranje ceste Suha Mlaka – Zvonimirovac u iznosu od 546.676,00 kn koje je planirano Programom građenja komunalne infrastrukture planirano je i Programom održavanja komunalne infrastrukture za 2019., iako se ne odnosi na održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 21 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Crnac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 21

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Crnac za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta i poljskih puteva	3.641.677,00	3.825.726,00	105,1
2.	Održavanje javnih i zelenih površina	250.075,00	176.418,00	70,5
3.	Održavanje građevinskih objekata	116.000,00	1.259.919,00	1086,1
4.	Održavanje javne rasvjete	221.158,00	148.361,00	67,1
5.	Zaštita okoliša	230.900,00	99.224,00	43,0
6.	Poslovi dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije	67.350,00	95.588,00	141,9
	Ukupno	4.527.160,00	5.605.236,00	123,8

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su 1.078.076,00 kn ili 23,8 % više od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture također ne sadrži obrazloženje za prekoračenje plana. U okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta i rashoda za održavanje građevinskih objekata programom su planirani i u izvješću o izvršenju programa održavanja navedeni rashodi za asfaltiranje ceste Suha Mlaka – Zvonimirovac u iznosu od 546.676,00 kn, izgradnju staza u iznosu od 669.582,00 kn, asfaltiranje mostova u iznosu od 444.272,00 kn i dodatna ulaganja u nefinancijsku imovinu u iznosu od 113.660,00 kn, koji se ne odnose na održavanje nego na građenje komunalne infrastrukture te rashodi i izdaci u vezi s otplatom kratkoročnog kredita u iznosu od 2.867.140,00 kn koji se ne odnose na ulaganja u komunalnu infrastrukturu.

Rashodi za zaštitu okoliša odnose se na rashode za iznošenje i odvoz smeća, naknadu za deponiju otpada i ostale komunalne usluge. Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješće o izvršenju navedenog programa ne sadrže planirane i ostvarene rashode za obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova i prigodno ukrašavanje naselja povjerenih pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o izvršenju navedenih programa iskazivati sve rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2019. ne sadrže podatke o planiranim rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture zbog čega nije osigurana kontrola izvršenja programa u odnosu na planirano.

Državni ured za reviziju preporučuje, radi kontrole izvršenja programa gradnje i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture, sastavljanje izvještaja o izvršenju programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture na način da sadrže pregled planiranih i ostvarenih rashoda prema vrstama poslova građenja i održavanja i detaljnim izvorima njihovog financiranja.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Crnac ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o potrebama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Crnac organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Prema obrazloženju Općine Crnac poslove nadzora nad održavanjem komunalne infrastrukture, obavljao je općinski načelnik ovjerom otpremnica i nadzorni inženjer ovjerom dnevnika rada koje dostavljaju izvoditelji radova. Za pojedine vrste poslova održavanja komunalne infrastrukture uz račun sa specifikacijom obavljenih radova i usluga, dostavljaju se radni nalozi koji sadrže opis obavljenih poslova. Osim toga, nadzor nad izvršenjem komunalnih djelatnosti obavljanja poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i veterinarsko-higijeničarskih poslova obavlja općinski načelnik pregledom izvješća o obavljenim uslugama koje pravne osobe dostavljaju Općini, te putem izvješća o provedenom stručnom nadzoru Zavoda za javno zdravstvo Virovitičko-podravske županije.

Prema obrazloženju Općine Crnac, radi održavanja komunalnog reda na području Općine Crnac provode se mjere propisane Odlukom o komunalnom redu. S obzirom da Općina Crnac nema komunalnog redara, poslove provođenja nadzora odnosno komunalnog redarstva tijekom 2019. i 2020. obavljao je pročelnik Jedinственog upravnog odjela. U slučajevima kršenja odredbi Odluke o komunalnom redu sastavljani zapisnici o utvrđenom stanju, te su mještanima upućivane pisane opomene za prekršaje utvrđene nadzorom. Prema obrazloženju Općine Crnac u tijeku su razgovori sa lokalnom jedinicom o zajedničkom obavljanju poslova komunalnog redarstva. Općina Crnac ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Crnac te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Crnac

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Crnac ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na sadržaj propisanih podataka u evidenciji komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Crnac **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Crnac

Općina se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, koji se odnosi na Općinu Crnac, te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. Također navodi, da će postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Čačinci

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Čačinci utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravске županije. Površina Općine je 145,0 km², a obuhvaća 12 naselja s 2 802 stanovnika.

U tablici broj 22 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Čačinci po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 22

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Čačinci po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Čačinci	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	53	0	0	0	53
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Pješačke staze	5	4	1	0	0
		Trgovi	2	0	2	0	0
		Mostovi	1	0	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	4	1	3	0	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	1	1	0	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	6	5	0	0	1
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Javni zdenci	1	0	1	0	0
		Spomenici i skulpture	3	0	3	0	0
		Druge građevine i uređaji javne namjene	10	5	5	0	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	12	12	0	0	0
		Mrtvačnice	4	4	0	0	0
Ukupno			102	32	16	0	54

Općina Čačinci je u evidenciji komunalne infrastrukture do kolovoza 2020. evidentirala 102 građevine komunalne infrastrukture, od čega je 32 ili 31,4 % građevina u vlasništvu Općine, 16 ili 15,7 % u javnom vlasništvu, dok za 54 ili 52,9 % građevina komunalne infrastrukture, koji se odnose na nerazvrstane ceste i jedno dječje igralište, podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Čačinci ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) u evidenciju su uneseni podaci za 102 građevine i uređaja komunalne infrastrukture. Od podataka propisanih odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, u evidenciju su uneseni podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom (osim za nerazvrstane ceste) i osobi koja njome upravlja. Evidencija ne sadrži podatke o zemljišnoknjižnoj čestici na kojoj se pojedina komunalna infrastruktura nalazi i zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi (osim za dio groblja). Osim podataka za 53 nerazvrstane ceste, u evidenciju su uneseni i podaci za druge nerazvrstane ceste na području Općine Čačinci, ali ne sadrže podatke o njihovom nazivu (navedene su kao putevi) te nisu sistematizirani po nazivima nerazvrstanih cesta, nego po katastarskim česticama na kojima se nalaze te nije moguće utvrditi broj tako evidentiranih nerazvrstanih cesta. Uz podatke o uređajima i građevinama komunalne infrastrukture iz tablice broj 22, u evidenciji je evidentirano postojanje javne rasvjete, međutim evidentirana javna rasvjeta ne sadrži podatke o vrsti i broju građevina i uređaja javne rasvjete.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi na način da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, uključujući i objekte i uređaje javne rasvjete, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Preporučuje se unesene podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture kako bi se uvidom u evidenciju mogao pratiti broj svih evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Prema podacima Općine Čačinci, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Čačinci u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi na način da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Čačinci, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Čačinci evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Čačinci je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture i druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine kojeg su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Čačinci je u lipnju 2015. donijela Odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti na području Općine Čačinci kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Čačinci.

U tablici broj 23 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Čačinci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 23

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Čačinci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina	Jedinstveni upravni odjel Općine Čačinci - namještenici
2.	Održavanje groblja	
3.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	Trgovačka društva u suvlasništvu Općine Čačinci
4.	Usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada	
5.	Obavljanje dimnjačarskih usluga	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
6.	Postupak odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog komunalnog otpada	
7.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
8.	Obavljanje poslova zimske službe	
9.	Održavanje javne rasvjete	
10.	Pružanje usluga obvezatne sustavne deratizacije	
11.	Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je na snazi od kolovoza 2018. Stoga, Odlukom o komunalnim djelatnostima određena je komunalna djelatnost održavanja javnih površina, koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, koje su važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Obavljanje poslova održavanja javnih površina i održavanja groblja odlukom je utvrđeno da će ih obavljati namještenici Jedinistvenog upravnog odjela, što nije u skladu s odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojima komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalne djelatnosti određene su djelatnosti odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i postupak odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog komunalnog otpada iako važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu spomenute komunalne djelatnosti nisu propisane kao komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti novu odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Čačinci i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te uskladiti odredbe kojima će se urediti obavljanje komunalnih djelatnosti i način njihova obavljanja.

Općina Čačinci je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja. Troškovi građenja iskazani su ukupno ali ne i u svim slučajevima odvojeno za svaku građevinu odnosno odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj se troškovi građenja u programu građenja komunalne infrastrukture iskazuju odvojeno za svaku građevinu i ukupno te se iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. U programu građenja komunalne infrastrukture za 2021. troškovi građenja iskazani su prema izvorima financiranja, ali ne u svim slučajevima odvojeno za svaku građevinu. Programima građenja nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije, što nije u skladu s odredbama članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i procjenu pojedinih troškova po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava te izvore financiranja, a ne sadrže opseg (količinu) poslova održavanja zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima.

U programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su rashodi za izgradnju sustava odvodnje otpadnih voda, proširenje vodovodne mreže i širokopolasni Internet, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi na način da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, odnosno odvojeno prema izvoru financiranja, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova. Preporučuje u programu građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Čačinci nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture (osim za modernizaciju cesta i uređenje javnih površina) odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima (osim za održavanje groblja, zelenih površina, dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju i higijeničarsku službu) te po izvorima njihova financiranja.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati troškove građenja i održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture i po djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Čačinci je u lipnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, u siječnju i lipnju 2019. Odluku o komunalnoj naknadi i u studenome 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa u zoni, način obračuna, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa u zoni određena je u iznosu od 1,50 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 2,52 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Čačinci je u rujnu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojem je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Čačinci za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene te uklanjanje snijega i leda s tih površina, prikupljanje, odvoz i postupanje sa prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe i druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redar, između ostalog, donosi rješenja o mjerama za održavanje komunalnog reda i izdaje obvezni prekršajni nalog za počinjene prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Čačinci sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine organizirano je obavljanje 12 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području Općina Čačinci organizira samostalno. Obavljanje usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada povjerila je trgovačkom društvu čiji je suosnivač, a postupak odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog komunalnog otpada, također je povjerila trgovačkom društvu čiji je suosnivač, iako je Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno da će se spomenuta komunalna djelatnost ustupiti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje izvanrednog održavanja nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, poslova zimske službe, poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije i veterinarsko-higijeničarskih poslova povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje javnih površina, groblja, građevina javne odvodnje oborinskih voda, građevina, uređaja i predmeta javne namjene i usluge javnih tržnica na malo tijekom 2019. i 2020., nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, jer su poslove obavljali djelatnici Jedinog upravnog odjela.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 33. stavak 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojim je propisano da komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više lokalnih jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova i ukopa pokojnika, obavljane su na temelju odluka općinskog načelnika o dodjeli dozvole za privremeno obavljanje dimnjačarskih djelatnosti i ukopa pokojnika iz veljače i ožujka 2017. Za obavljanje dimnjačarskih poslova tijekom 2019. i 2020. nije zaključen ugovor o koncesiji, jer na raspisani natječaj nije pristigla niti jedna ponuda.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljati komunalne djelatnosti održavanja javnih površina, groblja, građevina javne odvodnje oborinskih voda, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, usluge javnih tržnica na malo, dimnjačarske poslove i ukop pokojnika u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke dimnjačarskih poslova, ukopa pokojnika i usluga tržnica na malo nisu doneseni. Suglasnost na cjenike za privremeno obavljanje dimnjačarskih poslova i poslova ukopa pokojnika dana je u Odlukama o dodjeli dozvole za privremeno obavljanje spomenutih usluga, čiji su cjenici sastavni dio. Za obavljanje usluge tržnice na malo koju obavlja Jedinostveni upravni odjel cjenik nije donesen odnosno nema naplate usluge. Cjenici obavljanja dimnjačarskih poslova i poslova ukopa pokojnika na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga nisu objavljeni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Čačinci, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Čačinci je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošila 2.648.424,00 kn, od čega se 439.006,00 kn odnosi na rashode za izgradnju sustava odvodnje otpadnih voda, 23.800,00 kn na proširenje vodovodne mreže (prokopi Čačinci) i 17.168,00 kn na rashode za širokopojasni Internet, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture. Stoga, rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.168.450,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajniji drugi proračunski prihodi (opći prihodi), prihodi od poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske i prihodi od pomoći.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Općina Čačinci je prihode od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u 2019. ostvarila u iznosu od 757.563,00 kn, što čini 34,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Drugi proračunski prihodi (opći prihodi) korišteni su za financiranje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture u iznosu od 805.356,00 kn, prihodi od poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u iznosu od 632.943,00 kn te prihodi od pomoći u iznosu od 450.000,00 kn.

U tablici broj 24 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Čačinci za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 24

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Čačinci za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Sustav odvodnje otpadnih voda	442.000,00	439.006,00	99,3
2.	Proširenje vodovodne mreže – prokopi Čačinci	24.000,00	23.800,00	99,2
3.	Modernizacija cesta na području Općine	630.000,00	628.541,00	99,8
4.	Uređenje groblja – staze	6.500,00	6.250,00	96,2
5.	Uređenje javnih površina – trgova, igrališta, prostor oko ribnjaka	120.000,00	119.525,00	99,6
6.	Javna rasvjeta – armature	200.000,00	186.590,00	93,3
7.	Uređenje otvorene tržnice	300.000,00	298.582,00	99,5
8.	Spomen obilježje	45.000,00	5.000,00	11,1
9.	Širokopojasni internet	20.000,00	17.168,00	85,8
	Ukupno	1.787.500,00	1.724.462,00	96,5

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvaren je za 63.038,00 kn ili 3,5 % manje od plana. Najznačajnije odstupanje odnosi se na ostvarenje rashoda za izgradnju spomen obilježja, širokopojasnog interneta i javne rasvjete. Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 25 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Čačinci za 2019, prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 25

Izvješće programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Čačinci za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javne rasvjete	342.600,00	332.920,00	97,2
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta, kanala	200.000,00	193.938,00	97,0
3.	Zimska služba	40.000,00	21.750,00	54,4
4.	Održavanje groblja, zelenih površina	102.600,00	85.494,00	83,3
5.	Komunalne usluge - Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija i higijeničarski poslovi	270.000,00	250.122,00	92,6

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
6.	Organizirano prikupljanje, odvajanje otpada, provedbene aktivnosti plana gospodarenja otpadom	48.000,00	39.739,00	82,8
	Ukupno	1.003.200,00	923.963,00	92,1

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 79.237,00 kn ili 7,9 % manje od plana. Najznačajnije odstupanje odnosi se na ostvarenje rashoda za zimsku službu, organizirano prikupljanje, odvajanje otpada i provedbene aktivnosti plana gospodarenja otpadom te održavanje groblja i zelenih površina. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje groblja i održavanje javnih zelenih površina i rashodi za komunalne usluge (dezinfekcija, dezinskcija i deratizacija i higijeničarski poslovi) u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su u skupnom iznosu, odnosno nisu iskazani po djelatnostima, iako su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti. Zbog navedenog nije osigurana kontrola izvršenja programa održavanja komunalne infrastrukture u odnosu na planirano.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje groblja i javnih zelenih površina te komunalne usluge planirati i u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Čačinci ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o potrebama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Čačinci organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture na način da se u skladu s zaključenim ugovorima o održavanju kontinuirano nadzire izvršenje ugovorenih obveza pravnih i fizičkih osoba kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema obrazloženju Općine Čačinci kontrolu nad izvođenjem radova obavlja referent za komunalno stambene poslove – komunalni redar ovjerom radnih naloga za obavljene usluge održavanja te stručni nadzor koji o provedenom nadzoru sastavlja zapisnik nadzornog inženjera. Osim toga, nadzor nad izvršenjem poslova komunalnih djelatnosti obavljanja poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i veterinarsko-higijeničarskih poslova obavlja se pregledom izvješća o obavljenim uslugama koje pravne osobe dostavljaju, te putem izvješća o provedenom stručnom nadzoru Zavoda za javno zdravstvo Virovitičko-podravske županije.

Prema obrazloženju Općine Čačinci, radi održavanja komunalnog reda na području Općine Čačinci provode se mjere propisane Odlukom o komunalnom redu na način da se u slučajevima kršenja komunalnog reda, koji se utvrđuju nadzorom odnosno obilaskom terena, mještani koji nisu poštivali spomenutu Odluku opominju usmeno i putem pisanih upozorenje te se donose rješenja za otklanjanje uočenih nedostataka utvrđenih nadzorom. Novčane kazne mještanima nisu naplaćivane. Općina Čačinci ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Čačinci te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

Preporučuje uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Čačinci

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Čačinci ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na sadržaj propisanih podataka u evidenciji komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na sistematiziranje unesenih podataka u evidenciji komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na javno objavljivanje cjenika komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Čačinci **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Čačinci

Općina se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, koji se odnosi na Općinu Čačinci, te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. Također navodi, da će postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Čađavica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Čađavica utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravске županije. Površina Općine je 91,0 km², a obuhvaća deset naselja s 2 009 stanovnika.

U tablici broj 26 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Čađavica po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 26

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Čađavica po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Čađavica	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	22	16	6	0
2.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	6	4	2	0
3.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	5	2	2	1
		Mrtvačnice	2	2	0	0
4.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	9	0	9	0
Ukupno			44	24	19	1

Općina Čađavica je u evidenciji komunalne infrastrukture do kolovoza 2020. evidentirala 44 građevine komunalne infrastrukture, od čega je 24 ili 54,5 % građevina u vlasništvu Općine, 19 ili 43,2 % u javnom vlasništvu, a jedna ili 2,3 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Čađavica ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) u evidenciju su uneseni podaci za 84 građevine i uređaja komunalne infrastrukture. Od podataka propisanih odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, u evidenciju su uneseni podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja.

Evidencija ne sadrži podatke o zemljišnoknjižnoj čestici na kojoj se pojedina komunalna infrastruktura nalazi i zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Osim podataka za 22 nerazvrstane ceste, u evidenciju su uneseni i podaci za druge nerazvrstane ceste na području Općine Čađavica (navedeni kao putevi), ali ne sadrže podatke o njihovom nazivu te nisu sistematizirani po nazivima nerazvrstanih cesta, nego po katastarskim česticama na kojima se nalaze te nije moguće utvrditi broj evidentiranih nerazvrstanih cesta. Osim uređaja i građevina komunalne infrastrukture iz tablice broj 26, u evidenciji je evidentirano postojanje javne rasvjete. Evidentirana javna rasvjeta i građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza ne sadrže podatke o vrsti i broju spomenutih građevina i uređaja.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi na način da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, uključujući i objekte i uređaje javne rasvjete, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Preporučuje se unesene podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture kako bi se uvidom u evidenciju mogao pratiti broj svih evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Prema podacima Općine Čađavica, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Čađavica u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi na način da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Čađavica, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходима i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Čađavica evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Podaci o pojedinoj komunalnoj infrastrukturi, primjerice: parkirališta, pješačke staze, mostovi i dio mrtvačnica, sadržani u glavnoj knjizi nisu evidentirani u evidenciji komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Čađavica je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture i druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste koje za popisanu komunalnu infrastrukturu ne sadrže pojedinačne podatke u naturalnim i novčanim izrazima. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljati popis imovine i obveza, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine kojeg su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Čađavica je tijekom 2011. donijela Odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti na području Općine Čađavica te u 2015. i 2016. izmjene i dopune Odluke o komunalnim djelatnostima. U rujnu 2020. donijela je Odluku o komunalnim djelatnostima na području Općine Čađavica, kojom su odluke iz prijašnjih godina stavljene izvan snage te je Odlukom o komunalnim djelatnostima, uz šest djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, odredila i drugih pet djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova, održavanje dekorativne rasvjete i prigodna ukrašavanja općine, obavljanje poslova zimske službe i strojno čišćenje i krčenje grmlja i šiblja (malčiranje). Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Čađavica.

U tablici broj 27 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Čađavica, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 27

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Čađavica, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
3.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
4.	Održavanje groblja	
5.	Održavanje javne rasvjete	
6.	Usluge ukopa pokojnika	
7.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	
8.	Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova	
9.	Održavanje dekorativne rasvjete i prigodna ukrašavanja općine	
10.	Obavljanje poslova zimske službe	
11.	Strojno čišćenje i krčenje grmlja i šiblja - malčiranje	

Općina Čađavica je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja. Troškovi građenja iskazani su ukupno ali ne i u svim slučajevima odvojeno za svaku građevinu odnosno odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj se troškovi građenja u programu građenja komunalne infrastrukture iskazuju odvojeno za svaku građevinu i ukupno te se iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programima građenja nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije, što nije u skladu s odredbama članaka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i procjenu pojedinih troškova po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava te izvore financiranja, a ne sadrže opseg (količinu) poslova održavanja zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. planirani su rashodi za izgradnju društvenih domova, rekonstrukciju zgrade doma udruga, izgradnju dječjeg vrtića, izgradnju objekata i uređaja za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi na način da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, odnosno odvojeno prema izvoru financiranja, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima. Preporučuje u programu građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Čađavica nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima (osim za održavanje groblja, javnih površina i odvoz i odlaganje komunalnog otpada) te po izvorima njihova financiranja. Zaključke o prihvaćanju podnesenih izvješća je u ožujku 2020. donijelo Općinsko vijeće.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture iskazivati troškove održavanja po djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Čađavica je u veljači 2019. donijela odluke o komunalnom doprinosu i komunalnoj naknadi te u studenome 2018. i veljači 2019. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedna zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa u zoni, način obračuna, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa u zoni određena je u iznosu od 2,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje jedne zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 4,80 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Čađavica je u listopadu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Čađavica za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, skupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim komunalnim otpadom, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe i druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redar, između ostalog donosi rješenja o mjerama za održavanje komunalnog reda. Optužni prijedlog za prekršaj propisan Odlukom o komunalnom redu koji u nadzoru utvrdi komunalni redar podnosi Jedinstveni upravni odjel Općine Čađavica. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Čađavica ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine organizirano je obavljanje osam komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području Općina Čađavica organizira samostalno. Obavljanje dimnjačarskih poslova povjereno je na temelju ugovora o koncesiji, a obavljanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, čišćenja javnih površina, dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i veterinarsko-higijeničarskih poslova povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja javnih zelenih površina i groblja nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu jer ih je obavljao komunalni djelatnik Jedinistvenog upravnog odjela. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 33. stavak 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojim je propisano da komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više lokalnih jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Poslove održavanja javnih zelenih površina i groblja povremeno su obavljale i osobe zaposlene na programu javnih radova.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljati komunalne djelatnosti održavanja javnih zelenih površina i groblja u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke dimnjačarskih poslova nisu doneseni, a cjenik obavljanja dimnjačarskih poslova donesen je uz suglasnost Općine Čađavica koja je pravnoj osobi dana prihvaćanjem ponude u postupku povjeravanja obavljanja navedene komunalne djelatnosti odabranom isporučitelju. Cjenik obavljanja dimnjačarskih poslova nije objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja, jer isporučitelj nema mrežne stranice.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Čađavica, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Čađavica je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošila 5.368.107,00 kn, od čega se 1.967.268,00 kn odnosi na izgradnju dječjeg vrtića, 1.188.552,00 kn na izgradnju društvenih domova, 599.543,00 kn na rekonstrukciju zgrade doma udruga i 369.368,00 kn na izgradnju objekata i uređaja za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture. Stoga, rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.243.376,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Općina Čađavica je prihode od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u 2019. ostvarila u iznosu od 488.878,00 kn, što čini 39,3 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 28 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Čađavica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 28

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Čađavica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja javnih površina	781.000,00	498.659,00	63,8
2.	Izgradnja groblja	335.000,00	0,00	0,0
3.	Izgradnja javne rasvjete	5.000,00	5.000,00	100,0
4.	Mjesni domovi i zgrada Općine	3.935.500,00	3.755.363,00	95,4
5.	Nerazvrstane ceste	1.000,00	0,00	0,0
6.	Izgradnja objekata i uređaja za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda	500.000,00	369.368,00	73,9
	Ukupno	5.557.500,00	4.628.390,00	83,3

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvaren je za 929.110,00 kn ili 16,7 % manje od plana. Najznačajnije odstupanje odnosi se na ostvarenje rashoda za izgradnju javnih površina. Rashodi za izgradnju groblja i nerazvrstanih cesta planirani su u iznosu od 336.000,00 kn ali nisu ostvareni. Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 29 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Čađavica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 29

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Čađavica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javne rasvjete	159.600,00	140.357,00	87,9
2.	Održavanje poljskih putova	212.000,00	211.901,00	100,0
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	6.300,00	6.325,00	100,4
4.	Održavanje javnih površina	109.700,00	84.873,00	77,4
5.	Obavljanje poslova deratizacija	76.200,00	76.211,00	100,0
6.	Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova	220.000,00	219.250,00	99,7
7.	Dimnjačarske i ekološke usluge	800,00	800,00	100,00
	Ukupno	784.600,00	739.717,00	94,3

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 44.883,00 kn ili 5,7 % manje od plana. Najznačajnije odstupanje odnosi se na ostvarenje rashoda za održavanje javnih površina i javne rasvjete. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje groblja i javnih zelenih površina u programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju navedenog programa iskazani su u skupnom iznosu odnosno nisu iskazani po djelatnostima, iako su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti. Izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2019. ne sadrže podatke o planiranim rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture i detaljnim izvorima njihovog financiranja, zbog čega nije osigurana kontrola izvršenja programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture u odnosu na planirano.

Državni ured za reviziju preporučuje rashode za održavanje groblja i javnih zelenih površina u programu održavanja komunalne infrastrukture planirati i u izvješću o izvršenju navedenog programa iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti. Preporučuje, radi kontrole izvršenja programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture, sastavljanje izvještaja o izvršenju programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture na način da sadrže pregled planiranih i ostvarenih rashoda prema vrstama poslova građenja i održavanja i detaljnim izvorima njihovog financiranja.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Čađavica ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o potrebama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Čađavica organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Prema obrazloženju Općine Čađavica poslove nadzora nad održavanjem komunalne infrastrukture obavljao je komunalni redar, pročelnik Jedinственog upravnog odjela, općinski načelnik i nadzorni inženjer neposrednim uvidom na terenu kod obavljanja poslova održavanja i građenja te po završetku radova. Za obavljene radove na održavanju nerazvrstanih cesta sastavljeni su zapisnici o primopredaji izvedenih radova. Za pojedine vrste poslova održavanja komunalne infrastrukture (nerazvrstanih cesta, javnih površina) uz račun sa specifikacijom obavljenih radova i usluga dostavljaju se radni nalozi koji sadrže opis poslova koji su se obavljali, otpremnice i građevinski dnevници. Osim toga, nadzor nad izvršenjem poslova komunalnih djelatnosti obavljanja poslova deratizacije i veterinarsko-higijeničarskih poslova, osim što se obavlja u tijeku obavljanja usluge, obavlja i Općinsko vijeće pregledom izvješća o obavljenim uslugama koje pravne osobe dostavljaju Općini, te putem izvješća o provedenom stručnom nadzoru Zavoda za javno zdravstvo Virovitičko-podravске županije.

Prema obrazloženju Općine Čađavica, radi održavanja komunalnog reda na području Općine Čađavica provode se mjere propisane Odlukom o komunalnom redu na način da su mještani koji nisu poštivali Odluku o komunalnom redu u pojedinim slučajevima upozoravani usmenim putem odnosno upućivanjem pisanih upozorenja, opomena, obavijesti o počinjenom prekršaju i rješenja o uklanjanju nedostataka koji su utvrđeni nadzorom. O provedenom nadzoru nad provedbom rješenja komunalni redar je sastavljao zapisnike o utvrđenom stanju. Općina Čađavica ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Čađavica te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Čađavica

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Čađavica ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da je cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine donesen uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na sadržaj propisanih podataka u evidenciji komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, sistematiziranje unesenih podataka u evidenciji komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i javno objavljivanje cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Čađavica **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Čađavica

Općina se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, koji se odnosi na Općinu Čađavica, te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. Također navodi, da će postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Gradina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Gradina utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravске županije. Površina Općine je 121,0 km², a obuhvaća jedanaest naselja s 3 850 stanovnika.

U tablici broj 30 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Gradina po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 30

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Gradina po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Gradina	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	458	458	0	0
2.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	2	2	0	0
3.	Građevine i uređaji javne namjene	Druge građevine, uređaji i predmeti javne namjene lokalnog značaja (ograda oko mrtvačnice)	1	1	0	0
4.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	14	14	0	0
		Mrtvačnice	6	6	0	0
Ukupno			481	481	0	0

Općina Gradina je u evidenciji komunalne infrastrukture do kolovoza 2020. evidentirala 481 građevinu komunalne infrastrukture koje su u vlasništvu Općine.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Gradina ustrojila je i vodi evidenciju (registar) komunalne infrastrukture, međutim evidencija nije potpuna. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) u evidenciju su uneseni podaci za 481 građevinu i uređaj komunalne infrastrukture. Od podataka propisanih odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, u evidenciju su uneseni podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, zemljišnoknjižnoj čestici i o vlasništvu nad njom.

Evidencija ne sadrži podatke o katastarskoj čestici, osobi koja upravlja komunalnom infrastrukturom i podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi na način da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Gradina, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi te ih nije dostavljala nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige. Također, nije pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljala nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi, radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige te njeno evidentiranje u katastru.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzimati aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na području Općine Gradina u katastru i zemljišnim knjigama, koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi na način da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Gradina, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima.

Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti). Prema navedenom Pravilniku, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije.

U glavnoj knjizi Općine Gradina evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija dugotrajne imovine iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake pojedinačne građevine i uređaja komunalne infrastrukture, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički. U poslovnim knjigama evidentirana je komunalna infrastruktura na kojoj je bilo ulaganja dok za komunalnu infrastrukturu na kojoj nije bilo ulaganja procjena vrijednosti komunalne infrastrukture nije obavljena niti je komunalna infrastruktura upisana u poslovne knjige, osim za 59 nerazvrstanih cesta pojedinačne vrijednosti 1,00 kn koje su u poslovne knjige upisane tijekom 2019. na temelju rješenja Općinskog suda u Virovitici. Podaci o pojedinoj komunalnoj infrastrukturi, primjerice: objekti i uređaji javne rasvjete, spomenici, javne zelene površine, sportski i rekreacijski tereni, dio parkirališta, fontana i nogostupi, sadržani u glavnoj knjizi nisu evidentirani u evidenciji komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Gradina je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom nisu obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture niti dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi te nisu sastavljene popisne liste nefinancijske imovine koje bi sadržavale pojedinačne podatke o imovini u naturalnim i novčanim izrazima, odnosno pojedinačnim vrijednostima imovine. U izvještaju o obavljenom popisu su navedene nekretnine (59 cesta i jedno građevinsko zemljište) koje nisu evidentirane u poslovnim knjigama Općine (utvrđeni viškovi) te je navedeno da će se stvarna vrijednost imovine evidentirati nakon procjene ovlaštenog sudskog procjenitelja. Prema obrazloženju Općine Gradina, viškovi su utvrđeni na temelju rješenja koje je donio Općinski sud u Virovitici, a Općina Gradina zaprimila u svrhu uknjižbe vlasništva nad česticama za koje su riješeni imovinskopравни odnosi. Stvarno stanje nefinancijske imovine po popisu nije uspoređeno s knjigovodstvenim stanjem, a popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljati popis imovine i obveza, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine kojeg su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njenim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Upute o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Gradina je tijekom 2010. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima i Odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora, a u prosincu 2019. donijela je Odluku o komunalnim djelatnostima na području općine Gradina kojom su Odluke iz prijašnjih godina stavljene izvan snage. Odlukom o komunalnim djelatnostima, uz deset djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene su i druge četiri djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova, održavanje dekorativne rasvjete i prigodna ukrašavanja Općine i održavanje mjesnih domova. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Gradina.

U tablici broj 31 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Gradina, prema Odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 31

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Gradina, prema Odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
2.	Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova	
3.	Održavanje javne rasvjete	
4.	Prijevoz pokojnika i usluga ukopa pokojnika	
5.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
6.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
7.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
8.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
9.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
10.	Održavanja dekorativne rasvjete i prigodna ukrašavanja Općine Gradina	
11.	Održavanje groblja	
12.	Održavanje javnih zelenih površina	-
13.	Održavanje čistoće javnih površina	-
14.	Održavanje mjesnih domova	-

Odlukom o komunalnim djelatnostima određene su komunalne djelatnosti održavanja javnih zelenih površina, čistoće javnih površina i mjesnih domova, ali ne i organizacijski oblik njihova obavljanja.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti i organizacijski oblik obavljanja komunalnih djelatnosti održavanja javnih zelenih površina, čistoće javnih površina i održavanja mjesnih domova.

Općina Gradina je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja koji su iskazani ukupno, a ne sadrže procjenu troškova građenja za svaku građevinu odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj se troškovi građenja u programu građenja komunalne infrastrukture iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Također, nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije, što nije u skladu s odredbama članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. sadrži opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima te izvore financiranja, a ne sadrži opseg (količinu) poslova održavanja dok Program održavanja komunalne infrastrukture za 2020. sadrži opis poslova održavanja komunalne infrastrukture i izvore financiranja ali ne sadrži procjenu pojedinih troškova po djelatnostima i opseg (količinu) poslova održavanja zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Prema odredbi članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Osim navedenoga, uz izmjene i dopune proračuna za 2019. nisu donesene izmjene i dopune navedenih programa, a u Programu održavanja komunalne infrastrukture za 2020. nije navedena procjena troškova održavanja. Troškovi građenja komunalne infrastrukture za 2019. i troškovi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. vidljivi su u posebnom dijelu izmjena i dopuna proračuna za 2019. i proračunu za 2020.

U programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. planirani su rashodi za ulaganja na sportskim objektima, društvenom domu, dječjem vrtiću i vatrogasnom spremištu što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi na način da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, odnosno odvojeno prema izvoru financiranja, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova građenja i održavanja. Preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Gradina nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja, koji nisu iskazani po pojedinim građevinama, odnosno održavanja komunalne infrastrukture po djelatnostima, ali ne sadrže podatke o izvorima financiranja građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. usvojilo je predstavničko tijelo Općine Gradina u rujnu 2020.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati troškove građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture odnosno djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja, u odnosu na planirane iznose iz programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture.

Općina Gradina je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i komunalnoj naknadi i u studenome 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa u pojedinoj zoni, način obračuna, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 6,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 3,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj. Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, način utvrđivanja i naplate komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,96 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Gradina je u prosincu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine, uvjeti korištenja javnih parkirališta, autobusnih stajališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanja površina javne namjene, paljenje vatre, držanje životinja, prikupljanje, odvoz i postupanje s prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda s površina javne namjene, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i novčane kazne za narušavanje komunalnog reda. Prema Odluci o komunalnom redu nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar, ali Općina Gradina nema komunalnog redara te osim upućivanja opomena mještanima, nije provodila mjere propisane Odlukom o komunalnom redu radi održavanja komunalnog reda na svom području. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Gradina ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine organizirano je obavljanje 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području Općina Gradina organizira samostalno. Obavljanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javne rasvjete, groblja, usluge prijevoza i ukopa pokojnika, poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije i veterinarsko-higijeničarskih poslova, povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje dekorativne rasvjete i prigodno ukrašavanje Općine povjereno je na temelju narudžbenice. Obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina uređaja i predmeta javne namjene, čistoće javnih površina, održavanja javnih zelenih površina i održavanje mjesnih domova obavljale su osobe zaposlene preko programa javnih radova.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge kojem je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti ukopa pokojnika donio je opće uvjete isporuke komunalnih usluga obavljanja poslova ukopa pokojnika bez suglasnosti Općinskog vijeća. Opći uvjeti nisu objavljeni u službenom glasilu Općine Gradina, na njezinim mrežnim stranicama, na oglasnoj ploči niti na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Cjenik obavljanja poslova ukopa pokojnika donesen je uz suglasnost Općine Gradina koja je pravnoj osobi dana prihvaćanjem ponude u postupku povjeravanja obavljanja navedene komunalne djelatnosti odabranom isporučitelju. Cjenik nije objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke komunalne usluge ukopa pokojnika uz suglasnost Općine Gradina te javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Gradina, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Gradina je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošila 3.417.253,00 kn, od čega se 925.823,00 kn odnosi na izgradnju društvenih domova (dodatna ulaganja na građevinskim objektima), a 11.235,00 kn na vodoprivrednu naknadu, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Stoga, rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.480.195,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Općina Gradina je prihode od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u 2019. ostvarila u iznosu od 342.144,00 kn, što čini 13,8 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 32 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Gradina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 32

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Gradina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Društveni domovi (uređenje domova i sportskih objekata)	583.348,00	925.823,00	158,7
2.	Uređenje groblja	52.325,00	52.325,00	100,0
	Ukupno	635.673,00	978.148,00	153,9

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvaren je za 342.475,00 kn ili 53,9 % više od plana. Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži opis pojedinih realiziranih projekata, opseg poslova, izvore financiranja niti obrazloženje za prekoračenje plana. Revizijom je utvrđeno da se rashodi za društvene domove navedeni u Izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. osim spomenutih rashoda odnose i na rashode za rasvjetu crkve, uređenje mrtvačnica, sportskih domova, rušenje i gradnju vatrogasne garaže i spomenika, održavanje javne rasvjete, a rashodi za uređenje groblja na rashode za priključak električne energije i materijal za održavanje javne rasvjete.

U tablici broj 33 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Gradina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 33

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Gradina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje groblja i javnih zelenih površina	2.854,00	2.854,00	100,0
2.	Vodoprivredna naknada	9.349,00	11.235,00	120,2
3.	Uređenje javnih površina	2.162.383,00	2.162.383,00	100,0
4.	Održavanje nerazvrstanih cesta	124.645,00	95.675,00	76,8
5.	Održavanje poljskih puteva	87.150,00	87.150,00	100,0
6.	Održavanje javnih zelenih površina	46.663,00	44.063,00	94,4
7.	Nabava opreme za održavanje komunalne infrastrukture	38.195,00	35.745,00	93,6
	Ukupno	2.471.239,00	2.439.105,00	98,7

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su 32.134,00 kn ili 1,3 % manje od plana. Program održavanja komunalne infrastrukture za 2020. ne sadrži planirane rashode za obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja dekorativne rasvjete i prigodna ukrašavanja Općine, održavanja mjesnih domova, obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova te poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture planirati i u izvješćima o izvršenju navedenog programa iskazivati sve rashode koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture.

Izvešće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ne sadrži opis i opseg poslova održavanja ni izvore financiranja te nije osigurana kontrola izvršenja programa iz pojedinih izvora. Podaci navedeni u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture odnose se na podatke iz Godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna Općine za 2019. prema programima, aktivnostima i računima Računskog plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, radi kontrole izvršenja programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture, sastavljanje izvještaja o izvršenju programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture na način da sadrže opis i opseg poslova građenja i održavanja te pregled planiranih i ostvarenih rashoda prema vrstama poslova građenja i održavanja komunalne infrastrukture i detaljnim izvorima njihovog financiranja.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Gradina ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o potrebama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom djelomično se obavljaju unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Gradina organizira, financira i djelomično nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Nadzor nad izvršenjem poslova komunalne djelatnosti obavljanja poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te veterinarsko-higijeničarskih poslova obavlja Općinsko vijeće odnosno općinski načelnik pregledom Izvješća o obavljenim uslugama koje pravne osobe dostavljaju Općini te izvješća o provedenom stručnom nadzoru Zavoda za javno zdravstvo Virovitičko-podravske županije. Nadzor nad održavanjem nerazvrstanih cesta Općina Gradina nije obavljala, a za obavljanje navedenih radova nije ispostavljala narudžbenice niti su sastavljeni zapisnici o primopredaji radova.

Prema obrazloženju Općine Gradina, radi održavanja komunalnog reda na području Općine Gradina djelomično se provode mjere propisane Odlukom o komunalnom redu, na način da se u slučajevima zaprimanja pritužbi mještana u pojedinim slučajevima mještanima upućuju opomene kojima ih se upozorava na kršenje odredbi Odluke o komunalnom redu te se o navedenom obavještavaju nadležne službe. Općina Gradina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Gradina te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Gradina

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Gradina ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da je cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine donesen uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na upravljanje komunalnom infrastrukturom, a odnose se na to da ustrojena evidencija komunalne infrastrukture nije potpuna, na sadržaj propisanih podataka u evidenciji komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na utvrđivanje organizacijskih oblika obavljanja komunalnih djelatnosti, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na donošenje općih uvjeta isporuke komunalne usluge bez suglasnosti Općine, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Gradina **neučinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Gradina

Općina se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, koji se odnosi na Općinu Gradina, te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da je na mrežnim stranicama Općine objavila opće uvjete isporuke komunalne usluge i cjenik obavljanja poslova ukopa pokojnika. Također navodi, da će postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Lukač

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Lukač utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravске županije. Površina Općine je 83,0 km², a obuhvaća 12 naselja s 3 634 stanovnika.

U tablici broj 34 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Lukač po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 34

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Lukač po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Lukač	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	109	109	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Šetališta	1	0	1	0
		Pješačke staze	2	0	2	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	21	9	12	0
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	9	4	5	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	6	5	1	0
		Parkovi	10	5	5	0
		Travnjaci	9	3	6	0
		Skupine stabala	8	6	2	0
		Spomenici i skulpture	4	2	2	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice nad stajalištima javnog prometa	24	2	22	0
6.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	735	96	635	4
		Rasvjetna tijela	506	107	398	1
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	9	3	5	1
		Mrtvačnice	6	6	0	0
Ukupno			1 459	357	1 096	6

Općina Lukač je u evidenciji komunalne infrastrukture do kolovoza 2020. evidentirala 1 459 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 357 ili 24,5 % građevina u vlasništvu Općine, 1 096 ili 75,1 % u javnom vlasništvu, a šest ili 0,4 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Lukač ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, međutim evidencija nije potpuna. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) u evidenciju su uneseni podaci za 1 459 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. Od podataka propisanih odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, u evidenciju su uneseni podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja (osim za dio nerazvrstanih cesta). Evidencija ne sadrži podatke o zemljišnoknjižnoj čestici te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopравnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi (osim za javnu rasvjetu i mrtvačnice).

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema obrazloženju Općine Lukač, komunalna infrastruktura na području Općine Lukač do dana stupanja na snagu novog Zakona o komunalnom gospodarstvu, upisana je u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi. Geodetske elaborate je dostavljala nadležnom tijelu za katastar radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru, odnosno nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige te njeno evidentiranje u katastru.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi na način da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Lukač, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti). Prema navedenom Pravilniku, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije.

U glavnoj knjizi Općine Lukač evidentirana je komunalna infrastruktura koja se odnosi na zemljište na kojem se komunalna infrastruktura nalazi ili je nabavljeno radi njene izgradnje, na ceste, javnu rasvjetu, groblja, mrtvačnice, dječja igrališta, parkirališta, nadstrešnice na autobusnim stajalištima, nogostupe, spomenike i na građevinske objekte u pripremi. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake pojedinačne građevine i uređaja komunalne infrastrukture. Podaci o pojedinoj komunalnoj infrastrukturi, primjerice: jedno groblje i mostovi, sadržani u glavnoj knjizi nisu evidentirani u evidenciji komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Lukač je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste. Popisne liste su sastavljene na način da sadrže pojedinačne podatke o imovini u naturalnim i novčanim izrazima odnosno navedene su pojedinačne vrijednosti imovine. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine kojeg su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Lukač je tijekom 2012. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima i Odluku o komunalnim djelatnostima od lokalnog značaja te u 2016. izmjene i dopune Odluke o komunalnim djelatnostima. U svibnju 2019. donijela je Odluku o komunalnim djelatnostima na području Općine Lukač, kojom su odluke iz prijašnjih godina stavljene izvan snage, a u ožujku 2020. izmjene i dopune Odluke kojima su, uz deset djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i drugih pet djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova, održavanje dekorativne rasvjete i prigodna ukrašavanja Općine, održavanja mjesnih domova i zimska služba. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Lukač.

U tablici broj 35 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Lukač, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 35

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Lukač,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
3.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	
6.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
7.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
8.	Održavanje dekorativne rasvjete i prigodna ukrašavanja Općine	
9.	Održavanje javne rasvjete	
10.	Održavanje groblja i krematorija unutar groblja	
11.	Usluge ukopa pokojnika	
12.	Održavanje čistoće javnih površina	
13.	Održavanje mjesnih domova	
14.	Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova	
15.	Zimska služba	

Odlukom o komunalnim djelatnostima kao zasebna komunalna djelatnost od lokalnog značaja utvrđena je zimska služba čije je obavljanje Zakonom o komunalnom gospodarstvu predviđeno i Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno i u okviru komunalne djelatnosti održavanja čistoće javnih površina te za spomenutu komunalnu djelatnost nije utvrđen organizacijski oblik.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti i organizacijski oblik obavljanja komunalne djelatnosti zimske službe.

Općina Lukač je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja za svaku građevinu odvojeno te ukupno, odnosno odvojeno prema izvoru financiranja, u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programom nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije, što nije u skladu s odredbama članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa po pojedinim vrstama radova, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. planirani su rashodi za projektnu dokumentaciju za izgradnju kanalizacijskog sustava, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže program građenja komunalne infrastrukture donositi na način da sadrži sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati. Preporučuje se u programu građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Lukač nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Općina Lukač je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, u siječnju i ožujku 2019. Odluku i dopunu Odluke o komunalnoj naknadi i u studenome 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa u zoni, način obračuna, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 22,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 20,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,6 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,96 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvj zoni.

Općina Lukač je u svibnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, paljenje vatre, držanje životinja, prikupljanje, odvoz i postupanje s prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda s površina javne namjene i uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, novčane kazne za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar. U obavljanju nadzora komunalni redar, između ostalog, donosi rješenja o mjerama za održavanje komunalnog reda, predlaže izdavanje optužnih prijedloga i naplaćuje novčane kazne na mjestu počinjenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Lukač ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine organizirano je obavljanje deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području Općina Lukač organizira samostalno. Obavljanje dimnjačarskih poslova povjereno je na temelju ugovora o koncesiji, a obavljanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, čistoće javnih površina, javne rasvjete, groblja i krematorija unutar groblja, dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarskih poslova i usluge ukopa pokojnika povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Dio poslova održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina i čistoće javnih površina tijekom 2019. i 2020., koji su povjereni pravnim osobama na temelju pisanog ugovora obavljale su i osobe zaposlene na programu javnih radova.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji uslužnih komunalnih djelatnosti ukopa pokojnika i dimnjačarskih poslova donijeli su opće uvjete isporuke i cjenike komunalnih usluga uz suglasnost predstavničkog tijela Općine Lukač. Opći uvjeti su objavljeni u službenom glasilu Općine Lukač i na njezinim mrežnim stranicama dok na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge ukopa pokojnika nisu objavljeni, a isporučitelj komunalne usluge dimnjačarskih poslova nema mrežne stranice. Cjenici uslužnih komunalnih djelatnosti nisu objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Lukač, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Lukač je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošila 3.928.129,00 kn, od čega se 1.318,00 kn odnosi na projektnu dokumentaciju za izgradnju kanalizacijskog sustava, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture. Stoga, rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.926.811,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajniji prihodi od zakupa i prodaje zemljišta i poreza i prireza. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Općina Lukač je prihode od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u 2019. ostvarila u iznosu od 642.140,00 kn, što čini 16,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Prihodi od zakupa i prodaje zemljišta korišteni su za financiranje programa održavanja komunalne infrastrukture u iznosu od 1.124.603,00 kn, a prihodi od poreza i prireza u iznosu od 831.521,00 kn.

U tablici broj 36 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Lukač za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 36

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Lukač za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja kanalizacijskog sustava (projektna dokumentacija)	71.240,00	1.318,00	1,9
2.	Izgradnja nogostupa i parkirališta	1.152.397,00	1.148.383,00	99,7
	Ukupno	1.223.637,00	1.149.701,00	94,0

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvaren je za 73.936,00 kn ili 6,0 % manje od plana. Najznačajnije odstupanje odnosi se na ostvarenje rashoda za izgradnju kanalizacijskog sustava. Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Rashodi za izgradnju nogostupa i parkirališta obuhvaćaju i rashode za izgradnju autobusnog stajališta u iznosu od 33.578,00 kn i rashode za kupnju zemljišta za izgradnju parkirališta u iznosu od 50.000,00 kn.

U tablici broj 37 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Lukač za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 37

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Lukač za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1	1	2	3	4
1.	Održavanje i uređenje javnih površina	863.509,00	863.509,00	100,0
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta i putova	1.630.786,00	1.554.205,00	95,3
3.	Održavanje i uređenje javne rasvjete	150.000,00	137.514,00	91,7
4.	Održavanje groblja	226.081,00	223.200,00	98,7
	Ukupno	2.870.376,00	2.778.428,00	96,8

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su 91.948,00 ili 3,2 % manje od plana. Najznačajnije odstupanje odnosi se na ostvarenje rashoda za održavanje i uređenje javne rasvjete. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. i izvješće o izvršenju programa za 2019. ne sadrže planirane i ostvarene rashode za obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, koji su povjereni pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog za razdoblje od ožujka 2019. do ožujka 2020., odnosno od veljače 2020. do veljače 2021. i rashode za obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova koji su povjereni pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog u ožujku 2018. za razdoblje od 2018. do 2020.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture planirati i izvješćima o izvršenju navedenih programa iskazivati sve rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Lukač ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o potrebama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se unutar Jedinog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Lukač organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture na način da se u skladu s zaključenim ugovorima o održavanju, koji sadrže odredbe o nadzoru, kontinuirano nadzire izvršenje ugovorenih obveza pravnih i fizičkih osoba kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Prema obrazloženju Općine Lukač kontrolu nad izvođenjem radova obavlja stručni nadzor i o izvedenim radovima sastavlja zapisnik o primopredaji radova i usluga. Za pojedine vrste poslova (održavanje nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, javnih površina) uz račun sa specifikacijom obavljenih radova i usluga dostavljaju se teretni listovi, otpremnice i radni nalozi uz koje su navedeni opisi poslova koji su se obavljali. Osim toga, nadzor nad izvršenjem poslova komunalne djelatnosti dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije obavlja Općinsko vijeće pregledom izvješća o obavljenim uslugama koje pravna osoba dostavlja Općini i o čemu se donosi zaključak o prihvaćanju izvješća, te putem izvješća o provedenom stručnom nadzoru Zavoda za javno zdravstvo Virovitičko-podravske županije.

Radi održavanja komunalnog reda na području Općine Lukač provode se mjere propisane Odlukom o komunalnom redu na način da se u slučajevima kršenja komunalnog reda, koji se utvrđuju svakodnevnim obilaskom terena i prema dojavama mještana i pravnih osoba, sastavlja zapisnik o utvrđenom stanju i mještanima izdaje rješenje za otklanjanje uočenih nedostataka utvrđenih nadzorom. U pojedinim slučajevima mještane se upozorava usmeno i telefonski, bez izdavanja rješenja o čemu se također sastavlja zapisnik i službena bilješka. Tijekom 2019. i 2020. Općina je pokrenula 38 neupravnih i 40 upravnih postupaka te nisu naplaćivane kazne iz razloga jer su stranke postupile po izdanim rješenjima. Općina Lukač ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Lukač te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Lukač

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Lukač ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na sadržaj propisanih podataka u evidenciji komunalne infrastrukture, na utvrđivanje organizacijskih oblika obavljanja komunalnih djelatnosti, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti, te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Lukač **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Lukač

Općina se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, koji se odnosi na Općinu Lukač, te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da isporučitelje komunalnih usluga upućuje na obvezu objave općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge na njihovim mrežnim stranicama. Također navodi, da će postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Mikleuš

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Mikleuš utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina Općine je 35,0 km², a obuhvaća pet naselja s 1 464 stanovnika.

U tablici broj 38 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Mikleuš po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 38

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture
u Općini Mikleuš po vrstama i prema vlasništvu
nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Mikleuš	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	23	18	4	1
2.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	1	1	0	0
3.	Javne zelene površine	Druge građevine i uređaji	3	2	1	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici i skulpture	1	1	0	0
5.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	414	414	0	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	5	3	0	2
		Mrtvačnice	4	3	0	1
Ukupno			451	442	5	4

Općina Mikleuš je u evidenciji komunalne infrastrukture do kolovoza 2020. evidentirala 451 građevinu komunalne infrastrukture, od čega je 442 ili 98,0 % građevina u vlasništvu Općine, pet ili 1,1 % u javnom vlasništvu, a četiri ili 0,9 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Mikleuš je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) u evidenciju su uneseni podaci za 451 građevinu i uređaj komunalne infrastrukture. Od podataka propisanih odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, u evidenciju su uneseni podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, zemljišnoknjižnoj čestici na kojoj se komunalna infrastruktura, vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja (osim za javnu rasvjetu). Evidencija također sadrži podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, osim za veći dio nerazvrstanih cesta i javnu rasvjetu. Evidentirana javna rasvjeta sadrži podatke o broju rasvjetnih stupova dok druge podatke ne sadrži.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi na način da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Preporučuje se unesene podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture kako bi se uvidom u evidenciju mogao pratiti broj svih evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Prema obrazloženju Općine Mikleuš, aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi u svom vlasništvu, zbog nedovoljnog broja djelatnika, obavljaju se prema potrebi odnosno u slučajevima kada je u svrhu izgradnje komunalne infrastrukture potrebno rješavanje imovinskopravnih odnosa. U vrijeme obavljanje revizije, Općina Mikleuš poduzimala je aktivnosti na rješavanju imovinskopravnih odnosa u vezi s nerazvrstanim cestama i parkiralištem.

Državni ured za reviziju preporučuje i nadalje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Mikleuš u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi na način da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Mikleuš, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Mikleuš evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Mikleuš je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste koje za popisnu komunalnu infrastrukturu ne sadrže pojedinačne podatke u naturalnim i novčanim izrazima. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljati popis imovine i obveza, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine kojeg su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Mikleuš je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima na području Općine Mikleuš kojom su, uz tri komunalne djelatnosti propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i druge dvije djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Mikleuš.

U tablici broj 39 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Mikleuš u kolovozu 2020., prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 39

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Mikleuš,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
3.	Održavanje javne rasvjete	
4.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	
5.	Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova	

Općina Mikleuš je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova s procjenom troškova građenja odvojeno za svaku građevinu i ukupno po djelatnostima, s naznakom izvora financiranja, ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj se troškovi građenja u programu građenja komunalne infrastrukture iskazuju odvojeno za svaku građevinu i ukupno te se iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Također, nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije, što nije u skladu s odredbama članaka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava te izvore financiranja, a ne sadrži opseg (količinu) poslova održavanja zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. planirani su rashodi za izradu izmjena i dopuna prostornog plana Općine i opremanje mjesnih domova i sportskih objekata, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi na način da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, odnosno odvojeno prema izvoru financiranja, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova. Preporučuje u programu građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Mikleuš nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Izvešća sadrže iskaz troškova građenja, koji su iskazani po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture, odnosno održavanja komunalne infrastrukture po djelatnostima i vrstama radova, ali u pojedinim slučajevima građenja komunalne infrastrukture ne i po izvorima njihova financiranja. O prihvaćanju podnesenih izvješća zaključke je u svibnju 2020. donijelo predstavničko tijelo Općine Mikleuš.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture uz troškove građenja komunalne infrastrukture po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture odnosno vrstama radova, iskazivati i po izvorima njihova financiranja, u odnosu na planirane iznose iz programa građenja komunalne infrastrukture.

Općina Mikleuš je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, u siječnju 2019. i veljači 2020. Odluku i izmjene i dopune Odluke o komunalnoj naknadi i u studenome 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedna zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa u zoni, način obračuna, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa u zoni određena je u iznosu od 3,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje jedne zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 4,80 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Mikleuš je u rujnu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Mikleuš za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na povremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući i uklanjanje snijega i leda s tih površina, prikupljanje, odvoz i postupanje sa prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe i druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Prema odredbama odluke o komunalnom redu, nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar koji u obavljanju nadzora, između ostalog, donose rješenja o mjerama za održavanje komunalnog reda, predlaže izdavanje optužnog prijedloga i naplaćuje novčane kazne na mjestu počinjenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda, ali Općina Mikleuš nema komunalnog redara. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama.

Odluka o komunalnom redu Općine Mikleuš sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine organizirano je obavljanje jedanaest komunalnih djelatnosti od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području Općina Mikleuš organizira samostalno. Obavljanje dimnjačarskih poslova povjereno je na temelju ugovora o koncesiji, a obavljanje poslova održavanja javne rasvjete, nerazvrstanih cesta, nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima, poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te veterinarsko-higijeničarskih poslova povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, čistoće javnih površina i održavanja groblja, koje nisu utvrđene Odlukom o komunalnim djelatnostima i nisu određeni organizacijski oblici njihova obavljanja, obavlja zaposlenik Jedinostvenog upravnog odjela (domar – komunalni radnik). Navedeno nije u skladu s odredbom članka 33. stavak 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojim je propisano da komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više lokalnih jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Osim toga, dio poslova održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i javnih zelenih površina obavljale su osobe zaposlene na programu javnih radova.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljati komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, čistoće javnih površina i održavanja groblja u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova nije donio opće uvjete isporuke komunalne usluge. Na cjenik obavljanja komunalne usluge suglasnost je dana prihvaćanjem ponude u postupku povjeravanja obavljanja navedene komunalne djelatnosti odabranom isporučitelju. Cjenik komunalne usluge nije objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga, jer isporučitelj nema mrežne stranice.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Mikleuš, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Mikleuš je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošila 2.404.431,00 kn, od čega se 827.886,00 kn odnosi na opremanje mjesnih domova i sportskih objekata, a 32.500,00 kn na izradu izmjena i dopuna prostornog plana Općine, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture. Stoga, rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.544.045,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajniji opći prihodi i primici i prihodi od pomoći. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Općina Mikleuš je prihode od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u 2019. ostvarila u iznosu od 322.656,00 kn, što čini 20,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Opći prihodi i primici korišteni su za financiranje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture u iznosu od 750.545,00 kn, a prihodi od pomoći u iznosu od 577.169,00 kn.

U tablici broj 40 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Mikleuš za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 40

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Mikleuš za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste i nogostupi	868.743,00	868.744,00	100,0
2.	Groblja	29.435,00	29.220,00	99,3
3.	Javni objekti	893.842,00	827.886,00	92,6
4.	Javne površine	5.840,00	5.840,00	100,0
5.	Izrada planskih dokumenata	32.500,00	32.500,00	100,0
6.	Nefinancijska imovina	50.036,00	50.036,00	100,0
	Ukupno	1.880.396,00	1.814.226,00	96,5

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je u iznosu od 1.814.226,00 kn, što je 66.170,00 kn ili 3,5 % manje od plana. Najznačajnije odstupanje odnosi se na ostvarenje rashoda za javne objekte. Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 41 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Mikleuš za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 41

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Mikleuš za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javne rasvjete	318.440,00	318.097,00	99,9
2.	Održavanje čistoće javnih površina, javnih zelenih površina i groblja	39.300,00	35.474,00	90,3
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	174.033,00	174.033,00	100,0
4.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	27.601,00	27.601,00	100,0
5.	Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova	35.000,00	35.000,00	100,0
	Ukupno	594.374,00	590.205,00	99,3

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su 4.169,00 kn ili 0,7 % manje od plana. Najznačajnije odstupanje od plana odnosi se na održavanje čistoće javnih površina, javnih zelenih površina i groblja. Rashodi za održavanje čistoće javnih površina i javnih zelenih površina programom održavanja komunalne infrastrukture za 2019. su planirani kao zasebne komunalne djelatnosti, a u izvješću o izvršenju navedenog programa su iskazani u skupnom iznosu u okviru rashoda za održavanje čistoće javnih površina, javnih zelenih površina i groblja. Odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu komunalne djelatnosti održavanja čistoće javnih površina, javnih zelenih površina i groblja su utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti, a Odlukom o komunalnim djelatnostima Općine Mikleuš nisu utvrđene.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje rashode za održavanje javnih zelenih površina i čistoće javnih površina u programu održavanja komunalne infrastrukture planirati i u izvješću o izvršenju navedenog programa iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti.

Izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2019. ne sadrže podatke o planiranim rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture, te nije osigurana kontrola izvršenja programa u odnosu na planirano.

Državni ured za reviziju preporučuje, radi kontrole izvršenja programa gradnje i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture, sastavljanje izvještaja o izvršenju programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture na način da sadržavaju pregled planiranih i ostvarenih rashoda prema vrstama poslova građenja i održavanja komunalne infrastrukture i detaljnim izvorima njihovog financiranja.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Mikleuš ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o potrebama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Mikleuš organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Poslove nadzora nad obavljanjem poslova održavanja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima te održavanja javne rasvjete obavlja domar – komunalni radnik ovjerom dokumentacije o izvršenim relacijama i satima čišćenja odnosno obavljenim poslovima na održavanju javne rasvjete. Osim toga, nadzor nad izvršenjem poslova komunalnih djelatnosti obavljanja poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarskih poslova i dimnjačarskih poslova obavlja općinski načelnik i Općinsko vijeće pregledom izvješća o obavljenim uslugama koje pravne osobe dostavljaju Općini i o čemu se donosi zaključak o prihvaćanju, te putem izvješća o provedenom stručnom nadzoru Zavoda za javno zdravstvo Virovitičko-podravske županije.

Održavanje komunalnog reda na području Općine Mikleuš iz djelokruga rada komunalnog redara se provodi na način da domar – komunalni radnik, koji prema opisu radnog mjesta dio radnog vremena treba obavljati poslove vezane uz poštivanje odredbi Odluke o komunalnom redu, obilaskom područja Općine Mikleuš i uočavanjem kršenja navedene odluke, prema potrebi mještane upozorava usmeno. Druge mjere se prema obrazloženju Općine Mikleuš tijekom 2019. i 2020. nisu provodile jer su mještani postupali po usmenim upozorenjima domara – komunalnog radnika te nije bilo potrebe za predlaganjem izdavanja optužnih prijedloga i naplate novčanih kazni. Općina Mikleuš ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana.

Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Mikleuš te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Mikleuš

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Mikleuš ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta i parkirališta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da je cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine donesen uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na sadržaj propisanih podataka u evidenciji komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, sistematiziranje unesenih podataka u evidenciji komunalne infrastrukture, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge i objavljivanje cjenika za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Mikleuš **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Mikleuš

Općina se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, koji se odnosi na Općinu Mikleuš, te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. Također navodi, da će postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Nova Bukovica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Nova Bukovica utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravске županije. Površina Općine je 76,0 km², a obuhvaća osam naselja s 1 771 stanovnika.

U tablici broj 42 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Nova Bukovica po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 42

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Nova Bukovica po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Nova Bukovica	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	26	4	11	11
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Pješačke staze	9	2	2	5
3.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	7	6	1	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	3	2	0	1
		Zelene površine	12	7	5	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prijevoza	10	3	7	0
		Spomenici i skulpture	7	5	1	1
5.	Javna rasvjeta	Rasvjetna tijela	372	0	189	183
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	10	4	3	3
Ukupno			456	33	219	204

Općina Nova Bukovica je u evidenciji komunalne infrastrukture do kolovoza 2020. evidentirala 456 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 219 ili 48,0 % građevina u javnom vlasništvu, 204 ili 44,7 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, a 33 ili 7,3 % u vlasništvu Općine.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Nova Bukovica ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) u evidenciju su uneseni podaci za 456 građevina i uređaja. Od podataka propisanih odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, u evidenciju su uneseni podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, zemljišnoknjižnoj čestici na kojoj se komunalna infrastruktura, vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja. Evidencija ne sadrži podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Evidencijom obuhvaćena javna rasvjeta sadrži podatke o broju rasvjetnih tijela dok druge podatke ne sadrži.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi na način da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Nova Bukovica, Općina provodi aktivnosti radi upisa vlasništva nad komunalnom infrastrukturom na svom području. U kolovozu 2020. donesena je Odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i dostavljena nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru i provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Općine u zemljišne knjige, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Nova Bukovica evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Podaci o pojedinoj komunalnoj infrastrukturi, primjerice: mrtvačnice, sadržani u glavnoj knjizi nisu evidentirani u evidenciji komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Nova Bukovica je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine kojeg su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Nova Bukovica je u lipnju 2020. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima na području Općine Nova Bukovica, Odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju koncesije i Odluku o određivanju komunalnih djelatnosti koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora te u kolovožu 2020. Odluku o osnivanju vlastitog pogona kojima su, uz osam djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i drugih pet djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova, zimsko održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje poljskih putova i poslove izgradnje, upravljanja i održavanja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme. Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Nova Bukovica.

U tablici broj 43 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Nova Bukovica, prema Odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 43

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Nova Bukovica, prema Odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
2.	Održavanje javne rasvjete	
3.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	Vlastiti pogon
4.	Obavljanje poslova oglašavanja	
5.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Vlastiti pogon i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
6.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
7.	Održavanje javnih zelenih površina	
8.	Održavanje groblja	
9.	Održavanje čistoće javnih površina	
10.	Održavanje poljskih putova	
11.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova	
13.	Zimsko održavanje nerazvrstanih cesta	
14.	Poslovi izgradnje, upravljanja i održavanja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme	

Komunalne djelatnosti održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene i poslovi oglašavanja Odlukom o komunalnim djelatnostima iz lipnja 2020. nisu utvrđene niti je utvrđen organizacijski oblik njihovog obavljanja, a Odlukom o osnivanju vlastitog pogona iz kolovoža 2020. utvrđeno je da ih obavlja vlastiti pogon. Odlukom o komunalnim djelatnostima predviđeno je obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete povjeravanjem obavljanja pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji.

Iako je odredbom članka 44. Zakona o komunalnim gospodarstvu propisano da se pravo obavljanja komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete može steći koncesijom, Državni ured za reviziju mišljenja je da povjeravanje obavljanja komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete na temelju ugovora o koncesiji nema osnove jer se radi o komunalnoj djelatnosti koja se financira isključivo iz općinskog proračuna, a ne o uslužnoj komunalnoj djelatnosti čijim bi obavljanjem koncesionar ostvario prihode, naplatom cijene komunalne usluge, iz kojih bi mogao plaćati koncesijsku naknadu.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti odluku o komunalnim djelatnostima s odlukom o osnivanju vlastitog pogona, odnosno odlukom o komunalnim djelatnostima utvrditi komunalne djelatnosti održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene te poslove oglašavanja i organizacijski oblik njihovog obavljanja.

Općina Nova Bukovica je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja iskazani su odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programom nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije, što nije u skladu s odredbama članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture djelomično sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova te izvore financiranja, a ne sadrže procjenu troškova po djelatnostima i opseg (količinu) poslova održavanja zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Program održavanja komunalne infrastrukture za 2021. sadrži opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg (količinu) poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima.

U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. planirani su rashodi za izgradnju, dogradnju i sanaciju društvenih domova, sanaciju vatrogasnog doma i kupnju vozila, kanalizacijskog sustava i instalaciju programa za poljoprivredno zemljište, opskrbu pitkom vodom i iznošenje i odvoz smeća, usluge i materijal za tekuće i investicijsko održavanje, ostale zdravstvene usluge i rashodi za usluge instaliranja nadzornih kamera, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje ni održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi na način da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, odnosno odvojeno prema izvoru financiranja, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima. Preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Nova Bukovica nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, međutim izvješća nisu podnesena istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna za 2019. kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture sadrži iskaz troškova građenja po vrstama i pojedinim građevinama komunalne infrastrukture te po izvorima financiranja, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za dio održavanja sadrži troškove održavanja po djelatnostima te po izvorima njihova financiranja, dok dio troškova održavanja nije iskazan po djelatnostima.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja podnositi istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture troškove održavanja iskazivati po djelatnostima i izvorima njihova financiranja.

Općina Nova Bukovica je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, u siječnju 2019. Odluku o komunalnoj naknadi i u studenome 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa u pojedinoj zoni, način obračuna, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 3,00 do 5,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 2,00 do 3,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, način utvrđivanja i naplate komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj oslobađanja o plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 6,00 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Nova Bukovica je u kolovozu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, mjere za provođenje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar. U obavljanju nadzora komunalni redar, između ostalog, usmeno opominje fizičke i pravne osobe koje ne poštuju odredbe odluke o komunalnom redu, izdaje obavijesti o prekršaju, donosi rješenja o mjerama za održavanje komunalnog reda, predlaže izdavanje obveznog prekršajnog naloga i naplaćuje novčane kazne na mjestu počinjenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Nova Bukovica ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Nova Bukovica organizirano je obavljanje 12 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području Općina Nova Bukovica organizira samostalno, osim komunalne djelatnosti ukopa pokojnika čije je obavljanje na temelju odluke Općinskog vijeća prenijela na drugu lokalnu jedinicu s područja županije o čemu je drugom lokalnom jedinicom zaključila pisani ugovor. Obavljanje dimnjačarskih poslova povjereno je na temelju ugovora o koncesiji, a obavljanje održavanja javne rasvjete, poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarskih poslova, zimskog održavanja nerazvrstanih cesta i dio poslova održavanja poljskih putova povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete po isteku ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti povjereno je na temelju ugovora o koncesiji. Poslove održavanja nerazvrstanih cesta, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, groblja, čistoće javnih površina i dio poslova održavanja poljskih putova do kolovoza 2020. nije bilo organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu jer ih je obavljao namještenik Jedinistvenog upravnog odjela. U kolovozu 2020. Općina Nova Bukovica u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu za obavljanje navedenih poslova održavanja osnovala je vlastiti pogon. Osim toga, poslove održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, groblja, čistoće javnih površina obavljale su i osobe zaposlene na programu javnih radova. U skladu s odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, Općina Nova Bukovica je u kolovozu 2020. na temelju odluke Općinskog vijeća komunalnu djelatnost ukopa pokojnika povjerila drugoj jedinici lokalne samouprave s područja županije, a ugovor kojim su uređena međusobna prava i obveze zaključen je u svibnju 2021.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova donio je opće uvjete i cjenik obavljanja dimnjačarskih usluga uz suglasnost Općine Nova Bukovica. Cjenik obavljanja dimnjačarskih usluga objavljen je na stranicama isporučitelja komunalne usluge dok opći uvjeti isporuke komunalne usluge nisu javno objavljeni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Nova Bukovica, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Nova Bukovica je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošila 3.007.539,00 kn, od čega se 531.171,00 kn odnosi na sanaciju i dogradnju pet društvenih domova, 345.000,00 kn na sanaciju vatrogasnog doma i kupnju vozila, 154.754,00 kn na izgradnju kanalizacijskog sustava, 102.165,00 kn na usluge i materijal za tekuće i investicijsko održavanje, 43.482,00 kn na iznošenje i odvoz smeća, 41.882,00 kn na ostale zdravstvene usluge, 37.500,00 kn na instalaciju programa za poljoprivredno zemljište, 9.872,00 kn na usluge instaliranja nadzornih kamera i 3.704,00 na rashode za opskrbu pitkom vodom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje ni održavanje komunalne infrastrukture. Stoga, rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.738.009,00 kn.

Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajniji prihodi iz proračuna Republike Hrvatske (fiskalno izravnanje) i prihodi od zakupa poljoprivrednog zemljišta. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Općina Nova Bukovica je prihode od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u 2019. ostvarila u iznosu od 272.088,00 kn, što čini 15,7 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture, te su za financiranje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture korišteni prihodi iz proračuna Republike Hrvatske (fiskalno izravnanje) u iznosu od 1.482.601,00 kn i prihodi od zakupa poljoprivrednog zemljišta u iznosu od 906.278,00 kn.

U tablici broj 44 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Nova Bukovica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 44

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Nova Bukovica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Sanacija društvenog doma u Bukovačkom Antunovcu	196.500,00	202.733,00	103,2
2.	Izgradnja dječjih igrališta na području Općine	50.000,00	46.312,00	92,6
3.	Izgradnja kuhinje uz Hrvatsko-slovački dom u Miljevcima	158.000,00	157.445,00	99,6
4.	Rekonstrukcija Vinogradske ceste	198.000,00	219.030,00	110,6
5.	Izgradnja nogostupa u naselju Miljevci	355.000,00	354.000,00	99,7
6.	Izgradnja nogostupa u naselju Nova Bukovica	860.000,00	725.691,00	84,4
7.	Izgradnja kanalizacije u naselju Nova Bukovica	155.000,00	154.754,00	99,8
8.	Sufinanciranje projekta DVD-a (sanacija vatrogasnog doma i kupnja vozila)	345.000,00	345.000,00	100,0
9.	Kupnja opreme za održavanje javnih površina	42.000,00	41.816,00	99,6
10.	Instalacija programa za poljoprivredno zemljište	37.500,00	37.500,00	100,0
	Ukupno	2.397.000,00	2.284.281,00	95,3

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvaren je za 112.719,00 kn ili 4,7 % manje od plana, pri čemu se najznačajnija odstupanja od plana odnose na rashode za izgradnju nogostupa u naselju Nova Bukovica i rekonstrukciju Vinogradske ceste. Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja za odstupanje od plana.

U tablici broj 45 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Nova Bukovica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 45

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Nova Bukovica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javne rasvjete	50.000,00	49.309,00	98,6
2.	Opskrba pitkom vodom	4.000,00	3.704,00	92,6
4.	Iznošenje i odvoz smeća	25.000,00	43.482,00	173,9
5.	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje opreme	50.000,00	68.083,00	136,2
6.	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	41.000,00	34.082,00	83,1
7.	Dogradnja doma u Breziku	56.000,00	55.283,00	98,7
8.	Sanacija doma u Donjoj Bukovici	33.000,00	32.905,00	99,7
9.	Sanacija doma u Dobroviću	83.000,00	82.805,00	99,8
10.	Dezinfekcija, dezinskcija i deratizacija	66.000,00	65.792,00	99,7
11.	Veterinarske usluge – troškovi higijeničarskih poslova	65.000,00	82.250,00	126,5
12.	Ostale zdravstvene usluge	35.000,00	41.882,00	119,7
13.	Uređenje poljskih puteva	70.000,00	65.182,00	93,1
14.	Usluge instaliranja nadzornih kamera	10.000,00	9.872,00	98,7
15.	Gorivo i ulje za opremu za košnju	30.000,00	26.603,00	88,7
16.	Zimsko održavanje nerazvrstanih cesta	20.000,00	21.666,00	108,3
17.	Ostale komunalne usluge	0,00	40.358,00	-
	Ukupno	638.000,00	723.258,00	113,4

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvaren je za 85.258,00 kn ili 13,4 % više od plana. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. S obzirom da u programima održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. i izvješću o izvršenju programa za 2019. rashodi nisu planirani niti iskazani po djelatnostima, kontrola izvršenja programa nije osigurana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje, radi kontrole izvršenja programa održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture, sastavljanje izvještaja o izvršenju programa održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture po djelatnostima.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Nova Bukovica ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o potrebama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Nova Bukovica organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture na način da se kontinuirano nadzire izvršenje ugovorenih obveza pravnih i fizičkih osoba kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Prema obrazloženju Općine Nova Bukovica nadzor nad održavanjem javne rasvjete i održavanjem nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima obavlja ovlaštena osoba Općine Nova Bukovica na način da potpisom ovjerava radne naloge za obavljanje spomenutih poslova održavanja. Kontrolu nad obavljanjem poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarskih poslova i dimnjačarskih poslova obavlja općinski načelnik razmatranjem dostavljenih izvješća pravnih osoba o čemu donosi zaključak o prihvaćanju. Osim toga, nadzor nad izvršenjem poslova komunalne djelatnosti dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije obavlja se putem izvješća o provedenom stručnom nadzoru Zavoda za javno zdravstvo Virovitičko-podravske županije. Radove na izgradnji komunalne infrastrukture nadzire nadzorni inženjer uvidom i provjerom dnevnika rada, te ovjerom dostavljenih situacija o izvedenim radovima.

Prema obrazloženju Općine Nova Bukovica, radi održavanja komunalnog reda na području Općine Nova Bukovica provode se mjere propisane Odlukom o komunalnom redu na način da se u slučajevima kršenja komunalnog reda, koji se utvrđuju nadzorom odnosno obilaskom terena i prema prijavama mještana, naplaćuju novčane kazne te se upućuju pisane obavijesti i opomene te sastavljaju zapisnici o utvrđenom stanju. Općina Nova Bukovica ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Nova Bukovica te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

Preporučuje uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Nova Bukovica

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravске županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Nova Bukovica ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na sadržaj propisanih podataka u evidenciji komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odlukom o osnivanju vlastitog pogona, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti, te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Nova Bukovica **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Nova Bukovica

Općina se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, koji se odnosi na Općinu Nova Bukovica, te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Pitomača

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Pitomača utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravске županije. Površina Općine je 158,0 km², a obuhvaća 12 naselja s 10 059 stanovnika.

U tablici broj 46 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Pitomača po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 46

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Pitomača po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Pitomača	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	130	58	18	19	35
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Pješačke staze	24	3	21	0	0
		Trgovi	1	0	1	0	0
		Mostovi	1	0	0	0	1
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	27	13	12	2	0
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	13	7	5	0	1
		Javni sportski i rekreacijski prostori	11	4	2	4	1
		Zelene površine uz ceste i ulice	147	79	53	5	10
		Drvoredi i skupine stabala	122	63	50	1	8
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prijevoza	18	3	15	0	0
		Javni zdenci	4	0	4	0	0
		Kulturna dobra	3	1	2	0	0
		Spomenici i skulpture	7	5	2	0	0
		Ploče s planom naselja	2	0	1	1	0
6.	Javna rasvjeta	Trafostanice	56	0	0	0	56
		Rasvjetna tijela	1 411	0	0	0	1 411
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	9	6	2	1	0
		Mrtvačnice	9	6	2	1	0
Ukupno			1 995	248	190	34	1 523

Općina Pitomača je u evidenciji komunalne infrastrukture do kolovoza 2020. evidentirala 1 995 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 248 ili 12,4 % građevina u vlasništvu Općine, 190 ili 9,5 % u javnom vlasništvu, 34 ili 1,8 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 1 523 ili 76,3 % građevina komunalne infrastrukture podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Pitomača ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) u evidenciju su uneseni podaci za 1 995 građevina i uređaja. Od podataka propisanih odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, u evidenciju su uneseni podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi i osobi koja njome upravlja. Evidencija također sadrži podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i zemljišnoknjižnoj čestici na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi osim za dio nerazvrstanih cesta, most, jedno dječje igralište, jedan sportsko-rekreacijski prostor, dio zelenih površina, dio drvoreda i skupina stabala i građevine i uređaje javne rasvjete. Evidencija ne sadrži podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Uz podatke o broju trafostanica i rasvjetnih tijela javne rasvjete u evidenciju su uneseni i podaci o javnoj rasvjeti po naseljima i ulicama iz kojih nije vidljivo o kojoj vrsti i broju građevina i uređaja javne rasvjete se radi.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi na način da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Pitomača, Općina prema potrebi provodi aktivnosti radi upisa vlasništva nad komunalnom infrastrukturom na svom području, koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se posredstvom ovlaštenog geodetskog ureda dostavljaju nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru i provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Općine u zemljišne knjige, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje i nadalje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Pitomača u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi na način da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Pitomača, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Pitomača evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture koja se odnose na zemljište na kojem je komunalna infrastruktura smještena ili je nabavljeno radi njene izgradnje, na ceste, pješačke staze, parkirališta, javnu rasvjetu, dječja igrališta, mrtvačnice i druge građevinske objekte te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je za većinu komunalne infrastrukture vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom.

Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Pitomača je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozii-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine kojeg su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Pitomača je u listopadu 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima na području Općine Pitomača kojom su, uz jedanaest djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i druge tri djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, poslove sakupljanja i zbrinjavanja napuštenih ili izgubljenih životinja i usluge prijevoza skelom. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Pitomača.

U tablici broj 47 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Pitomača, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 47

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Pitomača, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačka društva čiji je osnivač Općina Pitomača
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
4.	Održavanje groblja	
5.	Održavanje čistoće javnih površina	
6.	Usluge javnih tržnica na malo	

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
7.	Usluge ukopa pokojnika	
8.	Usluge prijevoza skelom	
9.	Održavanje građevina javne odvodnje	
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
11.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
13.	Održavanje javne rasvjete	
14.	Poslovi skupljanja i zbrinjavanja napuštenih i izgubljenih životinja	

Odlukom o povjeravanju javnih ovlasti u području komunalnih djelatnosti iz listopada 2018. trgovačkom društvu u vlasništvu Općine Pitomača povjerene su javne ovlasti u obavljanju komunalnih djelatnosti održavanja groblja i ukopa pokojnika.

Općina Pitomača je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova s procjenom troškova građenja s naznakom izvora financiranja po djelatnostima. Troškovi građenja nisu iskazani odvojeno za svaku građevinu, odnosno nisu iskazani odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj se troškovi građenja u programu građenja komunalne infrastrukture iskazuju odvojeno za svaku građevinu i ukupno te se iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Također, nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije, što nije u skladu s odredbama članaka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava te izvora financiranja, a ne sadrže opseg (količinu) poslova održavanja zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima.

U programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. planirani su rashodi za izgradnju vodoopskrbnog, kanalizacijskog i plinskog sustava što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi na način da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, odnosno odvojeno prema izvoru financiranja, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima. Preporučuje u programu građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Pitomača nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, međutim izvješća nisu podnesena istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna za 2019. kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja, koji su iskazani po djelatnostima ali u pojedinim slučajevima nisu iskazani po pojedinim građevinama, odnosno održavanja komunalne infrastrukture po djelatnostima i vrstama radova te izvorima financiranja. O prihvaćanju podnesenih izvješća zaključke je u veljači 2020. donijelo predstavničko tijelo Općine Pitomača.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja iskazivati troškove po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture. Nalaže izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja podnositi istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Pitomača je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, u siječnju 2019. i travnju 2020. Odluku i izmjene i dopune Odluke o komunalnoj naknadi i u ožujku 2019. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa u pojedinoj zoni, način obračuna, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 22,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 16,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 10,00 kn/m³, a za četvrtu zonu u iznosu od 9,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća.

Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, način utvrđivanja i naplate komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 4,68 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Pitomača je u rujnu 2012. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, korištenje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, držanje životinja, mjere za provođenje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redar, između ostalog, donosi rješenja o mjerama za održavanje komunalnog reda, pokreće prekršajni postupak, izdaje obvezne prekršajne naloge i izriče novčane kazne te naplaćuje novčane kazne na licu mjesta počinjenja prekršaja. Odluka o komunalnom redu donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018., a prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu Odluku o komunalnom redu u roku od godine dana od stupanja Zakona na snagu, što Općina Pitomača nije učinila. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Pitomača ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže Odluku o komunalnom redu uskladiti s odredbama važećeg Zakona o komunalnom gospodarstvu te odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine organizirano je obavljanje 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području Općina Pitomača organizira samostalno. Obavljanje osam komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja, čistoće javnih površina, usluge javnih tržnica na malo, usluge ukopa pokojnika i usluge prijevoza skelom povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač. Obavljanje dimnjačarskih poslova u razdoblju od lipnja 2019. do listopada 2020. nije bilo ugovoreno, a povjereno je u studenome 2020. na temelju ugovora o koncesiji.

Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, skupljanja i zbrinjavanja napuštenih i izgubljenih životinja, održavanja nerazvrstanih cesta i javne rasvjete povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Dio poslova održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene i čistoće javnih površina tijekom 2019. i 2020., koji su povjereni trgovačkom društvu u vlasništvu Općine Pitomača, obavljale su i osobe zaposlene na programu javnih radova. Prema obrazloženju Općine Pitomača, do navedenog načina obavljanja poslova održavanja došlo je zbog ograničenih kapaciteta trgovačkog društva kojem je održavanje povjereno, koje nije bilo u mogućnosti redovito izvršavati poslove održavanja na cijelom području Općine Pitomača.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasniku jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Pitomača kojem je povjereno obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti javnih tržnica na malo i ukopa pokojnika nije donijelo opće uvjete isporuke komunalnih usluga, a pravna osoba kojoj je povjereno obavljanje dimnjačarskih poslova donijela je opće uvjete isporuke komunalnih usluga uz suglasnost Općine Pitomača. Opći uvjeti su objavljeni u službenom glasniku, na mrežnim stranicama Općine Pitomača i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Cjenici obavljanja dimnjačarskih usluga, usluga ukopa pokojnika i usluga tržnica na malo doneseni su uz suglasnost Općine Pitomača i objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Pitomača, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Pitomača je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošila 3.358.351,00 kn, od čega se 519.048,00 kn odnosi na izgradnju vodoopskrbnog sustava, 56.668,00 kn na izgradnju kanalizacijskog sustava i 30.000,00 kn na izgradnju plinskog sustava, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture. Stoga, rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.752.635,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajniji prihodi od pomoći. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Općina Pitomača je prihode od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u 2019. ostvarila u iznosu od 1.575.857,00 kn, što čini 57,2 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Prihodi od pomoći korišteni su za financiranje programa građenja komunalne infrastrukture u iznosu od 819.570,00 kn.

U tablici broj 48 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Pitomača za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 48

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Pitomača za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja vodoopskrbnog sustava	800.000,00	519.048,00	64,9
2.	Izgradnja kanalizacijskog sustava	115.000,00	56.668,00	49,3
3.	Izgradnja plinskog sustava	30.000,00	30.000,00	100,0
4.	Izgradnja pješačkih staza, rasvjete i ograde na groblju	70.000,00	50.000,00	71,4
5.	Rekonstrukcija javne rasvjete	250.000,00	248.125,00	99,3
6.	Izgradnja cesta i pješačke staze	950.000,00	819.569,00	86,3
	Ukupno	2.215.000,00	1.723.410,00	77,8

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su 491.590,00 kn ili 22,2 % manje od plana. Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje odstupanja od plana.

U tablici broj 49 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Pitomača za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 49

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Pitomača za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	790.000,00	744.453,00	94,2
2.	Održavanje i uređenje javnih površina	130.000,00	129.130,00	99,3
3.	Održavanje i uređenje javne rasvjete	785.000,00	761.357,00	97,0
4.	Održavanje groblja	50.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	1.755.000,00	1.634.941,00	93,2

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su 120.059,00 kn ili 6,8 % manje od plana, a čemu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. i izvješće o izvršenju programa za 2019. ne sadrže planirane i ostvarene rashode za obavljanje komunalnih djelatnosti dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, sakupljanja i zbrinjavanja napuštenih ili izgubljenih životinja i usluge prijevoza skelom koje su Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđene kao komunalne djelatnosti od značaja za Općinu Pitomača, a povjerene su pravnim osobama na temelju pisanog ugovora i trgovačkom društvu u vlasništvu Općine Pitomača.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje u programu održavanja komunalne infrastrukture planirati i u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture iskazivati sve rashode koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture.

Izvešća o izvršenju programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2019. sadrže skupne podatke o ostvarenim rashodima po vrstama gradnje i održavanja odnosno djelatnostima, a ne sadrže podatke po vrstama poslova unutar pojedine djelatnosti čime nije osigurana kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju preporučuje, radi kontrole izvršenja programa gradnje i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture, sastavljanje izvještaja o izvršenju programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture na način da sadrže pregled planiranih i ostvarenih rashoda prema vrstama poslova građenja i održavanja komunalne infrastrukture i detaljnim izvorima njihovog financiranja.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Pitomača ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o potrebama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, Općina Pitomača provodi aktivnosti u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom te organizira, financira i nadzire njeno građenje i održavanje. Poslove nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju zaposlenici Odsjeka za prostorno uređenje i komunalne poslove unutar Jedininstvenog upravnog odjela u kojem se prati rad i poslovanje trgovačkih društava u vlasništvu Općine Pitomača kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti i provedba općinskih odluka u vezi s njihovim obavljanjem te se nadzire izvršenje ugovorenih obveza pravnih i fizičkih osoba kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Prema obrazloženju Općine Pitomača, kontrola nad obavljanjem poslova održavanja komunalne infrastrukture se provodi na licu mjesta obavljanja održavanja te pregledom dostavljene dokumentacije o izvedenim radovima na održavanju. Osim toga, nadzor nad izvršenjem poslova komunalne djelatnosti dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i sakupljanja i zbrinjavanja napuštenih ili izgubljenih životinja Općina Pitomača obavlja pregledom izvješća o obavljenim uslugama koje pravne osobe dostavljaju Općini te izvješća o provedenom stručnom nadzoru Zavoda za javno zdravstvo Virovitičko-podravske županije. Dostavljena izvješća razmatra voditelj Odsjeka za prostorno uređenje i komunalne poslove i općinski načelnik.

Prema obrazloženju Općine Pitomača, radi održavanja komunalnog reda na području Općine Pitomača djelomično se provode mjere propisane Odlukom o komunalnom redu. Poslove provođenja nadzora komunalnog redarstva od siječnja 2019. do travnja 2020. obavljao je (i potpisivao obavijesti o počinjenom prekršaju) voditelj Odsjeka za prostorno uređenje i komunalne poslove iz razloga zauzetosti komunalnog redara na provedbi jednog projekta na području Općine Pitomača. U svrhu provođenja mjera mještanima koji nisu poštivali Odluku o komunalnom redu, izdavani su obvezni prekršajni nalozi i upućivane su im obavijesti o počinjenom prekršaju, dok druge mjere nisu poduzimane.

Općina Pitomača ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Pitomača te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Pitomača

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Pitomača ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da prema potrebi provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na sadržaj propisanih podataka u evidenciji komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za dio uslužnih komunalnih djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Pitomača **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Pitomača

Općina se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, koji se odnosi na Općinu Pitomača, te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. Također navodi, da će postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Sopje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Sopje utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravске županije. Površina Općine je 118,0 km², a obuhvaća 11 naselja s 2 320 stanovnika.

U tablici broj 50 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Sopje po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 50

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Sopje po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Sopje	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	1	1	0	0
2.	Javne zelene površine	Javni sportski i rekreacijski prostori	4	4	0	0
3.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	11	11	0	0
		Mrtvačnice	3	3	0	0
Ukupno			19	19	0	0

Općina Sopje je u evidenciji komunalne infrastrukture do kolovoza 2020. evidentirala 19 građevina komunalne infrastrukture koje se nalaze u vlasništvu Općine.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Sopje ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) u evidenciju su uneseni podaci za 19 građevina i uređaja. Od podataka propisanih odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, u evidenciju su uneseni podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja. Podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi uneseni su za dio evidentirane komunalne infrastrukture.

Uneseni podaci o nerazvrstanim cestama (osim jedne nerazvrstane ceste) ne sadrže podatke o njihovom nazivu (navedene su kao putevi) te nisu sistematizirani po nazivima nerazvrstanih cesta, nego po katastarskim česticama na kojima se nalaze, pa nije moguće utvrditi broj tako evidentiranih nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi na način da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Preporučuje se unesene podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture kako bi se uvidom u evidenciju mogao pratiti broj svih evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Prema podacima Općine Sopje, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave. Nerazvrstane ceste su u katastru i zemljišnim knjigama upisane kao javno dobro u općoj uporabi na temelju uvjerenja iz 2017. i 2018. da su se predmetne nekretnine na dan stupanja na snagu Zakona o cestama koristile za promet vozila i bile dostupne većem broju korisnika.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Sopje u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturu, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi na način da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Sopje, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka.

Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Sopje evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Općina je tijekom obavljanja revizije, u prosincu 2020., započela s usklađivanjem podataka u analitičkoj evidenciji i evidenciji komunalne infrastrukture, te su podaci u evidenciji komunalne infrastrukture i analitičkoj evidenciji dugotrajne imovine povezani putem identifikacijske oznake pojedine građevine i uređaja komunalne infrastrukture. Podaci o pojedinoj komunalnoj infrastrukturi, primjerice: javna rasvjeta, parkirališta, pješačke staze, dječja igrališta, most, nadstrešnice na stajalištima javnog prometa i dio mrtvačnica, sadržani u glavnoj knjizi nisu evidentirani u evidenciji komunalne infrastrukture.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Sopje je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture i druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste koje za većinu popisane komunalne infrastrukture sadrže pojedinačne podatke u naturalnim izrazima, dok podatke o novčanim izrazima ne sadrže. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljati popis imovine i obveza, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine kojeg su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Sopje je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima na području Općine Sopje kojom su, uz tri djelatnosti propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i druge dvije djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije i obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Sopje.

U tablici broj 51 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Sopje, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 51

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Sopje, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
3.	Održavanje javne rasvjete	
4.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	
5.	Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova	
6.	Zimska služba	

Odlukom o komunalnim djelatnostima obavljanje zimske službe predviđeno je ustupiti pravnim ili fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, iako spomenuta djelatnost Odlukom o komunalnim djelatnostima nije utvrđena. Zakonom o komunalnom gospodarstvu obavljanje zimske službe nije utvrđeno kao zasebna komunalna djelatnost nego je njeno obavljanje predviđeno unutar komunalne djelatnosti održavanja čistoće javnih površina. Pod održavanjem čistoće javnih površina podrazumijeva se čišćenje površina javne namjene, osim javnih cesta, koje obuhvaća ručno i strojno čišćenje i pranje javnih površina od otpada, snijega i leda, kao i postavljanje i čišćenje košarica za otpatke i uklanjanje otpada koje je nepoznata osoba odbacila na javnu površinu ili zemljište u vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnim djelatnostima komunalne djelatnosti na području Općine Sopje utvrditi u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Sopje je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja iskazani su odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programima građenja nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije, što nije u skladu s odredbama članaka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i procjenu pojedinih troškova po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava te izvore financiranja, a ne sadrže opseg (količinu) poslova održavanja zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su rashodi za izgradnju dječjeg vrtića, rekonstrukciju i sanaciju društvenih domova, rekonstrukciju i opremanje kulturnog centra, izgradnju nadstrešnica na sportskim objektima, energetska obnovu vatrogasnog doma, održavanje društvenih domova (oprema za domove), izradu prostornog plana i arhitektonskog snimka i izgradnju sustava vodoopskrbe, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2020. planirani su rashodi koji se odnose isključivo na rashode za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi na način da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, odnosno odvojeno prema izvoru financiranja, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Sopje nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja. Zaključke o prihvaćanju podnesenih izvješća je u travnju 2020. donijelo predstavničko tijelo Općine Sopje.

Općina Sopje je u siječnju 2019. donijela odluke o komunalnom doprinosu i komunalnoj naknadi i u studenome 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedna zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa u zoni, način obračuna, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa u zoni određena je u iznosu od 5,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje jedne zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 2,88 kn/m² nekretnine za koju se utvrđuje komunalna naknada u prvoj zoni.

Općina Sopje je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Sopje za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući i uklanjanje snijega i leda s tih površina, prikupljanje, odvoz i postupanje sa prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe i druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo.

U obavljanju nadzora komunalni redar, između ostalog, donosi rješenja o mjerama za održavanje komunalnog reda, predlaže izdavanje optužnog prijedloga i naplaćuje novčane kazne na mjestu počinjenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Sopje sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine organizirano je obavljanje jedanaest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području Općina Sopje organizira samostalno. Obavljanje dimnjačarskih povjerenje je na temelju ugovora o koncesiji, a obavljanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, zimskog održavanja nerazvrstanih cesta, poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i veterinarsko-higijeničarskih poslova povjerenje je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje javne rasvjete povjerenje je pravnoj osobi na temelju narudžbenice. Obavljanje poslova održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja te čistoće javnih površina tijekom 2019. i 2020., nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu jer su ih obavljali zaposlenici Jedinog jedinog upravnog odjela (komunalni djelatnici). Navedeno nije u skladu s odredbom članka 33. stavak 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojim je propisano da komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više lokalnih jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Navedene poslove održavanja obavljale su i osobe zaposlene na programu javnih radova.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljati komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja te čistoće javnih površina u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova nije donio opće uvjete isporuke komunalne usluge. Cjenik obavljanja komunalne usluge donesen je uz suglasnost Općine Sopje koja je isporučitelju dana prihvaćanjem ponude u postupku povjeravanja obavljanja navedene komunalne djelatnosti i objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Sopje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Sopje je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošila 7.247.035,00 kn, od čega se 1.278.916,00 kn odnosi na rashode za izgradnju dječjeg vrtića, 550.947,00 kn za energetske obnovu vatrogasnog doma, 383.015,00 kn za rekonstrukciju i sanaciju društvenih domova, 114.589,00 kn za izgradnju nadstrešnica na sportskim objektima, 95.750,00 kn za izradu prostorno-planske dokumentacije, 57.915,00 kn za održavanje društvenih domova i kapelice (oprema za domove i zvono) i 50.000,00 kn za rekonstrukciju i opremanje kulturnog centra, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje ni održavanje komunalne infrastrukture. Stoga, rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 4.715.903,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajniji prihodi od pomoći i opći prihodi i primici. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Općina Sopje je prihode od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u 2019. ostvarila u iznosu od 230.117,00 kn, što čini 4,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Prihodi od pomoći korišteni su za financiranje programa građenja komunalne infrastrukture u iznosu od 2.390.268,00 kn, a opći prihodi i primici za financiranje programa građenja komunalne infrastrukture u iznosu od 1.452.987,00 kn.

U tablici broj 52 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Sopje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 52

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Sopje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Gradnja kuće oproštaja u Grabiću	650.733,00	650.662,00	100,0
2.	Rekonstrukcija nerazvrstane ceste „Sopje Drava“	1.540.268,00	1.540.268,00	100,0
3.	Izgradnja dječjeg vrtića u Sopju	2.511.777,00	1.278.916,00	50,9
4.	Izgradnja pješačke staze u naselju Sopje, ulica J. Kozarca	6.250,00	6.250,00	100,0
5.	Rekonstrukcija doma u Josipovu	86.069,00	86.069,00	100,0
6.	Postavljanje autobusnog stajališta u Španatu	53.187,00	53.187,00	100,0
7.	Izgradnja pješačke staze do groblja u Vaškoj	79.820,00	79.820,00	100,0
8.	Izgradnja pješačke staze u naselju Gornje Predrijevo	58.642,00	58.642,00	100,0
9.	Izgradnja odvodnog kanala	8.749,00	8.749,00	100,0
10.	Uređenje platoa ispred doma u Kapincima, troškovnik	4.750,00	4.750,00	100,0
11.	Sanacija prilazne ceste prema groblju u Sopju	211.875,00	202.731,00	95,7
12.	Izgradnja nadstrešnice na sportskom objektu u Grabiću	34.551,00	34.551,00	100,0
13.	Izgradnja nadstrešnice na sportskom objektu u Sopju	71.625,00	80.039,00	111,7
14.	Energetska obnova vatrogasnog doma u Sopju	764.796,00	550.947,00	72,0
15.	Uređenje platoa na mjesnom groblju Vaška	62.125,00	61.164,00	98,5
16.	Izgradnja pješačke staze u ulici V. Nazora – neparna strana	442.000,00	441.702,00	99,9
17.	Održavanje nerazvrstane ceste do groblja u Vaškoj	152.500,00	151.428,00	99,3
18.	Sanacija postojeće građevine – Dom u Gornjem Predrijevu	181.603,00	181.603,00	100,0
19.	Uređenje sportsko rekreacijskog centra Sopje	139.068,00	139.068,00	100,0
20.	Sanacija društvenog doma u Španatu	110.593,00	110.593,00	100,0
21.	Rekonstrukcija centra i uređenje okoliša u Vaškoj (projektna dokumentacija)	24.750,00	24.750,00	100,0
22.	Održavanje postojeće građevine – Kapinci nerazvrstana cesta	586.338,00	214.976,00	36,7
23.	Rekonstrukcija i opremanje kulturnog centra u Sopju (projekt)	50.000,00	50.000,00	100,0
	Ukupno	7.832.069,00	6.010.865,00	76,7

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvaren je za 1.821.204,00 kn ili 23,3 % manje od plana. Najznačajnije odstupanje odnosi se na ostvarenje rashoda za izgradnju dječjeg vrtića, energetska obnovu vatrogasnog doma u Sopju i održavanje postojeće građevine – Kapinci nerazvrstana cesta. Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 53 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Sopje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 53

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Sopje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javne rasvjete	155.000,00	144.014,00	92,9
2.	Održavanje komunalne infrastrukture	95.765,00	102.720,00	107,3
3.	Održavanje čistoće javnih površina	169.090,00	154.236,00	91,2
4.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	200.000,00	142.992,00	71,5
5.	Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova	140.000,00	138.250,00	98,8
6.	Nabava opreme za održavanje komunalne infrastrukture	7.650,00	0,00	0,0
7.	Održavanje nerazvrstanih cesta	460.000,00	450.998,00	98,0
8.	Prostorno planska dokumentacija	97.750,00	95.750,00	98,0
9.	Izgradnja sustava vodoopskrbe	5.000,00	0,00	0,0
10.	Horizontalna signalizacija	3.978,00	0,00	0,0
11.	Održavanje groblja i mrtvačnica	9.125,00	7.211,00	79,0
	Ukupno	1.343.358,00	1.236.171,00	92,0

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvaren je za 107.187,00 kn ili 8,0 % manje od plana. Najznačajnije odstupanje odnosi se na ostvarenje rashoda za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, održavanje čistoće javnih površina i održavanje javne rasvjete. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Rashodi za nabavu opreme za održavanje komunalne infrastrukture planirani su zasebno, a u izvješću o izvršenju programa su navedeni u okviru rashoda za održavanje komunalne infrastrukture. Rashodi za održavanje horizontalne signalizacije koji su planirani u iznosu od 3.978,00 kn, nisu ostvareni.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2019. ne sadrže podatke o planiranim rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture i detaljnim izvorima njihovog financiranja. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. sadrži skupne podatke o ostvarenim rashodima za održavanje odnosno djelatnostima, ali ne i po vrstama poslova unutar pojedine djelatnosti. Zbog navedenog nije osigurana kontrola izvršenja programa u odnosu na planirano.

Državni ured za reviziju preporučuje, radi kontrole izvršenja programa gradnje i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture, sastavljanje izvještaja o izvršenju programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture na način da sadrže pregled planiranih i ostvarenih rashoda prema vrstama poslova građenja i održavanja i detaljnim izvorima njihovog financiranja.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Sopje ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o potrebama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Sopje organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture na način da se u skladu s zaključenim ugovorima o održavanju nadzire izvršenje ugovorenih obveza pravnih i fizičkih osoba kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Prema obrazloženju Općine Sopje, nadzor nad poslovima održavanja nerazvrstanih cesta obavlja komunalni redar ovjerom građevinske knjige i dnevnika, a nadzor nad obavljenim poslovima održavanja javne rasvjete obavlja općinski načelnik ovjerom zapisnika o izvedenim radovima. Osim toga, nadzor nad izvršenjem poslova komunalnih djelatnosti obavljanja poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarskih poslova i dimnjačarskih poslova obavlja općinski načelnik i Općinsko vijeće pregledom izvješća o obavljenim uslugama koje pravne osobe dostavljaju Općini i o čemu se donosi zaključak o prihvaćanju izvješća, te putem izvješća o provedenom stručnom nadzoru nad obavljanjem poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije koji provodi Zavod za javno zdravstvo Virovitičko-podravске županije.

Radi održavanja komunalnog reda na području Općine Sopje provode se mjere propisane Odlukom o komunalnom redu. O aktivnostima koje su tijekom 2019. provedene u svrhu održavanja komunalnog reda na području Općine Sopje komunalni redar je u veljači 2020. sastavio izvješće. Prema izvješću mještani su u slučajevima kršenja komunalnog reda upozoravani usmenim i pismenim putem. Pisana upozorenja mještanima su upućivana u slučajevima kada su mještani koristili javne površine na način koji nije predviđen odlukom o komunalnom redu te kod korištenja prostora javnih površina i neodržavanja privatnih posjeda. Tijekom 2019. za prekršaje protiv komunalnog reda nisu izdavani optužni prijedlozi niti naplaćivane novčane kazne na mjestu počinjenja prekršaja. Općina Sopje ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana.

Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Sopje te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Sopje

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Sopje ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da je cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine donesen uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na sadržaj propisanih podataka u evidenciji komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, sistematiziranje unesenih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Sopje **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Sopje

Općina se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, koji se odnosi na Općinu Sopje, te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. Također navodi, da će postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Suhopolje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Suhopolje utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravске županije. Površina Općine je 166,70 km², a obuhvaća 22 naselja s 6 683 stanovnika.

U tablici broj 54 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Suhopolje po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 54

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Suhopolje po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Suhopolje	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	10	10	0	0
2.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	1	1	0	0
3.	Javne zelene površine	Parkovi	2	0	2	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	2	0	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	11	10	1	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prijevoza	8	0	7	1
		Javni satovi	1	0	0	1
		Spomenici i skulpture	6	2	4	0
5.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	20	20	0	0
		Mrtvačnice	5	4	1	0
6.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Ugibaldište autobusa	3	0	3	0
Ukupno			69	49	18	2

Općina Suhopolje je u evidenciji komunalne infrastrukture do kolovoza 2020. evidentirala 69 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 49 ili 71,0 % u vlasništvu Općine, 18 ili 26,1 % u javnom vlasništvu, a dvije ili 2,9 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Suhopolje ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, međutim evidencija nije potpuna. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) u evidenciju su uneseni podaci za 69 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju su uneseni podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Uneseni podaci o nerazvrstanim cestama (osim deset nerazvrstanih cesta) ne sadrže podatke o njihovu nazivu (navedene su kao putevi) te nisu sistematizirani po nazivima nerazvrstanih cesta, nego po katastarskim česticama na kojima se nalaze, pa nije moguće utvrditi broj tako evidentiranih nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi na način da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Preporučuje se unesene podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture kako bi se uvidom u evidenciju mogao pratiti broj svih evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Prema podacima Općine Suhopolje, zemljišnoknjižno stanje komunalne infrastrukture kojom upravlja Općina Suhopolje, je uređeno te nema potrebe za izradom geodetskih elaborata izvedenog stanja, a komunalna infrastruktura javnim dobrom u općoj uporabi proglašena je na temelju Odluke o komunalnim djelatnostima. U svrhu provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige, Općina Suhopolje u pripremi je podnesak nadležnom sudu o dostavi Odluke o komunalnim djelatnostima na području Općine Suhopolje, međutim navedeno do vremena obavljanja revizije nije učinjeno.

Državni ured za reviziju preporučuje i dalje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Suhopolje u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi na način da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Suhopolje, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Suhopolje evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Podaci o pojedinoj komunalnoj infrastrukturi, primjerice: javna rasvjeta, dio groblja, nogostupi, dio parkirališta i mostovi, sadržani u glavnoj knjizi nisu evidentirani u evidenciji komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Suhopolje je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste koje za popisanu komunalnu infrastrukturu sadrže pojedinačne podatke u naturalnim izrazima, dok podatke o novčanim izrazima (osim za nerazvrstane ceste), ne sadrže. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljati popis imovine i obveza, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine kojeg su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Suhopolje je u ožujku 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima na području Općine Suhopolje i u ožujku i srpnju 2020. izmjene i dopune Odluke kojima su, uz deset djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i druge četiri djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova, održavanje dekorativne rasvjete i prigodna ukrašavanja općine i obavljanje poslova zimske službe. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Suhopolje.

U tablici broj 55 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Suhopolje, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 55

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti
u Općini Suhopolje, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Suhopolje i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje čistoće javnih površina	
5.	Održavanje groblja	
6.	Usluge ukopa pokojnika	
7.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
8.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
9.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	
10.	Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova	
11.	Održavanje dekorativne rasvjete i prigodna ukrašavanja općine	
12.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
13.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
14.	Obavljanje poslova zimske službe	

Odlukom o komunalnim djelatnostima kao zasebna komunalna djelatnost od lokalnog značaja utvrđeno je obavljanje poslova zimske službe čije je obavljanje Zakonom o komunalnom gospodarstvu predviđeno i Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđeno u okviru komunalne djelatnosti održavanja čistoće javnih površina. Pod održavanjem čistoće javnih površina podrazumijeva se čišćenje površina javne namjene, osim javnih cesta, koje obuhvaća ručno i strojno čišćenje i pranje javnih površina od otpada, snijega i leda, kao i postavljanje i čišćenje košarica za otpatke i uklanjanje otpada koje je nepoznata osoba odbacila na javnu površinu ili zemljište u vlasništvu jedinice lokalne samouprave. Organizacijski oblik obavljanja poslova zimske službe nije utvrđen, a održavanje čistoće javnih površina povjereno je trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina Suhopolje.

Državni ured za reviziju preporučuje u odluci o komunalnim djelatnostima uskladiti odredbe kojima će se urediti obavljanje poslova zimske službe i način njenog obavljanja, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Suhopolje je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu (osim za dio građenja nerazvrstanih cesta koji se odnosi na modernizaciju cesta, nogostupa i staza na grobljima) i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. sadrži opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2020. ne sadrži opseg (količinu) poslova održavanja zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. planirani su rashodi za izgradnju kanalizacijskog sustava, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi na način da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, odnosno odvojeno prema izvoru financiranja te opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova. Preporučuje u programu građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Suhopolje nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, međutim izvješća nisu podnesena istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna za 2019. kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture (osim za dio građenja nerazvrstanih cesta koji se odnosi na modernizaciju cesta, nogostupa i staza na grobljima) odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja podnositi istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Suhopolje je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i u prosincu 2018. odluke o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa u pojedinoj zoni, način obračuna, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 5,00 do 11,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 4,00 do 8,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 3,00 do 5,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 2,00 do 4,00 kn/m³, a za petu zonu u iznosu od 1,00 do 3,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,8 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi, između ostalog, određena su područja pet zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, način utvrđivanja i naplate komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,96 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Suhopolje je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Suhopolje za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javni parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, paljenje vatre, držanje životinja, prikupljanje, odvoz i postupanje sa prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda s površina javne namjene, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta. Mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe i druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redar, između ostalog, donosi rješenja o mjerama za održavanje komunalnog reda, predlaže izdavanje optužnog prijedloga i naplaćuje novčane kazne na mjestu počinjenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Suhopolje sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine organizirano je obavljanje jedanaest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području Općina Suhopolje organizira samostalno. Obavljanje šest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, čistoće javnih površina, groblja i ukop pokojnika povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač, a obavljanje dimnjačarskih poslova povjereno je na temelju ugovora o koncesiji. Održavanje javne rasvjete, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarskih poslova i zimske službe povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj uslužne komunalne djelatnosti ukopa pokojnika koji je uslugu obavljao do listopada 2020. i isporučitelj komunalne dimnjačarskih poslova donijeli su opće uvjete isporuke uz suglasnost Općinskog vijeća, a na cjenike komunalnih usluga suglasnost je dana prihvaćanjem ponuda u postupku povjeravanja obavljanja navedenih komunalnih djelatnosti odabranim isporučiteljima. Opći uvjeti i cjenici su objavljeni u službenom glasilu Općine Suhopolje i na njezinim mrežnim stranicama dok na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga nisu objavljeni, jer isporučitelji komunalnih usluga nemaju mrežne stranice. U listopadu 2020. uslužna komunalna djelatnost ukopa pokojnika povjerena je trgovačkom društvu u vlasništvu Općine Suhopolje koje nije donijelo opće uvjete isporuke komunalne usluge, a cjenik obavljanja usluga ukopa pokojnika nije javno objavljen.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Suhopolje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Suhopolje je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošila 4.244.832,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajniji prihodi od zakupa i koncesije zemljišta, poreza i pomoći. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Općina Suhopolje je prihode od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u 2019. ostvarila u iznosu od 1.856.642,00 kn, što čini 43,7 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Prihodi od zakupa i koncesije zemljišta korišteni su za financiranje programa građenja i održavanje komunalne infrastrukture u iznosu od 1.550.757,00 kn, prihodi od poreza za financiranje programa građenja i održavanje komunalne infrastrukture u iznosu od 979.849,00 kn, a prihodi od pomoći za financiranje programa građenja komunalne infrastrukture u iznosu od 317.483,00 kn.

U tablici broj 56 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Suhopolje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 56

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Suhopolje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javne površine	13.000,00	11.689,00	89,9
2.	Javna rasvjeta	90.000,00	42.401,00	47,1
3.	Vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda	360.000,00	0,00	0,0
4.	Groblja i mrtvačnice	48.000,00	27.625,00	57,6
5.	Nerazvrstane ceste	3.888.476,00	1.957.090,00	50,3
	Ukupno	4.399.476,00	2.038.805,00	46,3

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvaren je za 2.360.671,00 kn ili 53,7 % manje od plana. Najznačajnije odstupanje odnosi se na ostvarenje rashoda za građenje javne rasvjete, nerazvrstanih cesta i groblja i mrtvačnica. Rashodi za vodoopskrbu i odvodnju otpadnih voda koji su planirani u iznosu od 360.000,00 kn, nisu ostvareni. U izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture navedeno je da se dio rashoda za građenje nije realizirao jer prihodi namijenjeni za financiranje programa građenja komunalne infrastrukture nisu ostvareni u planiranom iznosu.

U tablici broj 57 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Suhopolje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 57

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Suhopolje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javnih zelenih površina	119.110,00	109.864,00	92,2
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	615.000,00	633.784,00	103,1
3.	Zimska služba	150.000,00	71.681,00	47,8
4.	Održavanje groblja	418.000,00	404.717,00	96,8
5.	Održavanje javne rasvjete	710.324,00	720.285,00	101,4
6.	Deratizacija i dezinfekcija	200.000,00	190.596,00	95,3
7.	Zbrinjavanje nezbrinutih životinja	85.000,00	75.100,00	88,4
	Ukupno	2.297.434,00	2.206.027,00	96,0

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u 2019. ostvareni su 91.407,00 kn ili 4,0 % manje od plana, pri čemu se najznačajnija odstupanja odnose na rashode za zimsku službu i zbrinjavanje nezbrinutih životinja, a više od planiranih ostvareni su rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture također je navedeno da su prihodi koji su bili namijenjeni financiranju rashoda za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni u manjem iznosu te su za navedeni iznos ostvareni i rashodi.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Suhopolje ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o potrebama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Prema obrazloženju Općine Suhopolje nadzor nad izvođenjem radova i usluga na održavanju komunalne infrastrukture koji su povjereni pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o koncesiji i ugovora o povjeravanju poslova na temelju pisanog ugovora obavlja referent – komunalni redar ovjerom radnih naloga kojom potvrđuje da su radovi na održavanju komunalne infrastrukture obavljani. Osim toga, nadzor nad izvršenjem poslova komunalnih djelatnosti obavljanja poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i veterinarsko-higijeničarskih poslova Općina Suhopolje obavlja pregledom izvješća o obavljenim uslugama koje pravne osobe dostavljaju Općini te izvješća o provedenom stručnom nadzoru Zavoda za javno zdravstvo Virovitičko-podravske županije.

Radi održavanja komunalnog reda na području Općine Suhopolje provode se mjere propisane Odlukom o komunalnom redu, na način da su se mještani koji nisu poštivali spomenutu Odluku opominjali usmeno odnosno telefonom te su im upućivane pisane opomene i izdavana rješenja u svrhu otklanjanja nedostataka utvrđenih nadzorom. Općina Suhopolje ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Suhopolje te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Suhopolje

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Suhopolje ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na sistematiziranje unesenih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na utvrđivanje organizacijskih oblika obavljanja komunalnih djelatnosti, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge i javno objavljivanje cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Suhopolje **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Suhopolje

Općina se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, koji se odnosi na Općinu Suhopolje, te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Špišić Bukovica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Špišić Bukovica utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravске županije. Površina Općine je 108,0 km², a obuhvaća sedam naselja s 4 221 stanovnika.

U tablici broj 58 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Špišić Bukovica po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 58

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Špišić Bukovica po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Špišić Bukovica	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	35	35	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Pješačke staze	5	2	3	0
3.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	9	6	3	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	4	4	0	0
		Parkovi	1	1	0	0
4.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	1	0	1	0
5.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	5	5	0	0
		Mrtvačnice	5	5	0	0
Ukupno			65	58	7	0

Općina Špišić Bukovica je u evidenciji komunalne infrastrukture do kolovoza 2020. evidentirala 65 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 58 ili 89,2 % u vlasništvu Općine, a sedam ili 10,8 % u javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Špišić Bukovica ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, međutim evidencija nije potpuna. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) u evidenciju su uneseni podaci za 65 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. Od podataka propisanih odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, u evidenciju su uneseni podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja. Evidencija ne sadrži podatke o zemljišnoknjižnoj čestici te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi (osim za javnu rasvjetu).

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi na način da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Špišić Bukovica, Općina tijekom 2019. i 2020. nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi te ih nije dostavljala nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige. Također, nije pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljala nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi, radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige te njeno evidentiranje u katastru.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Špišić Bukovica u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi na način da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Špišić Bukovica, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Špišić Bukovica evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Podaci o pojedinoj komunalnoj infrastrukturi, primjerice: dio javne rasvjete i autobusna stajališta, sadržani u glavnoj knjizi nisu evidentirani u evidenciji komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Špišić Bukovica je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste. Popisne liste su sastavljene na način da sadrže pojedinačne podatke o imovini u naturalnim izrazima, a ne sadrže podatke o imovini u novčanim izrazima odnosno nisu navedene pojedinačne vrijednosti imovine. Odluku o prihvaćanju rezultata godišnjeg popisa imovine i obveza donio je općinski načelnik u veljači 2020.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljati popis imovine i obveza, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine kojeg su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Špišić Bukovica je u ožujku 2014. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima na području Općine te u rujnu i listopadu 2015. dopune navedene Odluke. Novu Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije i obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova, donijela je u lipnju 2020. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Špišić Bukovica.

U tablici broj 59 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Špišić Bukovica, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 59

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Špišić Bukovica, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
2.	Održavanje javne rasvjete	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	Djelatnici Općine Špišić Bukovica i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
4.	Održavanje groblja i krematorija na groblju	
5.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
6.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila	
7.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
8.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
9.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
10.	Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova	
11.	Usluga ukopa pokojnika	
12.	Održavanje čistoće javnih površina	-
13.	Zimsko održavanje cesta i čišćenje snijega s cesta u nadležnosti Općine	-

Odlukom o komunalnim djelatnostima određene su komunalne djelatnosti zimskog održavanja cesta i čišćenje snijega s cesta u nadležnosti Općine i održavanje čistoće javnih površina, ali nije određen organizacijski oblik njihovih obavljanja. Odlukom je također utvrđeno da Općina sama organizira izvršavanje obavljanja komunalnih djelatnosti održavanja javnih zelenih površina i održavanja groblja na način da ih obavljaju djelatnici Općine Špišić Bukovica zaduženi za komunalne poslove, što nije u skladu s odredbama članka 33. stavak 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojim je propisano da komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više lokalnih jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Istodobno je Odlukom utvrđeno da se spomenute komunalne djelatnosti mogu obavljati i na temelju pisanog ugovora.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti i organizacijski oblik obavljanja komunalnih djelatnosti održavanja čistoće javnih površina i zimskog održavanja cesta i čišćenje snijega s cesta u nadležnosti Općine te uskladiti odredbe kojima će se urediti obavljanje komunalnih djelatnosti i način njihova obavljanja, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Špišić Bukovica je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja, koji nisu iskazani odvojeno za svaku građevinu, odnosno odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj se troškovi građenja u programu građenja komunalne infrastrukture iskazuju odvojeno za svaku građevinu i ukupno te se iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Također, nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije, što nije u skladu s odredbama članaka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, a ne sadrže opseg poslova održavanja te za pojedine djelatnosti izvore financiranja, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. planirani su rashodi za kapitalnu pomoć trgovačkom društvu za sufinanciranje sustava odvodnje, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje, a u programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta (poljskih putova), što nije građenje nego održavanje komunalne infrastrukture. Programima održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. nije planirano održavanje nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, odnosno odvojeno prema izvoru financiranja, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova građenja i održavanja. Preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Špišić Bukovica nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja, koji nisu iskazani po pojedinim građevinama, odnosno održavanja komunalne infrastrukture po djelatnostima, ali ne sadrže podatke o izvorima financiranja građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. usvojilo je predstavničko tijelo Općine Špišić Bukovica u lipnju 2020.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati troškove građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture odnosno djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja, u odnosu na planirane iznose iz programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture.

Općina Špišić Bukovica je u siječnju 2019. donijela odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi i u prosincu 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa u zoni, način obračuna, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 3,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 2,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 1,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Za objekte izvan građevinske zone, produktovode i kabelsku kanalizaciju jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za sve tri zone u iznosu od 2,00 kn/m³, a za prenamjenu stambenog prostora u poslovni prostor u iznosu od 1,00 kn/m³. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 5,64 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Špišić Bukovica je u svibnju 2015. donijela Odluku o komunalnom redu je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, paljenje vatre, skupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, držanje životinja, mjere za provođenje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo.

U obavljanju nadzora komunalni redar, između ostalog, donosi rješenja o mjerama za održavanje komunalnog reda, pokreće prekršajni postupak, izdaje obvezne prekršajne naloge i izriče novčane kazne te naplaćuje novčane kazne na licu mjesta počinjenja prekršaja. Odluka o komunalnom redu donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018., a prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu Odluku o komunalnom redu u roku od godine dana od stupanja Zakona na snagu, što Općina Špišić Bukovica nije učinila. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Špišić Bukovica ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže Odluku o komunalnom redu uskladiti s odredbama važećeg Zakona o komunalnom gospodarstvu te odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine organizirano je obavljanje 16 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području Općina Špišić Bukovica organizira samostalno. Obavljanje tri komunalne djelatnosti koje se odnose na opskrbu pitkom vodom, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda i sakupljanje, odvoz i zbrinjavanje komunalnog otpada povjerila je trgovačkim društvima čiji je suosnivač. Obavljanje dimnjačarskih poslova povjereno je na temelju ugovora o koncesiji, a obavljanje poslova održavanja javne rasvjete, nerazvrstanih cesta, groblja, zimskog održavanja cesta i čišćenja snijega s cesta u nadležnosti Općine, ukopa pokojnika, dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te veterinarsko-higijeničarskih poslova povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje poslova održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila, javnih zelenih površina, građevina javne odvodnje oborinskih voda, građevina, uređaja i predmeta javne namjene i čistoće javnih površina tijekom 2020., nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu jer ih je obavljao komunalni radnik Općine Špišić Bukovica odnosno odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima kojom je utvrđeno da će se spomenute komunalne djelatnosti (osim održavanja čistoće javnih površina za koju nije utvrđen organizacijski oblik) povjeriti na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 33. stavak 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojim je propisano da komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više lokalnih jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Spomenute poslove tijekom 2019. i 2020. obavljale su i osobe zaposlene na programu javnih radova.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljati komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila, javnih zelenih površina, građevina javne odvodnje oborinskih voda, građevina, uređaja i predmeta javne namjene i čistoće javnih površina u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji komunalnih usluga kojima je povjereno obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova i ukopa pokojnika nisu donijeli opće uvjete isporuke spomenutih komunalnih usluga. Cjenik za obavljanje dimnjačarskih poslova donesen je uz suglasnost Općine Špišić Bukovica, a cjenik obavljanja poslova ukopa pokojnika donesen je uz suglasnost Općine Špišić Bukovica koja je pravnoj osobi dana prihvaćanjem ponude u postupku povjeravanja obavljanja navedene komunalne djelatnosti odabranom isporučitelju. Cjenik za obavljanje dimnjačarskih poslova nije objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a isporučitelj kojem je povjereno obavljanje poslova ukopa pokojnika nema mrežne stranice.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Špišić Bukovica, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Špišić Bukovica je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošila 6.297.364,00 kn, od čega se 716.960,00 kn odnosi na gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, a 500.000,00 kn na kapitalnu pomoć trgovačkom društvu za sufinanciranje sustava odvodnje, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture. Stoga, rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 5.080.404,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Općina Špišić Bukovica je prihode od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u 2019. ostvarila u iznosu od 607.854,00 kn, što čini 12,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 60 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Špišić Bukovica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 60

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Špišić Bukovica za 2019.
u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Sufinanciranje sustava odvodnje	500.000,00	500.000,00	100,0
2.	Rekonstrukcija nerazvrstanih cesta	1.500.000,00	1.451.853,00	96,8
3.	Rekonstrukcija Nazorove ulice u Špišić Bukovici	900.000,00	0,00	0,0
4.	Poučna staza „Zidine“	20.000,00	18.750,00	93,8
5.	Rekonstrukcija šumskih putova na području Općine Špišić Bukovica	250.000,00	248.790,00	99,5
6.	Nerazvrstane ceste (poljski putovi)	400.000,00	399.686,00	99,9
7.	Javna rasvjeta	950.000,00	935.879,00	98,5
8.	Izgradnja reciklažnog dvorišta	1.800.000,00	716.960,00	39,8
9.	Uređenje okoliša oko društvenih domova	650.000,00	377.687,00	58,1
	Ukupno	6.970.000,00	4.649.605,00	66,7

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvaren je za 2.320.395,00 kn ili 33,3 % manje od plana, pri čemu se najznačajnija odstupanja odnose na ostvarenje rashoda za izgradnju reciklažnog dvorišta i uređenje okoliša oko društvenih domova, dok rashodi za rekonstrukciju Nazorove ulice u Špišić Bukovici nisu ostvareni. Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Spomenutim izvješćem nisu obuhvaćeni rashodi za izgradnju dječjih igrališta u iznosu od 1.210.939,00 kn, a obuhvaćeni su rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu od 399.686,00 kn, koji su trebali biti obuhvaćeni izvješćem o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019.

U tablici broj 61 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Špišić Bukovica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 61

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Špišić Bukovica za 2019.
u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javne rasvjete	200.000,00	196.835,00	98,4
2.	Održavanje javnih površina	260.000,00	234.585,00	90,2
3.	Uređenje prostora (dječjeg igrališta)	1.220.000,00	1.210.939,00	99,3
4.	Održavanje nerazvrstanih cesta (zimsko čišćenje snijega)	35.000,00	5.400,00	15,4
	Ukupno	1.715.000,00	1.647.759,00	96,1

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvaren je za 67.241,00 kn ili 3,9 % manje od plana, pri čemu se najznačajnija odstupanja odnose na ostvarenje rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta (zimsko čišćenje snijega) i održavanje javnih površina. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana. Spomenutim izvješćem nisu obuhvaćeni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta (poljskih putova) u iznosu od 399.686,00 kn, a obuhvaćeni su rashodi za izgradnju dječjih igrališta u iznosu od 1.210.939,00 kn koji su trebali biti obuhvaćeni izvješćem o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture za 2019.

Izvešće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži opseg poslova održavanja ni izvore financiranja te nije osigurana kontrola izvršenja programa iz pojedinih izvora u odnosu na planirano.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture planirati i izvješćima o izvršenju navedenih programa iskazivati rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture. Radi kontrole izvršenja programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture, preporučuje sastavljanje izvještaja o izvršenju programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture na način da sadrže opis i opseg poslova građenja i održavanja te pregled planiranih i ostvarenih rashoda prema vrstama poslova građenja i održavanja i detaljnim izvorima njihovog financiranja.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Špišić Bukovica ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o potrebama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Prema obrazloženju Općine Špišić Bukovica, nadzor nad obavljanjem poslova povjerenih trgovačkim društvima u suvlasništvu Općine obavlja općinski načelnik prisustvovanjem sjednicama upravnog odbora trgovačkih društava. Kontrola obavljanja dimnjačarske službe i održavanja javne rasvjete obavlja se u slučajevima kada su zaprimljene primjedbe mještana na obavljene usluge obavljene usluge i održavanja, ali o tako provedenom nadzoru Općina nema pisanu dokumentaciju. Kontrola nad obavljanjem poslova održavanja komunalne infrastrukture koje obavlja komunalni radnik i osobe zaposlene na programu javnih radova (održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila, javnih zelenih površina, građevina javne odvodnje oborinskih voda, građevina, uređaja i predmeta javne namjene i čistoće javnih površina) se posebno ne provodi, ne vodi se evidencija o obavljenim radovima odnosno nema dokumentacije iz koje bi bilo vidljivo da je nadzor obavljen. Osim toga, nadzor nad izvršenjem poslova komunalnih djelatnosti obavljanja poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i higijeničarskih poslova Općina Špišić Bukovica obavlja pregledom izvješća o obavljenim uslugama koje pravne osobe dostavljaju Općini te izvješća o provedenom stručnom nadzoru Zavoda za javno zdravstvo Virovitičko-podravske županije.

Radi održavanja komunalnog reda na području Općine Špišić Bukovica provode se mjere propisane Odlukom o komunalnom redu na način da su se mještani koji nisu poštivali spomenutu Odluku opominjali usmeno, upućivane su im pisane opomene te pisane naredbe za uklanjanje nedostataka utvrđenih nadzorom. Općina Špišić Bukovica ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Špišić Bukovica te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Špišić Bukovica

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Špišić Bukovica ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na sadržaj propisanih podataka u evidenciji komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na utvrđivanje organizacijskih oblika obavljanja komunalnih djelatnosti, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Špišić Bukovica **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Špišić Bukovica

Općina se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, koji se odnosi na Općinu Špišić Bukovica, te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. Također navodi, da će postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Voćin

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Voćin utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravске županije. Površina Općine je 296,0 km², a obuhvaća 21 naselje s 2 382 stanovnika.

U tablici broj 62 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Voćin po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 62

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Voćin po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Voćin	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	335	309	26	0	0
2.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	1	1	0	0	0
3.	Javne zelene površine	Parkovi	1	1	0	0	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	3	3	0	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici i skulpture	2	1	1	0	0
		Druge građevine javne namjene	21	4	12	0	5
5.	Javna rasvjeta	Trafostanica	1	0	0	1	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Mrtvačnice	4	2	2	0	0
Ukupno			368	321	41	1	5

Općina Voćin je u evidenciji komunalne infrastrukture do kolovoza 2020. evidentirala 368 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 321 ili 87,2 % građevina u vlasništvu Općine, 41 ili 11,1 % u javnom vlasništvu, a jedna građevina ili 0,3 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom. Za pet ili 1,4 % građevina komunalne infrastrukture podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Voćin ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) u evidenciju su uneseni podaci za 368 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. Od podataka propisanih odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, u evidenciju su uneseni podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom i osobi koja njome upravlja (osim za javnu rasvjetu). Podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi u evidenciju nisu uneseni. Osim građevina komunalne infrastrukture iz tablice broj 62, evidentirano je i postojanje javne rasvjete, ali nema podataka o vrsti i broju građevina i uređaja javne rasvjete te groblja koja su evidentirana po katastarskim česticama na kojima se nalaze, te nije moguće utvrditi broj evidentiranih groblja. Jedna trafostanica i jedan park evidentirani su u okviru građevina i uređaja javne namjene iako se radi o uređaju javne rasvjete i javnoj zelenoj površini.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi na način da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, uključujući i objekte i uređaje javne rasvjete i groblja, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Preporučuje se unesene podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture kako bi se uvidom u evidenciju mogao pratiti broj svih evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Prema podacima Općine Voćin, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Voćin u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi na način da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Voćin, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Voćin evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Podaci o pojedinoj komunalnoj infrastrukturi, primjerice: mostovi, pješačke staze, dječje igralište, šetnica i trg, sadržani u glavnoj knjizi nisu evidentirani u evidenciji komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Voćin je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine kojeg su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Voćin je u lipnju 2016. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima i načinu njihovog obavljanja na području Općine Voćin, Odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova na području Općine Voćin i izmjenu Odluke o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju koncesije na području Općine Voćin kojima su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine. Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Voćin.

U tablici broj 63 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Voćin, prema Odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 63

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti
u Općini Voćin, prema Odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	
1.	Održavanje čistoće	Trgovačka društva čiji je su/osnivač Općina Voćin
2.	Održavanje javnih površina	
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
4.	Održavanje groblja	
5.	Opskrba pitkom vodom	
6.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	
7.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
8.	Sakupljanje i odvoz komunalnog otpada	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
9.	Održavanje javne rasvjete	
10.	Prigodno ukrašavanje naselja	
11.	Sistemska preventivna deratizacija	
12.	Djelatnost skloništa za životinje	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018. Tako je Odlukom o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost održavanja javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, koje su važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. U okviru komunalne djelatnosti održavanja groblja predviđena je i djelatnost pružanja usluga ukopa pokojnika, koja je odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu također propisana kao zasebna uslužna komunalna djelatnost. Odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalne djelatnosti određene su djelatnosti opskrbe pitkom vodom i skupljanja i odvoza komunalnog otpada, koje važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu propisane kao komunalne djelatnosti. Skupljanje i odvoz komunalnog otpada predviđeno je obavljati povjerenjem pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji iako odredbama članka 44. Zakona o komunalnom gospodarstvu spomenuta komunalna djelatnost nije utvrđena kao komunalna djelatnost koja se može ustupiti na temelju ugovora o koncesiji.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti novu odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Voćin i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama važećeg Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Voćin je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja, odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja iskazani su odvojeno za svaku građevinu i ukupno, ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj se troškovi građenja u programu građenja komunalne infrastrukture iskazuju odvojeno za svaku građevinu i ukupno te se iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Također, nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije, što nije u skladu s odredbama članaka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za izgradnju vodoopskrbnog i kanalizacijskog sustava, izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju i dogradnju zgrade Hrvatskog doma, izgradnju dječjeg vrtića, rekonstrukciju krovništva i energetske obnovu dječjeg vrtića, sportsku dvoranu i uređenje zgrade općine, izradu širokopojasnog pristupa internetu, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi na način da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno prema izvoru financiranja, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova. Preporučuje u programu građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Voćin nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, međutim izvješća nisu donesena istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna za 2019. kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Izvjешća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima, ali ne sadrže podatke o izvorima financiranja građenja i održavanja komunalne infrastrukture. O prihvaćanju podnesenih izvješća zaključke je u travnju 2020. donijelo predstavničko tijelo Općina Voćin.

Državni ured za reviziju nalaže izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja podnositi istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture uz iskazivanje troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima, iskazivati i izvore njihova financiranja u odnosu na planirane iznose iz programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture.

Općina Voćin je u travnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, u veljači 2019. Odluku o komunalnoj naknadi i u studenome 2018. i veljači 2019. Odluku i izmjene i dopune Odluke o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedna zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa u zoni, način obračuna, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa u zoni određena je u iznosu od 0,10 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, način utvrđivanja i naplate komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,60 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Voćin je u veljači 2020. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Voćin za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući i uklanjanje snijega i leda s tih površina, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe i druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Prema odredbama odluke o komunalnom redu, nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo, ali Općina Voćin nema komunalnog redara. Prema obrazloženju Općine Voćin poslove komunalnog redara obavlja pročelnik Jedininstvenog upravnog odjela Općine Voćin. U obavljanju nadzora, između ostalog, naplaćuju se novčane kazne na mjestu počinjenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Voćin ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine organizirano je obavljanje 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području Općina Voćin organizira samostalno. Obavljanje šest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje čistoće, javnih površina, nerazvrstanih cesta, groblja, opskrbu pitkom vodom i odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda povjerila je trgovačkim društvima čiji je osnivač odnosno suosnivač. Također, komunalnu djelatnost prigodnog ukrašavanja naselja Odlukom o komunalnim djelatnostima je predviđeno ustupiti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, a navedenu komunalnu djelatnost obavlja trgovačko društvo u vlasništvu Općine Voćin. Obavljanje dimnjačarskih poslova i poslova skupljanja i odvoza komunalnog otpada povjereno je na temelju ugovora o koncesiji. Obavljanje poslova održavanja javne rasvjete, systemske preventivne deratizacije i obavljanje djelatnosti skloništa za životinje povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Dio poslova održavanja koji se odnose na održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene koja Odlukom o komunalnim djelatnostima nije utvrđena niti je utvrđen organizacijski oblik njenog obavljanja tijekom 2019. i 2020. obavljale su osobe zaposlene na programu javnih radova.

Državni ured za reviziju preporučuje komunalnu djelatnost prigodnog ukrašavanja naselja povjeravati u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke za obavljanje dimnjačarskih poslova nisu doneseni. Cjenik obavljanja dimnjačarskih poslova donesen je uz suglasnost Općine Voćin koja je isporučitelju komunalne usluge dana prihvaćanjem ponude u postupku povjeravanja obavljanja navedene komunalne djelatnosti odabranom isporučitelju, međutim nije objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, jer isporučitelj nema mrežne stranice.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Voćin, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Voćin je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošila 4.610.526,00 kn, od čega se 1.842.057,00 kn odnosi na izgradnju dječjeg vrtića, 525.277,00 kn na rekonstrukciju krovišta i energetska obnovu dječjeg vrtića, 99.161,00 kn na uređenje zgrade općine, 47.500,00 kn na izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju i dogradnju zgrade Hrvatskog doma i 38.526,00 kn na sufinanciranje izgradnje kanalizacijskog sustava, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture. Stoga, rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.058.005,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Općina Voćin je prihode od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u 2019. ostvarila u iznosu od 2.961.196,00 kn, što je 903.191,00 kn ili 43,9 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 64 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Voćin za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 64

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Voćin za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Rekonstrukcija ulice Prebenda – cesta do groblja u Voćinu	350.000,00	188.427,00	53,8
2.	Izgradnja nogostupa i ugradnja signalizacije na Trgu Gospe Voćinske u Voćinu	100.000,00	475.554,00	475,6
3.	Sanacija mostova	20.000,00	6.450,00	32,3
4.	Elaborati za upis cesta	30.000,00	0,00	0,0
5.	Izgradnja pješačke staze (šetnice) na Trgu Gospe Voćinske u Voćinu	300.000,00	271.677,00	90,6
6.	Izgradnja parkirališta do mjesnog groblja u Voćinu	0,00	55.658,00	-
7.	Kupnja zemljišta za potrebe parkirališta i proširenje groblja u Voćinu	42.000,00	41.975,00	99,9
8.	Ostala oprema za groblja	10.000,00	0,00	0,0
9.	Sufinanciranje kanalizacijske mreže u naselju Voćin	100.000,00	38.526,00	38,5
10.	Idejno projektna dokumentacija za uređenje Malog parka u naselju Voćin	25.000,00	25.000,00	100,0
11.	Izgradnja dječjeg igrališta u Humu	50.000,00	68.166,00	136,3
12.	Postavljanje javne rasvjete na dječjem igralištu u Čeralijama	70.000,00	69.775,00	99,7
13.	Rekonstrukcija i dogradnja zgrade Hrvatskog doma u Voćinu – izrada projektne dokumentacije	50.000,00	47.500,00	95,0
14.	Izgradnja dječjeg vrtića Čeralije	3.000.000,00	1.842.057,00	61,4
15.	Rekonstrukcija krovišta i energetska obnova zgrade dječjeg vrtića u Voćinu	526.000,00	525.277,00	99,9
16.	Sportska dvorana u Čeralijama	20.000,00	0,00	0,0

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
17.	Uređenje zgrade Općine	80.000,00	99.161,00	124,0
	Ukupno	4.773.000,00	3.755.203,00	78,7

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvaren je za 1.017.797,00 kn ili 21,3 % manje od plana, a najznačajnija odstupanja odnosa se na ostvarenje rashoda za izgradnju nogostupa i ugradnju signalizacije na trgu Gospe Voćinske u Voćinu, sanaciju mostova, sufinanciranje kanalizacijske mreže i izgradnju dječjeg vrtića. Rashodi za elaborate za ceste, sportsku dvoranu u Čeralijama i nabavu opreme za groblja su planirani programom građenja komunalne infrastrukture ali nisu ostvareni, a rashodi za izgradnju parkirališta do mjesnog groblja u Voćinu nisu planirani, a ostvareni su u iznosu od 55.658,00 kn. Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 65 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Voćin za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 65

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Voćin za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javnih (zelenih) površina i groblja	510.000,00	448.454,00	87,9
2.	Održavanje javne rasvjete	190.000,00	203.453,00	107,1
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	434.500,00	203.416,00	46,8
	Ukupno	1.134.500,00	855.323,00	75,4

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su 279.177,00 kn ili 24,6 % manje od plana. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješće o izvršenju navedenog programa ne sadrže planirane i ostvarene rashode za obavljanje komunalnih djelatnosti sistemske preventivne deratizacije i djelatnosti skloništa za životinje koje su povjerene pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture iskazivati sve rashode koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture.

Rashodi za održavanje javnih zelenih površina, sakupljanje i odvoz komunalnog otpada, održavanje čistoće, održavanje groblja te djelatnost skloništa za životinja (veterinarske usluge) planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje javnih površina i groblja, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti. Zimska služba programom je planirana i u izvješću o izvršenju programa iskazana u okviru održavanja nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju preporučuje održavanje javnih zelenih površina, sakupljanje i odvoz komunalnog otpada, održavanje čistoće, održavanje groblja te djelatnost skloništa za životinje planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti.

Izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2019. ne sadrže podatke o planiranim rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture niti izvore njihova financiranja zbog čega nije osigurana kontrola izvršenja programa u odnosu na planirano.

Državni ured za reviziju preporučuje, radi kontrole izvršenja programa gradnje i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture, sastavljanje izvještaja o izvršenju programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture na način da sadrže pregled planiranih i ostvarenih rashoda prema vrstama poslova građenja i održavanja komunalne infrastrukture i detaljnim izvorima njihovog financiranja.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Voćin ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o potrebama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Načini postupanja u vezi s nadzorom nad obavljanjem komunalnih djelatnosti utvrđeni su u Procesima upravljanja imovinom. Općina Voćin organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Prema obrazloženju Općine Voćin poslove nadzora nad održavanjem komunalne infrastrukture obavljali su općinski načelnik i pročelnik Jedininstvenog upravnog odjela u skladu s donesenim procesima nadzora nad obavljanjem komunalnih djelatnosti. Za pojedine vrste poslova održavanja komunalne infrastrukture uz račun sa specifikacijom obavljenih radova i usluga dostavljaju se teretni listovi, otpremnice i radni nalozi koji sadrže opis poslova koji su se obavljali. Osim toga, nadzor nad izvršenjem poslova komunalnih djelatnosti sistemske preventivne deratizacije i skloništa za životinje obavlja se pregledom izvješća o obavljenim uslugama koje pravne osobe dostavljaju Općini te putem izvješća o provedenom stručnom nadzoru Zavoda za javno zdravstvo Virovitičko-podravške županije.

Prema obrazloženju Općine Voćin, radi održavanja komunalnog reda na području Općine Voćin provode se mjere propisane Odlukom o komunalnom redu. S obzirom da Općina Voćin nema komunalnog redara, poslove provođenja nadzora odnosno komunalnog redarstva tijekom 2019. i 2020. obavljao je pročelnik Jedininstvenog upravnog odjela. Općina Voćin ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Voćin te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Voćin

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Voćin ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da je cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine donesen uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na sadržaj propisanih podataka u evidenciji komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na sistematiziranje unesenih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge i objavljivanje cjenika za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Voćin **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Voćin

Općina se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, koji se odnosi na Općinu Voćin, te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. Također navodi, da će postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Zdenci

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Zdenci utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina Općine je 85,0 km², a obuhvaća devet naselja s 1 904 stanovnika.

U tablici broj 66 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Zdenci po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 66

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Zdenci po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Zdenci	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	49	21	2	0	26
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Mostovi	1	1	0	0	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	1	1	0	0	0
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	1	1	0	0	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	2	2	0	0	0
5.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	7	3	4	0	0
		Mrtvačnice	2	1	0	1	0
Ukupno			63	30	6	1	26

Općina Zdenci je u evidenciji komunalne infrastrukture do kolovoza 2020. evidentirala 63 građevine komunalne infrastrukture, od čega je 30 ili 47,6 % u vlasništvu Općine, šest ili 9,5 % u javnom vlasništvu, a jedna građevina ili 1,6 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom. Za 26 nerazvrstanih cesta ili 41,3 % podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Zdenci ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, međutim evidencija nije potpuna. Do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) u evidenciju su uneseni podaci za 63 građevine i uređaja. Od podataka propisanih odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, u evidenciju su uneseni podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi (osim za dio nerazvrstanih cesta) i vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom (osim za dio nerazvrstanih cesta). Evidencija ne sadrži podatke o zemljišnoknjižnoj čestici na kojoj se komunalna infrastruktura, osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Zdenci, Općina tijekom 2019. i 2020. nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi te ih nije dostavljala nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige. Također, nije pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljala nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi, radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisan upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige te njeno evidentiranje u katastru.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Zdenci u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi na način da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Zdenci, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Zdenci evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake pojedinačne građevine i uređaja komunalne infrastrukture, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Podaci o pojedinoj komunalnoj infrastrukturi, primjerice: objekti i uređaji javne rasvjete, autobusno stajalište i nogostupi, sadržani u glavnoj knjizi nisu evidentirani u evidenciji komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Zdenci je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste. Popisne liste nefinancijske imovine ne sadrže novčane izraze, u pojedinim slučajevima nisu navedeni naturalni izrazi, a pojedina imovina popisana je dva puta. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljati popis imovine i obveza, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine kojeg su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Zdenci je u svibnju 2016. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima na području Općine Zdenci. U ožujku 2021. donijela je Odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti na području Općine Zdenci kojom je odluka iz prijašnjih godina stavljena izvan snage te je Odlukom o komunalnim djelatnostima, uz jedanaest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, obavljanje veterinarsko higijeničarskih poslova, poslova prigodnog ukrašavanja naselja, sanaciju divljih odlagališta, održavanje odlagališta građevinskog otpada, upravljanje trgovinom na malo izvan prodavaonica na sajmeni dan, oglašavanje i plakatiranje, ugradnja i održavanje komunalne opreme, obnova horizontalne i vertikalne signalizacije, održavanje distribucijsko telekomunikacijske kanalizacije te poslovi izgradnje i održavanja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Zdenci.

U tablici broj 67 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Zdenci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 67

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti
u Općini Zdenci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo čiji je su/osnivač Općina Zdenci i/ili vlastiti pogon i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje čistoće javnih površina	
5.	Održavanje groblja	
6.	Usluga ukopa pokojnika	
7.	Tržnica na malo	
8.	Sanacija divljih odlagališta	
9.	Ugradnja i održavanje komunalne opreme	
10.	Obnova horizontalne i vertikalne signalizacije	
11.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	
12.	Održavanje distribucijsko telekomunikacijske kanalizacije	
13.	Održavanje odlagališta građevinskog otpada	
14.	Upravljanje trgovinom na malo izvan prodavaonica na sajmeni dan	
15.	Oglašavanje i plakatiranje	
16.	Poslovi izgradnje i održavanja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme	Trgovačko društvo čiji je su/osnivač Općina Zdenci
17.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
18.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
19.	Održavanje javne rasvjete	
20.	Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova	
21.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
22.	Prigodno ukrašavanje naselja	
23.	Održavanje uređaja, građevina i predmeta javne namjene	-

Odlukom o komunalnim djelatnostima određena je komunalna djelatnost održavanja uređaja, građevina i predmeta javne namjene, ali nije određen organizacijski oblik njenog obavljanja. Komunalna djelatnost održavanja groblja Odlukom je utvrđena kao komunalna djelatnost koja se obavlja na području Općine Zdenci i kao komunalna djelatnost od lokalnog značaja, što nije u skladu s odredbama članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima je održavanje groblja komunalna djelatnost kojom se osigurava održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u odluci o komunalnim djelatnostima utvrditi i organizacijski oblik obavljanja komunalne djelatnosti održavanja uređaja, građevina i predmeta javne namjene na području Općine Zdenci te uskladiti odredbe kojima će se urediti obavljanje komunalnih djelatnosti i način njihova obavljanja, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Zdenci je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i prostornog uređenja na području Općine Zdenci za 2019. i 2020. Osim navedenih programa, Općina Zdenci je donijela i Programe održavanja komunalne infrastrukture, opsega radova održavanja uređenog građevinskog zemljišta i održavanja nerazvrstanih cesta za 2019. i 2020. kojima su obuhvaćeni i rashodi za izgradnju komunalne infrastrukture.

Programi su objavljeni u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova s procjenom troškova građenja s naznakom izvora financiranja. Troškovi građenja u pojedinim slučajevima nisu iskazani odvojeno za svaku građevinu, odnosno nisu iskazani odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj se troškovi građenja u programu građenja komunalne infrastrukture iskazuju odvojeno za svaku građevinu i ukupno te se iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. U programu održavanja komunalne infrastrukture, opsega radova održavanja uređenog građevinskog zemljišta i održavanja nerazvrstanih cesta koji, između ostalog, sadrži i rashode za izgradnju komunalne infrastrukture, djelomično su vidljivi troškovi građenja koji su iskazani odvojeno za svaku građevinu, ali također nisu iskazani odvojeno prema izvoru financiranja. Također, u programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije, što nije u skladu s odredbama članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava te izvore financiranja, a ne sadrže opseg (količinu) poslova održavanja zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Opseg poslova održavanja naveden je u Programu održavanja komunalne infrastrukture, opsega radova održavanja uređenog građevinskog zemljišta i održavanja nerazvrstanih cesta. Prema odredbi članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima. U programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. planirani su rashodi za izgradnju kanalizacijskog sustava, objekata za mlade i predškolski odgoj, ulaganja na objektima u vlasništvu Općine (svlačionice, zgrada ambulante i drugo), izradu prostornog plana, nabavu inventara za domove, nabavu kontejnera za sortiranje otpada, geodetsku izmjeru zemljišta i projekt identifikacije imovine i strategija upravljanja imovinom, a u programima održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. rashodi za naknadu za uređenje voda, pričuvu stambenog prostora, utrošak vode u društvenim domovima i rekonstrukciju vodovodne mreže, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje ni održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi na način da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, odnosno odvojeno prema izvoru financiranja, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati. Preporučuje opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima utvrditi programom održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Zdenci nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja, koji su iskazani po vrstama ali u pojedinim slučajevima ne i po pojedinim građevinama, odnosno održavanja komunalne infrastrukture po djelatnostima i vrstama radova, ali ne i po izvorima njihova financiranja. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, opsega radova održavanja uređenog građevinskog zemljišta i održavanja nerazvrstanih cesta za 2019. općinski načelnik nije sastavio niti podnio predstavničkom tijelu.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati troškove građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture odnosno djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja, u odnosu na planirane iznose iz programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje podnositi predstavničkom tijelu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu koje sadrži opseg održavanja.

Općina Zdenci je u ožujku 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i u studenome 2018. odluke o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa u pojedinoj zoni, način obračuna, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 1,10 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 1,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 0,90 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, način utvrđivanja i naplate komunalne naknade, nekretnine važne za lokalnu jedinicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 1,95 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Zdenci je u listopadu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, korištenje javnih površina, gospodarenje komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, sanitarno komunalne mjere, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, novčane kazne za počinjene prekršaje i druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redar, između ostalog, donosi rješenja o mjerama za održavanje komunalnog reda, izriče i naplaćuje novčane kazne na mjestu počinjenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Zdenci sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine organizirano je obavljanje 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost, a obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području Općina Zdenci organizira samostalno. Obavljanje tri komunalne djelatnosti, koje se odnose na skupljanje i odvoz komunalnog otpada, odlaganje komunalnog otpada i odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda povjerila je trgovačkim društvima čiji je suosnivač. Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarskih poslova, održavanja nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, zimske službe i prigodno ukrašavanje naselja povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja javnih površina, groblja, komunalne opreme i dijela održavanja nerazvrstanih cesta, nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nego su ih obavljali djelatnici Jedinog jedinog upravnog odjela koji su obavljali komunalne poslove. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 33. stavak 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojim je propisano da komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više lokalnih jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Poslove održavanja javnih površina i groblja obavljale su i osobe zaposlene na programu javnih radova. Dimnjačarski poslovi obavljani su na temelju ugovora o obavljanju dimnjačarske djelatnosti na području Općine Zdenci iz studenoga 2017. koji je zaključen do izbora koncesionara po raspisanom natječaju za davanje koncesije komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova, a poslovi ukopa na temelju Odluke načelnika o dodjeli dozvole za privremeno obavljanje ukopa pokojnika iz travnja 2020. Komunalnu djelatnost tržnice na malo obavlja Jedinostveni upravni odjel, a Odlukom o komunalnim djelatnostima je utvrđeno da se komunalna djelatnost tržnica na malo povjerava trgovačkom društvu, vlastitom pogonu, koncesijom ili na temelju ugovora. U ožujku 2009. donesena je Odluka o utvrđivanju lokacije i davanju ovlaštenja za organiziranje prodaje robe na klupama i o određivanju tržnog reda.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljati komunalne djelatnosti održavanja javnih površina, groblja, nerazvrstanih cesta, obavljanje dimnjačarskih poslova, ukopa pokojnika i tržnice na malo u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Za obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova, ukopa pokojnika i tržnice na malo nisu doneseni opći uvjeti isporuke komunalnih usluga. Suglasnost na cjenik za privremeno obavljanje dimnjačarskih poslova i ukopa pokojnika dana je u ugovoru o obavljanju dimnjačarske djelatnosti na području Općine Zdenci odnosno u Odluci o dodjeli dozvole za privremeno obavljanje spomenute usluge, čiji su cjenici sastavni dio. Cjenici nisu objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Zdenci, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Zdenci je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošila 5.313.903,00 kn, od čega se 2.812.801,00 kn odnosi na rashode za ulaganja na objektima u vlasništvu Općine (svlačionice, zgrada ambulante i drugo), 331.422,00 kn na ulaganja u objekte vodoopskrbe i odvodnje, 150.000,00 kn na nabavu kontejnera za sortiranje otpada, 120.000,00 kn na izradu prostornog plana, 75.000,00 kn na izgradnju objekata za mlade i predškolski odgoj, 12.000,00 kn za projekt identifikacije imovine i strategiju upravljanja imovinom, 10.047,00 kn za utrošak vode u društvenim domovima, 7.000,00 kn za geodetsku izmjeru zemljišta, 5.406,00 kn za naknadu za uređenje voda i 4.308,00 kn za pričuvu stambenog prostora, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje niti održavanje komunalne infrastrukture. Stoga, rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.785.919,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajniji opći prihodi i primici i pomoći. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Općina Zdenci je prihode od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u 2019. ostvarila u iznosu od 358.468,00 kn, što čini 20,1 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Opći prihodi i primici korišteni su za financiranje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture u iznosu od 4.513.204,00 kn, a prihodi od pomoći za financiranje građenja komunalne infrastrukture u iznosu od 300.000,00 kn.

U tablici broj 68 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Zdenci za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 68

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Zdenci za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Troškovi geodetske izmjere zemljišta	7.000,00	7.000,00	100,0
2.	Izgradnja i modernizacija prometnica, pločnika, trgova, mostova, pješačkih prijelaza, šetnica, izvora i drugog	759.703,00	759.703,00	100,0
3.	Investicije na objektima u vlasništvu Općine	2.812.801,00	2.812.801,00	100,0
4.	Održavanje i rekonstrukcija poljskih putova	30.000,00	30.000,00	100,0
5.	Projekti i pripreme radnje na izgradnji objekata	90.500,00	90.500,00	100,0
6.	Izgradnja kanalizacije	310.000,00	310.000,00	100,0
7.	Nabava opreme za parkove	15.000,00	15.000,00	100,0
8.	Izgradnja objekata za mlade i predškolski odgoj	75.000,00	75.000,00	100,0
9.	Nabava opreme za komunalnu službu	67.500,00	67.500,00	100,0
10.	Kontejneri za sortiranje otpada	150.000,00	150.000,00	100,0
11.	Izmjena i dopuna prostornog plana Općine	120.000,00	120.000,00	100,0
12.	Projekt identifikacije imovine i Strategija upravljanja imovinom	12.000,00	12.000,00	100,0
	Ukupno	4.449.504,00	4.449.504,00	100,0

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. planiran je i izvršen u iznosu od 4.449.504,00 kn. Iz izvješća o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. nije vidljivo na koje uređaje i građevine komunalne infrastrukture se odnose investicije na objektima u vlasništvu Općine, a revizijom je utvrđeno da se najvećim dijelom odnose na rashode za izgradnju svlačionica i zgradu ambulante, što prema odredbama Zakona o komunalnoj infrastrukturi nije komunalna infrastruktura.

U tablici broj 69 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Zdenci za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 69

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Zdenci za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javne rasvjete	286.000,00	276.772,00	96,8
2.	Održavanje javnih površina	516.607,00	401.857,00	77,8
3.	Ostale usluge	206.400,00	185.770,00	90,0
	Ukupno	1.009.007,00	864.399,00	85,7

Program održavanja komunalne infrastrukture ostvaren je za 144.608,00 kn ili 14,3 % manje od plana, a čemu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i zimsku službu planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje javnih površina, iako je održavanje nerazvrstanih cesta odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu utvrđeno kao zasebna komunalna djelatnost.

Rashodi za obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i veterinarsko-higijeničarskih poslova planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za ostale usluge a Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđene su kao zasebne komunalne djelatnosti od lokalnog značenja.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje održavanje nerazvrstanih cesta, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i veterinarsko-higijeničarskih poslova planirati i u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti.

Izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2019. u pojedinim slučajevima sadrže skupne podatke o ostvarenim rashodima, a podaci nisu iskazani odvojeno za svaku građevinu, po djelatnostima niti prema izvoru financiranja čime nije osigurana kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju preporučuje, radi kontrole izvršenja programa gradnje i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture, sastavljanje izvještaja o izvršenju programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture na način da sadrže pregled planiranih i ostvarenih rashoda prema vrstama poslova građenja i održavanja komunalne infrastrukture i detaljnim izvorima njihovog financiranja.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Zdenci ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o potrebama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, Općina Zdenci provodi aktivnosti u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom te organizira, financira i nadzire njeno građenje i održavanje. Poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Načini postupanja u vezi s nadzorom nad obavljanjem komunalnih djelatnosti utvrđeni su u Procesima upravljanja imovinom. Prema obrazloženju Općine Zdenci nadzor nad obavljanjem poslova povjerenih trgovačkom društvu u suvlasništvu Općine obavlja općinski načelnik prisustvovanjem sjednicama skupštine trgovačkog društva na kojima se analizira poslovanje trgovačkog društva i raspravlja o planovima u vezi rada trgovačkog društva. Trgovačko društvo o svom poslovanju Općini Zdenci ne dostavlja izvješća o svom poslovanju koje bi sadržavalo informacije o komunalnim djelatnostima koje obavlja na području Općine.

Osim toga, nadzor nad izvršenjem poslova komunalne djelatnosti dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije Općina Zdenci obavlja pregledom izvješća o obavljenim uslugama koje pravna osoba dostavlja Općini te izvješća o provedenom stručnom nadzoru Zavoda za javno zdravstvo Virovitičko-podravske županije.

Radi održavanja komunalnog reda na području Općine Zdenci provode se mjere propisane Odlukom o komunalnom redu na način da se u slučajevima kršenja komunalnog reda, koji se utvrđuju nadzorom odnosno obilaskom terena, mještani koji nisu poštivali spomenutu Odluku opominju usmeno odnosno izdaju im se rješenja za otklanjanje uočenih nedostataka utvrđenih nadzorom. S obzirom da su mještani nakon upućenih opomena i rješenja otklonili nedostatke utvrđene nadzorom, novčane kazne mještanima nisu naplaćivane. Općina Zdenci ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Zdenci te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Zdenci

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Zdenci ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na sadržaj propisanih podataka u evidenciji komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na utvrđivanje organizacijskih oblika obavljanja komunalnih djelatnosti, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Zdenci **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Zdenci

Općina se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, koji se odnosi na Općinu Zdenci, te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. Također navodi, da će postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da su sve jedinice lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije ustrojile i vode evidenciju komunalne infrastrukture, većinom poduzimaju aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture u zemljišnim knjigama i katastru, da su donijele odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na njihovu području i organizacijski oblici obavljanja, da su donijele godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture te da su gradonačelnici i općinski načelnici podnijeli predstavničkim tijelima izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da su donijele i da primjenjuju odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organiziraju na propisani način, da se opći uvjeti isporuke i cjenici komunalnih usluga donose uz njihovu suglasnost, da organiziraju i financiraju građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadziru građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, ocijenjeno je da postoje nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da evidencije komunalne infrastrukture pojedinih jedinica lokalne samouprave nisu potpune, neke jedinice lokalne samouprave nisu poduzimale aktivnosti radi evidentiranja u zemljišnim knjigama i katastru, na unošenje propisanih podataka u evidencije komunalne infrastrukture i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, provođenje godišnjeg popisa imovine i obveza, evidentiranje komunalne infrastrukture i druge imovine u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluka o komunalnim djelatnostima i o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti, izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije u jednom gradu (Virovitica) **učinkovito**, jednom gradu (Slatina) i tri općine (Lukač, Nova Bukovica i Suhopolje) **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, jednom gradu (Orahovica) i devet općina (Crnac, Čačinci, Čađavica, Mikleuš, Pitomača, Sopje, Špišić Bukovica, Voćin i Zdenci) **djelomično učinkovito**, dok je za jednu općinu (Gradina) **neučinkovito** te su jedinicama lokalne samouprave dani sljedeći nalozi i preporuke, prema područjima revizije:

1. Evidentiranje komunalne infrastrukture

- 1.1. Evidenciju komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina cjelokupnog evidentiranja te je voditi tako da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 1.2. Unesene podatke za evidentiranu komunalnu infrastrukturu sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.
- 1.3. Poduzimati aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave u zemljišnim knjigama i katastru, koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 1.4. Podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.
- 1.5. Za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.
- 1.6. Na kraju svake poslovne godine popisivati imovinu i obveze, procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

2. Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

- 2.1. Donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te uskladiti odredbe odluke o komunalnim djelatnostima kojima će se urediti obavljanje komunalnih djelatnosti s organizacijskim oblicima njihova obavljanja.

- 2.2. Programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
 - 2.3. U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.
 - 2.4. Izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture podnositi istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna i objavljivati u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
 - 2.5. Odluku o komunalnom redu uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te provoditi mjere propisane odlukom o komunalnom redu radi održavanja komunalnog reda na području jedinice lokalne samouprave.
 - 2.6. Odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
3. Upravljanje komunalnom infrastrukturom
 - 3.1. Obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
 - 3.2. Osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalnih usluga za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
 - 3.3. U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju iskazivati sve rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture te rashode za građenje iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose, a rashode za održavanje po komunalnim djelatnostima kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima.
 - 3.4. Kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.
 - 3.5. Radi kontrole izvršenja programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture, izvještaje o izvršenju programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture sastavljati na način da sadrže pregled planiranih i ostvarenih rashoda prema vrstama poslova građenja i održavanja komunalne infrastrukture i detaljnim izvorima njihovog financiranja.

4. Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

- 4.1. Analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.
- 4.2. Uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima na kojima se komunalno gospodarstvo temelji, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenih naloga i preporuka postigla poboljšanja u vezi s evidentiranjem i upravljanjem komunalnom infrastrukturom te funkcioniranjem sustava nadzora nad učinkovitošću u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije.

Prilog 1

Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije u 2019. i 2020., prema organizacijskim oblicima obavljanja

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti prema organizacijskim oblicima obavljanja propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu						Broj komunalnih djelatnosti prema drugim oblicima obavljanja				Broj komunalnih djelatnosti koje jedinica lokalne samouprave obavlja zajednički s drugim jedinicama
			Trgovačko društvo čiji je osnivač jedna ili više jedinica lokalne samouprave	Javna ustanova čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave	Vlastiti pogon	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti	Ukupno	Zaposlenici bez osnivanja vlastitog pogona	Javni radovi	Drugi način (razni izvođači bez zaključivanja ugovora)	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6	7	8 (3+4+5+6+7)	9	10	11	12 (9+10+11)	13
1.	Grad Orahovica	16	12	-	-	1	3	16	0	0	0	0	0
2.	Grad Slatina	15	12	-	-	1	2	15	0	0	0	0	0
3.	Grad Virovitica	15	9	-	-	2	4	15	0	0	0	0	0
4.	Općina Crnac	8	-	-	-	-	6	6	2	2	0	4	0
5.	Općina Čačinci	12	2	-	-	-	5	7	5	0	0	5	0
6.	Općina Čađavica	8	-	-	-	1	5	6	2	2	0	4	0
7.	Općina Gradina	13	-	-	-	-	8	8	0	5	0	5	0
8.	Općina Lukač	10	-	-	-	1	9	10	0	3	0	3	0
9.	Općina Mikleuš	11	-	-	-	1	5	6	5	2	0	7	0
10.	Općina Nova Bukovica	12	-	-	6	1	5	12	0	4	0	4	0
11.	Općina Pitomača	13	8	-	-	1	4	13	0	4	0	4	0
12.	Općina Sopje	11	-	-	-	1	5	6	5	5	0	10	0
13.	Općina Suhopolje	11	6	-	-	1	4	11	0	0	0	0	0
14.	Općina Špišić Bukovica	16	3	-	-	1	7	11	5	5	0	10	0
15.	Općina Voćin	13	7	-	-	2	3	12	0	1	0	1	0
16.	Općina Zdenci	13	3	-	-	-	7	10	4	2	0	6	0

*Na području općina Crnac, Čađavica, Mikleuš, Sopje, Špišić Bukovica i Zdenci pojedine komunalne djelatnosti ili dio komunalnih djelatnosti koje su obavljali zaposlenici bez osnivanja vlastitog pogona te na području Općine Pitomača pojedine komunalne djelatnosti koje su povjerene trgovačkom društvu u suvlasništvu Općine Pitomača obavljale su i osobe zaposlene na programu javnih radova. Dio poslova održavanja komunalne infrastrukture na području općina Gradina, Lukač, Nova Bukovica i Voćin obavljale su isključivo osobe zaposlene na programu javnih radova.

Prilog 2

Podaci o obavljanju uslužnih komunalnih djelatnosti u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravске županije u 2019. i 2020.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupan broj uslužnih komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su opći uvjeti isporuke i/ili cjenik doneseni uz suglasnost jedinice lokalne samouprave	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su opći uvjeti isporuke objavljeni u službenom glasilu/na mrežnim stranicama JLS i/ili na mrežnim stranicama isporučitelja	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su cjenici objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja	Jedinica lokalne samouprave je o primjeni nove cijene obavještavala nadležno središnje tijelo državne uprave i/ili upravno tijelo županije (da/ne)
	1	2	3	4	5	6
1.	Grad Orahovica	3	2	2	1	-
2.	Grad Slatina	3	2	0	3	-
3.	Grad Virovitica	4	4	4	4	Da
4.	Općina Crnac	0	0	0	0	-
5.	Općina Čačinci	1	0	0	0	-
6.	Općina Čađavica	1	1	0	0	-
7.	Općina Gradina	1	1	0	0	-
8.	Općina Lukač	2	2	2	0	-
9.	Općina Mikleuš	1	1	0	0	-
10.	Općina Nova Bukovica	1	1	0	1	-
11.	Općina Pitomača	3	3	1	3	-
12.	Općina Sopje	1	1	0	1	-
13.	Općina Suhopolje	2	2	2	0	-
14.	Općina Špišić Bukovica	2	2	0	0	-
15.	Općina Voćin	1	1	0	0	-
16.	Općina Zdenci	1	1	0	0	-

Prilog 3

Podaci o donošenju programa građenja i održavanja komunalne
infrastrukture za 2019. i izvještavanju o njihovu izvršenju u
jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravске županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Donošenje programa (da/ne)	Objava programa u službenom glasilu (da/ne)	Podneseno izvješće o izvršenju programa predstavničkom tijelu (da/ne)	Objava izvješća u službenom glasilu (da/ne)	Izrađeno izvješće o stanju u prostoru (da/ne)
	1	2	3	4	5	6
1.	Grad Orahovica	Da	Da	Da	Da	Da
2.	Grad Slatina	Da	Da	Da	Da	Da
3.	Grad Virovitica	Da	Da	Da	Da	Da
4.	Općina Crnac	Da	Da	Da	Da	Ne
5.	Općina Čačinci	Da	Da	Da	Da	Ne
6.	Općina Čađavica	Da	Da	Da	Da	Ne
7.	Općina Gradina	Da	Da	Da	Da	Ne
8.	Općina Lukač	Da	Da	Da	Da	Ne
9.	Općina Mikleuš	Da	Da	Da	Da	Ne
10.	Općina Nova Bukovica	Da	Da	Da	Da	Ne
11.	Općina Pitomača	Da	Da	Da	Da	Ne
12.	Općina Sopje	Da	Da	Da	Da	Ne
13.	Općina Suhopolje	Da	Da	Da	Da	Ne
14.	Općina Špišić Bukovica	Da	Da	Da	Da	Ne
15.	Općina Voćin	Da	Da	Da	Da	Ne
16.	Općina Zdenci	Da	Da	Da	Da	Ne

Prilog 4

Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravске županije u 2019.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj stanovnika prema popisu iz 2011.	Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa za 2019. u kn				Rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture za 2019. u kn			Udjel prihoda od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u %
			Komunalni doprinos	Komunalna naknada	Šumski doprinos	Ukupno	Građenje komunalne infrastrukture	Održavanje komunalne infrastrukture	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6 (3+4+5)	7	8	9 (7+8)	10
1.	Grad Orahovica	5 304	121.261,00	1.624.654,00	905.385,00	2.651.300,00	1.840.882,00	3.604.608,00	5.445.490,00	48,7
2.	Grad Slatina	13 686	339.165,00	4.891.647,00	2.664.456,00	7.895.268,00	8.394.451,00	7.218.306,00	15.612.757,00	50,6
3.	Grad Virovitica	21 291	1.665.309,00	13.997.211,00	959.645,00	16.622.165,00	12.883.927,00	10.373.176,00	23.257.103,00	71,5
4.	Općina Crnac	1 456	1.915,00	286.301,00	339.389,00	627.605,00	0,00	2.738.097,00	2.738.097,00	22,9
5.	Općina Čačinci	2 802	2.808,00	262.690,00	492.065,00	757.563,00	1.244.488,00	923.962,00	2.168.450,00	34,9
6.	Općina Čađavica	2 009	9.660,00	472.321,00	6.897,00	488.878,00	503.658,00	739.717,00	1.243.375,00	39,3
7.	Općina Gradina	3 850	7.928,00	332.435,00	1.781,00	342.144,00	52.325,00	2.427.870,00	2.480.195,00	13,8
8.	Općina Lukač	3 634	43.225,00	592.014,00	6.901,00	642.140,00	1.148.383,00	2.778.427,00	3.926.810,00	16,4
9.	Općina Mikleuš	1 464	4.972,00	222.426,00	95.258,00	322.656,00	953.840,00	590.205,00	1.544.044,00	20,9
10.	Općina Nova Bukovica	1 771	18.042,00	234.006,00	20.040,00	272.088,00	1.386.849,00	351.160,00	1.738.009,00	15,7
11.	Općina Pitomača	10 059	157.717,00	1.052.086,00	366.054,00	1.575.857,00	1.117.695,00	1.634.941,00	2.752.636,00	57,2
12.	Općina Sopje	2 320	29.905,00	199.548,00	664,00	230.117,00	3.633.397,00	1.082.506,00	4.715.903,00	4,9
13.	Općina Suhopolje	6 683	38.610,00	982.309,00	835.723,00	1.856.642,00	2.038.805,00	2.206.027,00	4.244.832,00	43,7
14.	Općina Špišić Bukovica	4 221	154.797,00	34.391,00	418.666,00	607.854,00	3.432.645,00	1.647.758,00	5.080.403,00	12,0
15.	Općina Voćin	2 382	16.492,00	163.544,00	2.781.160,00	2.961.196,00	1.202.682,00	855.323,00	2.058.005,00	143,9
16.	Općina Zdenci	1 904	27.840,00	185.555,00	145.073,00	358.468,00	962.703,00	823.216,00	1.785.919,00	20,1
	Ukupno	84 836	2.639.646,00	25.533.138,00	10.039.157,00	38.211.941,00	40.796.730,00	39.995.300,00	80.792.030,00	47,3

*Na temelju Zakona o cestama i Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, Grad Virovitica je u 2019. ostvario i sredstva naknade za uporabu javnih cesta u iznosu od 1.146.393,00 kn, koja se koriste za financiranje građenja i održavanja nerazvrstanih cesta. Tako je Grad Virovitica sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa i naknade za uporabu javnih cesta ostvario u iznosu 17.768.558,00 kn što je 5.488.575,00 kn manje od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prilog 5

Podaci o jediničnoj vrijednosti komunalnog doprinosa i vrijednosti boda komunalne naknade u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravске županije koncem 2020.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za 1. zonu u kn/m ³		Postotak najviše jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa za 1. zonu u odnosu na prosječne troškove građenja m ³ građevine u RH	Godišnja vrijednost boda komunalne naknade u kn/m ²
		Najniža	Najviša		
	1	2	3	4	5
1.	Grad Orahovica	18,00	18,00	1,3	2,964
2.	Grad Slatina	30,00	30,00	2,2	3,960
3.	Grad Virovitica	60,00	60,00	4,3	6,600
4.	Općina Crnac	1,00	1,00	0,1	6,000
5.	Općina Čačinci	1,50	1,50	0,1	2,520
6.	Općina Čađavica	2,00	2,00	0,1	4,800
7.	Općina Gradina	6,00	6,00	0,4	3,960
8.	Općina Lukač	22,00	22,00	1,6	3,960
9.	Općina Mikleuš	1,00	3,00	0,2	4,800
10.	Općina Nova Bukovica	3,00	5,00	0,4	6,000
11.	Općina Pitomača	0,00	15,40	1,1	4,680
12.	Općina Sopje	1,00	5,00	0,4	2,880
13.	Općina Suhopolje	5,00	11,00	0,8	3,960
14.	Općina Špišić Bukovica	2,00	3,00	0,2	5,640
15.	Općina Voćin	0,10	0,10	0,0	3,600
16.	Općina Zdenci	1,10	1,10	0,1	1,950